

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

2022ko APIRILAREN 26an EGINIKO OHIKO BILKURAREN AKTA

Asteasuko Udaletxeko Pleno Aretoan, 2022ko apirilaren 26an, arratsaldeko 20.05etan, Maria Pilar Legarra Cortajarena Alkate anderearen Lehendakaritzapean, behean aipatzen diren Zinegotziak bildu ziren:

ALKATE ANDREA: Maria Pilar Legarra Cortajarena (Asteasu Batuz, AB)

ZINEGOTZIAK: Jose Ramon AYERZA SARASUA (Asteasu Batuz, AB)
Larraitx ALKORTA AIZPURUA (Asteasu Batuz, AB)
Maria Pilar ITURBE URDANGARIN (Asteasu Batuz, AB)
Aitor USANDIZAGA IZAGIRRE (Asteasu Batuz, AB)
Unai OTEGUI IRAZUSTA (Asteasu Batuz, AB)
Joseba GOMEZ SARASUA (EAJ/PNV)

Ezin direla etorri aurretik adierazi dute: Joseba TXAPARTEGI NIEVE (Asteasu Batuz, AB), Luke URIBE-ETXEBARRIA APALATEGUI (EAJ/PNV)

IDAZKARIA: Jon Gil Beltza.

Alkate andreak, goian adierazitako orduan, irekitzat ematen du Udal Osoko Bilkura:

GAI ZERREDA:

1. Aurreko Udalbatzarren aktak onartzea:

- **2022.02.22ko Udalbatzarraren akta.**
- **2022.03.08ko Udalbatzarraren akta.**

2. Azkeneko ohiko Udalbatzarretik igorritako Alkatetza ebazpenen berri eman:

- **2022.urtekoak (041-120)**

3. Asteasuko Udaleko Iruzurraren Aurkako Plana.

4. Kontratazioa 2022-04: Pello Errota ikastetxearen ingurutzaille termikoa birgaitzea: espedientea onartzea eta lizitazioari hasiera ematea

5. Asteasuko Udaleko Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren Gaineko Zerga Arautzen duen Ordenantza Fiskala: hasierako onespina.

6. Asteasuko Udaleko langileen ordainsariak %2 igotzea.

7. 2022 Aurrekontu Orokorren 4. Kreditu aldaketa: onespena.

8. Mozioak:

- **2022/04: Duintasun Elkartea. Adinekoek eta pentsiodunek murrizketa eta digitalizazioaren ondoren banku-zerbitzutara jotzeko dituzten arazo larrien inguruko adierazpena.**

9. Erregu eta galderak.

.../...

LEHENENGO PUNTUA

Aurreko Udalbatzarren aktak onartzea:

- **2022.02.22ko Udalbatzarraren akta.**
- **2022.03.08ko Udalbatzarraren akta.**

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0

Beraz, bozketaren emaitza ikusirik Udalbatzak, bertaratutako zinegotzien ahobatezko onespenearekin, aipatu aktak onartu ditu.

BIGARREN PUNTUA

Azkeneko ohiko Udalbatzarretik igorritako Alkatetza ebazpenen berri eman:

- **2022.urtekoak (041-120)**

Udalbatzarra jakinaren gainean geratu da.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

HIRUGARREN PUNTUA

Asteasuko Udaleko Iruzurraren Aurkako Plana

2020ko uztailaren 21ean, Europako Kontseiluak "NextGeneration EU" (EBko hurrengo belaunaldia) izeneko aparteko tresna bat adostu zuen, 750.000 milioi eurokoa, aldi baterako, COVID-19ak eragindako pandemiaren ondorio ekonomiko eta sozialei aurre egiteko, estatu kideekin koordinatutako erantzun europarra bermatuz.

NextGeneration EUren barruan bolumen handieneko tresnetako bat Berreskuratze eta Erresilientziarako Mekanismoa da (BEM), 672.500 milioi eurokoa. BEMen helburuak garatzeko funtsezko atal gisa, irailaren 30ean BOEn irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua argitaratu zen. Horren bidez, Berreskuratze, Eraldatze eta Erresilientzia Plana (BEEP) egituratu da. Plan horren arabera, administrazio publikoek hainbat neurri hartu behar dituzte, besteak beste, kudeaketa-prozedurak eta kontrol-eredua egokitzea, haien konfigurazioarekin batera. Horrez gain, planean aurreikusitako neurrien barruan (eraldaketak/inbertsioak) dauden proiektuak eta azpiproiektuak definitu, planifikatu, gauzatu, jarraitu eta kontrolatzera bideratutako kudeaketa zehaztu behar dute.

El 21 de julio de 2020, el Consejo Europeo acordó un instrumento excepcional de recuperación temporal conocido como "Next Generation EU" (Próxima Generación UE) por un importe de 750.000 millones de euros para garantizar una respuesta europea coordinada con los Estados miembros para hacer frente a las consecuencias económicas y sociales de la pandemia causada por la COVID-19.

Uno de los instrumentos de mayor volumen dentro del Next Generation EU, es el Mecanismo para la Recuperación y la Resiliencia (MRR), dotado de 672.500 millones de euros. Como parte fundamental del desarrollo de los objetivos del MRR, el pasado 30 de septiembre se publicó en el BOE la Orden HFP/1030/2021, de 29 de septiembre, a través de la cual se estructura un Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (PRTR), en cuya virtud las Administraciones Públicas deben adoptar múltiples medidas, entre las que se encuentran la adaptación de los procedimientos de gestión y el modelo de control, junto a la configuración y desarrollo de un sistema de gestión orientado a definir, planificar, ejecutar, seguir y controlar los proyectos y subproyectos en los que se descomponen las medidas (reformas/inversiones) previstas en el PRTR.

Bestalde, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Araudiaren 22. artikulua zenbait betebeharrak ezartzen dizkio Espainiako Estatuari, EBren finantza-interesak babeste aldera. Horretarako, iruzurraren aurkako neurrien plan bat egituratzeko betebeharrak ezartzen dio, EBren finantza-interesak babesteko helburuarekin.

Beteberrak hori erdieste aldera, Aginduaren 6. artikuluan ("iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazka saihesteko, detektatzeko eta zuzentzeko mekanismoak indartzea"), BEEP neurriak betearazten parte hartzen duten erakunde erabakitzaile edo betearazle guztiek Iruzurraren Aurkako Neurrien Plan bat eduki behar dute. Horren helburua da bermatzea eta aitortzea, dagokion jardura-eremuan, dagozkien funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla, bereziki, iruzurra eta ustelkeria prebenitzeari, hautemateari eta zuzentzeari dagokienez.

"Iruzur" terminoak engainua erabiltzea esan nahi du, irabazi pertsonalak lortzeko erakunde publiko bati lotutako pertsonarentzat edo hirugarren batentzat, edo galerak beste pertsona batentzat. "Ustelkeria" irabazi pertsonalak lortzeko botere-abusua da. "Interes-gatazka" dago pertsona baten eginkizunak modu inpartzialean eta objektiboan betetzeko arriskuan dagoenean, familiarekin, kidesun politiko edo nazionalekin, interes ekonomikoekin edo EBko funts-eskatzaile batekin adibidez,

Por su parte, el artículo 22 del Reglamento (UE) 241/2021 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de febrero de 2021, impone al Estado Español determinadas obligaciones en relación con la protección de los intereses financieros de la UE y, a tal efecto, establece la obligación de estructurar un Plan de medidas Antifraude, con el objetivo de proteger los intereses financieros de la UE.

Con la finalidad de dar cumplimiento a dicha obligación, el artículo 6 de la Orden ("Refuerzo de mecanismos para la prevención, detección y corrección del fraude, la corrupción y los conflictos de intereses") toda entidad, decisora o ejecutora, que participe en la ejecución de las medidas del PRTR deberá disponer de un Plan de medidas Antifraude que le permita garantizar y declarar que, en su respectivo ámbito de actuación, los fondos correspondientes se han utilizado de conformidad con las normas aplicables, en particular, en lo que se refiere a la prevención, detección y corrección del fraude, la corrupción y los conflictos de intereses.

El término «fraude» implica el uso del engaño con el fin de conseguir ganancias personales para una persona vinculada a un organismo público o para un tercero, o bien pérdidas para otra persona. La «corrupción» es el abuso de poder para obtener ganancias personales. Existe un «conflicto de intereses» cuando el ejercicio imparcial y objetivo de las funciones de una persona se ve comprometido por motivos relacionados con su familia, su vida sentimental, sus afinidades políticas o nacionales, sus intereses económicos o

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

partekatutako beste edozein interes-motarekin zerikusia duten arrazoiengatik. Iruzurrak, ustelkeriak eta interes-gatazkako kasuen kudeaketa txarrak ondorio finantzarioak izateaz gain, kalte larria egiten diote baliabide publikoei eta, beraz, EBko funtsak eraginkortasunez eta efizientziaz kudeatzeko ardura duen erakundearen ospeari.

Asteasuko Udalak iruzurraren eta ustelkeriaren aurka dagoela adierazi du erabat, eta kalitate juridiko, etiko eta moral handia mantentzeko konpromisoa hartu du, bai eta osotasun, inpartzialtasun, gardentasun eta zintzotasun printzipioen arabera jokatzekoa ere. Gainera, bere eginkizunak betetzean iruzurraren eta ustelkeriaren aurka borrokatzeko konpromisoa berretsi du, eta interes-gatazkak goiz eta behar bezala kudeatzeko asmoa adierazi du.

Asteasuko Udalak interesa du iruzurraren aurkako politika bat ezartzeko, edozein iruzur-jardueratarako disuasio-efektua izango duen betetze-kultura sustatzeko, eta, horrela, jarduera horiek modu proportzionatuan, eraginkorreetan, egokian eta denboran zehar egokituz prebenitu, detektatu, zuzendu eta jazarri ahal izateko.

Horrez gain, Asteasuko Udalak konpromisoa hartzen du kudeaketa-prozedurak eta kontrol-eredu bat ezartzeko, EBko funtsak lortzeko eta bideratzeko espedienteen estandar etiko onenekin bat datorren izapidetze

cualquier otro tipo de interés compartido con, por ejemplo, un solicitante de fondos de la UE. El fraude, la corrupción y una mala gestión de los supuestos de conflicto de intereses no solo tienen consecuencias financieras, sino que además perjudican gravemente la reputación del organismo responsable de la gestión eficaz y eficiente de los recursos públicos y, por tanto, de los fondos de la UE.

El Excmo. Ayuntamiento de Asteasu manifiesta su absoluto rechazo al fraude y a la corrupción, se compromete a mantener un alto nivel de calidad jurídica, ética y moral así como a actuar conforme a los principios de integridad, imparcialidad, transparencia y honestidad. Reitera, además, su compromiso en la lucha contra el fraude y la corrupción en el ejercicio de sus funciones y declara su intención de gestionar temprana y adecuadamente los conflictos de intereses.

Interesa al Ayuntamiento de Asteasu implantar una Política Antifraude con la finalidad de promover una cultura de cumplimiento que ejerza un efecto disuasorio para cualquier tipo de actividad fraudulenta y que haga posible su prevención, detección, corrección y persecución de forma proporcionada, eficaz, adecuada y ajustada en el tiempo.

Adicionalmente, el Ayuntamiento de Asteasu se compromete a adoptar los procedimientos de gestión y un modelo de control que asegure una tramitación eficaz y acorde con los mejores estándares éticos de los expedientes a través de los cuales se obtengan y

eraginkorra ziurtatzeko, BEEP planean aurreikusitako helburuak bete ditzan.

Horren ondorioz, Udalak Iruzzurraren aurkako Neurrien Plana onartu behar du, eta konpromisoa hartzen du, besteak beste, jarduketa hauek egiteko:

1. Arriskuen analisisa eta ebaluazioa.
2. Kode Etikoa idaztea.
3. Kanal etikoaren protokoloa idaztea.
4. Interes-gatazkak prebenitzeko politika idaztea.
5. Eragozpenen eta oparien politika idaztea.
6. Iruzzurraren prebentzioari buruzko prestakuntza eta kontzientziazioa.
7. Iruzzurra Kontrolatzeko Organoa izendatzea.

Asteasuko Udalak barneko jakinarazpen-kanalen bidez antzeman daitezkeen irregulartasunak edo iruzurraren eta ustelkeriaren susmoak salatuko ditu, eta Iruzzurraren Aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalarekin eta gainerako agintari eta erakunde publikoekin, Estatuko segurtasun-kidegoekin, autonomikoekin edo foralekin lankidetzan arituko da une oro.

Horretarako, Asteasuko Udaleko Iruzzurraren Aurkako Plana idatzi da, adierazitako neurriak jasotzen dituenak.

Asteasuko Udaleko bitarteko idazkariak aldez aurreko txostena eta proposamena eman du.

destinen los fondos UE, de tal forma que cumpla las finalidades previstas en el PRTR.

En consecuencia, el Ayuntamiento de Asteasu debe aprobar un Plan de Medidas Antifraude, y se compromete a realizar, entre otras, las siguientes actuaciones:

1. Análisis y evaluación de riesgos.
2. Redacción de un Código Ético.
3. Redacción de un Protocolo de Canal Ético.
4. Redacción de una Política de prevención de Conflictos de Interés.
5. Redacción de una Política de Obsequios y Regalos.
6. Formación y concienciación en materia de prevención del fraude.
7. Designación del Órgano de Control del Fraude.

El Ayuntamiento de Asteasu denunciará las irregularidades o sospechas de fraude y corrupción que pudieran detectarse a través de los canales internos de notificación y colaborará con el Servicio Nacional de Coordinación Antifraude y demás autoridades y organismos públicos, cuerpos de seguridad del Estado, autonómicos o forales en todo momento.

A tal efecto, se ha redactado el Plan Antifraude del Ayuntamiento de Asteasu, que incluye las medidas que han sido señaladas.

Previo informe-propuesta del Secretario Interino del Ayuntamiento de Asteasu.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Ogasuna, Kontu Bereziak eta Administrazio Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Kontrako botuak: 0
Abstentzioak: 0

Gauzak horrela, Udalbatzak

Previo dictamen de la Comisión Informativa de Hacienda, Cuentas Especiales y Administración

La propuesta se somete a votación con el siguiente resultado:

Votos a favor: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Votos en contra: 0
Abstenciones: 0

Por todo cuanto antecede, el Pleno del Ayuntamiento,

ERABAKIA EMAN DU

HA ACORDADO

LEHENENGOA. Onartzea Asteasuko Udaleko Iruzurraren Aurkako Plana.

PRIMERO. Aprobar el Plan Antifraude del Ayuntamiento de Asteasu.

BIGARRENA. Argitaratzea Asteasuko Udaleko Iruzurraren Aurkako Plana udaleko web orrian, Gardentasuna eta Publizitate Aktiboko atarian.

SEGUNDO. Publicar el Plan Antifraude del Ayuntamiento de Asteasu en la web municipal, en el apartado de Transparencia y Publicidad Activa.

IRUZURRAREN AURKAKO PLANA

1. Justifikazioa eta sarrera.
2. Adierazpen instituzionala.
3. Helburua eta aplikazio-eremua.
4. Iruzurraren arriskua ebaluatzea.
5. Iruzurraren aurkako neurriak.
 - 5.1. Prebentzioko neurriak.
 - 5.2. Iruzurra detektatzeko neurriak.

5.3. Iruzurra zuzentzeko eta zigortzeko neurriak.

6.- Interes-gatazkei aurre egiteko prozedura

7. «Iruzurraren aurkako batzordea».

8. Oparien politika

9. Otorduen eta joan-etorrien gastuak

10. Ikerketa informazio batzordea

11. Glosario

ERANSKINAK

I.eranskina: Interes gatazkarik eta iruzurraren zein ustelkeriaren prebentzioari buruzko testa

II.eranskina: Arriskuen analisia (check-list)

III. eranskina: IGEA-Interes-gatazkarik ezaren adierazpena: eredua

IV.eranskina: Enplegatu publikoen jokabide-kodea

V. eranskina: Ikur edo adierazle gorriak iruzurraren aurkako borrokan

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

1. Justifikazioa eta sarrera.

Europako Kontseiluak onartu zuen, 2020ko ekainaren 21ean, NextGeneration EU programa sortzea. Programa hori pizgarri ekonomikora bideratutako tresna da, eta Europar Batasunak bere gain hartutako finantza-arloko neurririk garrantzitsuenetako bat da 2020an COVID-19ak eragindako aurrekaririk gabeko krisiari erantzuteko. Datozen urteetan ere izango ditu ondorioak programa horrek. NextGenerationEU finantza-tresnak, Europako Kontseiluak 2020ko uztailaren 21ean onetsiak, bere baitan hartzen du, elementu nagusi gisa, «Suspertze eta Erresilientzia Mekanismo» bat (hemendik aurrera, SEM): haren helburua Batasuneko estatuetan inbertsioa eta erreformak bultzatzea da, hartara, susperraldi jasangarri eta erresilientea lortzeko, eta, aldi berean, justizia sozialean oinarritutako hainbat erreforma ahalbidetzea, bai maila nazionalean, bai eskumenak transferituta dituzten autonomia-erkidegoekin gobernantza partekatuan.

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduaren bidez ezarritako Suspertze eta Erresilientzia Mekanismoa da Suspertze Funttsaren muina. Haren helburua da Europar Batasuneko estatuetan inbertsioa eta erreformak bultzatzea, suspertze iraunkorra eta erresilientea lortzeko, eta, aldi berean, Europar Batasunaren lehentasun ekologikoak eta digitalak sustatzea.

Suspertze eta Erresilientzia Mekanismoak honako lau helburu nagusi huek ditu: Europar Batasunaren ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa sustatzea; Europar Batasuna osatzen duten estatu kideen erresilientzia eta doitzeko gaitasuna indartzea; COVID-19ren krisiaren ondorio sozial eta ekonomikoak medeatzea; eta trantsizio ekologiko zein digitalari laguntza ematea. Horiek guztiak bideratuta daude EBko ekonomien hazkunde-potentziala berreskuratzen, krisiaren ondoren enplegua sortzeko politikak sustatzen eta hazkunde jasangarria bultzatzen.

Helburu horiek lortzeko, Europar Batasuneko estatu kide bakoitzak Berreskuratze eta Egoitza Plan bat diseinatu behar du, helburu horiek lortzeko behar diren erreformak eta inbertsio-proiektuak jasoko dituenak. Espainiar Estatuko Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Planak (aurrerantzean, SEEP) zeharkako lau ardatz ditu, 10 politika-palankatan egituratuta, eta horien barruan hogeita hamar osagai biltzen dira, Planaren inbertsioetarako eta erreformetarako programa koherenteak artikulatzea ahalbidetzen dutenak:

- ⑩ Trantsizio ekologikoa.
- ⑩ Eraldaketa digitala.
- ⑩ Gizarte- eta lurralde-kohesioa eskuratzea.
- ⑩ Genero-berdintasuna.

Toki-erakundeek, Suspertze eta Erresilientzia Mekanismotik datozen diru-funtsekin osorik edo partzialki finantzaturako proiektuen onuradunak diren aldetik, aipaturako HFP/1030/2021 Aginduaren 6. artikuluan bete beharko dute, eta honela xedatzen du artikulua horrek:

«Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021eko otsailaren 12ko 241/2021 (EB) Erregelamenduaren 22. artikulua Espainiari Suspertze eta Eraldatze Mekanismoko diru-funtsen onuradun gisa Europar Batasunaren finantza-interesak babesteko ezartzen dizkion betebeharrak betetze aldera, SEEP programako neurriak betearazten parte hartzen duen erakunde erabakitzaile edo betearazle orok dagozkion arauekin bat datozen neurrien plan bat eduki beharko du, eta plan horrek aukera eman beharko du iruzurraren aurkako zer neurri aplikatu behar dituen eta zer neurri aplikatu behar zaizkion adierazteko».

Era berean, irailaren 10eko ICT/949/2021 Aginduaren 29.2.f) artikulua, merkatuei, merkataritza-hiriguneei, sedentarioa ez den merkataritzari eta merkaturatze-kanal laburrei laguntzeko laguntza-lerroaren oinarri arautzaileak ezartzen dituenean, eta 2021. urterako deialdia egiten duenean, SEEPen esparruan, hau adierazten da: erakunde onuradunek, 5.f) artikuluan aurreikusitako betebeharrak betetzeaz gain, bermatu beharko dute gastuen erregulartasuna eta neurriak hartu beharko dituzte ustelkeria aurreikusi, atzeman, jakinarazi eta zuzentzeko, baita interes-gatazka eta finantzaketa bikoitza prebenitzeko ere.

Administrazio Publikoa modernizatzeko eta SEEP gauzatzeko premiazko neurriak onartzen dituen abenduaren 30eko 36/2020 Errege Lege Dekretua onartuz, arintze- eta kontrol-neurriak hartu eta jaso ziren. Azaldutakoaren jarraipen gisa, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Agindua onartu da, SEEParen kudeaketa-sistema eratzen duena.

Agindu horretako aurreikuspenen artean, 6. artikulua ezartzen eta garatzen duen betebeharra nabarmentzen da, zeinaren arabera, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren otsailaren 12ko 2021/241 (EB) Erregelamenduaren 22. artikulua ezartzen dituen betebeharrak betetze aldera (Suspertze eta Erresilientzia Mekanismoa ezartzen du erregelamendu horrek), entitate orok, SEMeko funtzen onuradun den heinean Europar Batasunaren finantza-interesak babesteari dagokionez, eduki beharko du honako hau: iruzurraren aurkako neurrien plan bat eduki beharko du eta plan horrek aukera eman beharko dio, dagokion jardun-eremuan, dagozkion funtsak aplikatu beharreko arauen arabera erabili direla bermatzeko eta deklaratzeko, bereziki iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazkak prebenitu, detektatu eta zuzentzeko dagokionez.

2. Asteasuko Udalaren adierazpena.

Asteasuko Udalak, bere eskumenen esparruan, iruzurraren aurkako politika indartzeko konpromisoa hartu du bere eginkizunen garapenean. Horretarako, arau juridiko, etiko eta moralak betetzeko estandar zorrotzak bere gain hartuko dituen tresna

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

egokia ezarri nahi du, bai eta estandar horiek integritatearen, objektibotasunaren eta zintzotasunaren printzipioei atxikitu nahi ditu. Halaber toki-erakunde honek apustua egin nahi du iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako kultura bat garatu eta areagotzeko, udalarekin harremanetan dauden edo harekin parte hartzen duten eragile guztiek hautematen dutena.

Asteasuko Udalak kultura etiko bat sustatu nahi du erakundearen barruan, iruzurrezko jokabideak edo jarduerak sorraraziko ez dituen eta horiek prebenitzea eta antzematea erraztuko duena.

Iruzurraren aurkako plan hau Udalaren osoko bilkuran onartuko da: alkatetzaren eta osoko bilkuraren eskumeneko gastuei, kontratazioei eta dirulaguntzei eragiten die; gastuak onartzeko espedienteen legezketasuna, segurtasuna eta gardentasuna babesten ditu; iruzurra kontrolatzeko organoa izendatzeko eta funtzio eta kontrol sistema berriak esleitzeko erabiltzen da;

Izan ere, Europako Batasunaren Tratatuaren 274. artikulua araberan, Batzordeak bere erantzukizunpean gauzatu behar du aurrekontua, finantza-kudeaketa onaren printzipioaren arabera.

Gainera, estatu kideek Batzordearekin lankidetzan jardun behar dute, baimendutako kredituak finantza-kudeaketa onaren printzipioaren arabera erabiltzen direla bermatzeko.

Era berean, Europako Erkidegoen aurrekontu orokorrari aplika dakioken finantza-erregelamendua onartzen duen Kontseiluaren 1605/2002 (EE, Euratom) Erregelamenduaren 53 ter artikulua 2. paragrafoari jarraituz, estatu kideek kudeaketa partekatuaren eremuan irregulartasunak eta iruzurrak prebenitu eta horiei aurre egiteko erantzukizuna dute. Irregularitasuna nahita egin den (iruzurra) edo ez, gastu horiek Europako aurrekontuaren baterako finantzaketatik kanpo utzi behar dira.

Plan hau udalaren egoitza elektronikoan eta gardentasun atarian argitaratuko da.

Barne-kontrolako sistema bat ezarri nahi da, iruzurrezko edozein jarduera prebenitzeko eta, ahal den neurrian, detektatzeko eta, hala badagokio, horren ondorioak zuzentzeko. Horretarako, osotasun-, inpartzialtasun- eta zintzotasun-printzipioak hartu nahi dira kontuan bere eginkizunak betetzean.

Ondorioz, Asteasuko Udalak Iruzurraren aurkako Neurrien Plana onartzeko konpromiso instituzionala hartu du, HFP/1030/2021 Aginduaren 6.5 artikulua xedatutako nahitaezko edukia eta epeak kontuan harturik.

Zehazki, honako jardura hauek egiteko konpromisoa hartzen du, besteak beste, epe horren barruan:

1. Arriskuen analisisa eta ebaluazioa
2. Kode etiko bat idaztea.
3. Kanal Etikoaren Protokoloa idaztea.
4. Interes-gatazkak prebenitzeko politika idaztea.
5. Oparien, otorduen eta joan-etorrien politika idaztea.
6. Prestakuntza eta kontzientziazioa iruzurraren prebentzioaren arloan.
7. Iruzurra kontrolatzeko organoa izendatzea.

Asteasuko Udalak jakinarazpenetarako barne-kanalen bidez antzeman daitezkeen irregulartasunak edo iruzurraren eta ustelkeriaren susmoak salatuko ditu, eta iruzurraren aurkako koordinazio-erakunde eta -zerbitzuekin elkarlanean arituko da une oro.

Bereziki, konfidentzialtasun-printzipioa errespetatuz, Iruzurraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionalarekin lankidetzan arituko da. Iruzurraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala da Iruzurraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoarekin (OLAF) elkarlanean iruzurraren aurka Europar Batasunaren finantza-interesak babesteko ekintzak antolatzeaz arduratzen den organoa.

Estatuko Administrazioaren Kontu-hartzailatza Nagusiaren barruan dago, eta, Dirulaguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Lege Orokorraren 25. xedapen gehigarriaren arabera, honako eginkizun hauek dagozkie:

- A. Estrategia nazionalen sorrera eta abiaraztea zuzentzea eta Europar Batasunaren interes finantzarioak babesteko beharrezkoak diren lege- eta administrazio-aldaketak bultzatzea.
- B. Sistema nazionalek Europar Batasuneko funtsen kudeaketarako izan ditzaketen gabeziak identifikatzea.
- C. Erakunde nazionalen eta OLAFen artean irregulartasunei eta iruzur-susmoei buruzko koordinazio- eta informazio-bideak ezartzea.
- D. Iruzurraren aurkako prebentzio eta borrokarako prestakuntza sustatzea

3.-Helburua eta aplikazio eremua

Iruzurraren aurkako Plan honen helburua da iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako gaietan aplikatu eta bete beharreko printzipioak eta arauak ezartzea, Berreskuratzeko eta Erresilientziarako Mekanismitik (MRR) datozen funtsen inguruko interes-gatazkak saihesteko.

Horretarako, iruzurrezko edozein jardueratan disuasio-efektua eragingo duen kultura sustatuko da, iruzurraren prebentzioa eta detekzioa ahalbidetuz eta iruzurrarekin lotutako delituen eta iruzurrarekin lotutako delituen ikerketa erraztuko duten prozedurak garatuz, kasu horiei modu egokian eta une egokian heltzen zaiela bermatzeko.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Plan hau iruzurraren aurkako zikloaren funtsezko lau elementuen inguruan egituratzen da: prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena, eta EEMtik datozen funtsen kudeaketan esku hartzen duten organo eta langile guztiei aplikatuko zaie: (i) karrerako funtzionarioak, (ii) bitarteko funtzionarioak, (iii) lan-kontratuko langileak, finkoak, mugagabeak edo aldi baterakoak, edo (iv) behin-behineko langileak, bai eta Udaleko gobernu-organoeetako kideak ere.

Halaber, erakunde, organismo eta erakunde publiko edo pribatu guztiek, hornitzaileek, kontratistek, azpikontratistek edo laguntzaileek (aurrerantzean, hirugarrenek) politika honi atxiki beharko diote, Asteasuko Udalarekin edozein motatako harremanak hasi eta mantendu ahal izateko.

4.-Iruzur arriskuen balorazioa

Asteasuko Udalaren nahitaezko jarduera da irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6.5.c) artikuluan xedatutakoari jarraituz.

Lehenik eta behin, irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren 6.2 artikuluko bigarren paragrafoan aurreikusitakoa betez, Asteasuko Udalak kontrol- eta ebaluazio-tresna hauek ezarri ditu

a)- **Interes-gatazken, iruzurraren prebentzioaren eta gutxieneko estandarrari buruzko ustelkeriaren testa** (irailaren 29ko HFP/1030/2021 Aginduaren II.B.5 eranskina), zikloko lau arloetako funtsezko alderdiak sartzeko erreferentzia gisa balio izan duena

«Iruzurra kontrolatzeko organoa»k iruzur-arriskuaren hasierako ebaluazioa egiteko ardura du. Ebaluazioa urtero errepikatuko da; hala ere, maiztasun txikiagoz eskatu ahal izango da, hala gomendatzen duten egoeretan, hala nola araudi- edo antolaketa-aldaketak, inguruabar berritzaileak agertzea edo iruzurraren aurrean ahulguneak detektatzea.

Autoebaluazio horren emaitzak Plan honen **I. eranskinean** jasotzen dira.

b)- Iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazka prebenitzeko, hautemateko eta zuzentzeko neurriei buruzko **erreferentzia edo gida** (Aginduaren III.C eranskina). Plan honen 5.puntuan (hurrengo puntuan) nagusiki jasotzen dira.

Bigarrenik, **arrisku-matrize bat erabili behar da**, iruzurra prebenitzeko tresna gisa eta egon daitezkeen ahuleziak eta mehatxuak detektatzeko bitarteko gisa balio duena. Bertan, balizko arriskuak iruzur-agertoki potentzial gisa jasotzen dira, eta haien inpaktuaren eta probabilitatearen arabera baloratzen dira, mailaren arabera kategorizatuz (txikia, ertaina edo handia). Horrez gain, identifikatutako iruzur-arrisku bakoitzari dagokionez inplementatu beharreko ekintzak zehazten dira.

Arriskuen matrize gisa, autoebaluazio-tresna (check list) erabili da. Bertan, kontratazio publikoaren, langileriaren gastuen, diru-laguntzen eta diru-sarreraren arloko arrisku ohikoenak jasotzen dira. **(II. eranskina)**. Idazkari kontu-hartzaileak urteko finantza-kontrolaren plana egiteko ere tresna erabilgarria da.

5.- Iruzuraren aurka borrokatzeko neurriak

Asteasuko Udalak, iruzur-arriskuaren autoebaluazioa egin ondoren, iruzurraren aurkako borrokaren zikloaren funtsezko lau elementuen inguruan egituratutako hainbat neurri eta prozedura artikulatzen ditu: prebentzioa, detekzioa, zuzenketa eta jazarpena.

5.1. PREBENTZIO-NEURRIAK

A. Adierazpen instituzionala.

Beharrezkotzat jotzen da erakundearen iruzurraren aurkako jarrera ahalik eta gehien adieraztea eta zabaltzea. Horretarako, Asteasuko Udalak iruzurraren aurkako adierazpen instituzionala sinatzen du, osotasun, objektibotasun, kontu-emate eta zintzotasun balioetan oinarrituta, eta Plan honen parte da. Kanpaina hori ahalik eta gehien zabalduko da barneko eta kanpoko hainbat kanalen bidez (Asteasuko Udalaren egoitza elektronikoan).

B. Jokabide-kodea.

Asteasuko Udalak jokabide-kodea eta printzipio etikoak sinatu ditu, eta enplegatu publiko eta hautetsi guztiek bete beharko dituzte. Kode horrek iruzurra eragin dezaketen zirkunstantzien aurrean espero den jokabidea ezartzen du, eta haren printzipioak jokabide-konpromiso hauetan oinarritzen dira:

- Aplikatu beharreko legeria zorrotz betetzea.
- Baliabide publikoen erabilera egokia
- Osotasuna, profesionaltasuna eta zintzotasuna kudeaketan.
- Informazioaren gardentasuna eta erabilera egokia.
- Onuradunei tratu inpartziala eta ez-diskriminatzailea ematea
- Funtsen kudeaketan Udalaren ospea edo izen ona babestea.

Enplegatu publikoen jokabide-kodea **IV. eranskinean** jasota dago.

Etika- eta jokabide-kode hori egoitza elektronikoan argitaratuko da, denek jakin dezaten eta hedapen handiagoa izan dezaten.

C. Interes-gatazkarik ez dagoela adieraztea.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

EEMBren kontura finantzaturako diru-laguntzak emateko eta kontratazeko prozeduretan parte hartzen duten guztiek interes-gatazkarik ez dutela adierazten duen adierazpena bete behar dute.

Kide anitzeko organoen kasuan, adierazpen hori dagokion bileraren hasieran egin dezakete bileran parte hartzen duten guztiek, eta Aktan jaso beharko da.

Era berean, IGEA (interes-gatazkarik ezaren adierazpena) betetzeko betebeharra ezartzen da, laguntza emateko baldintzen barruan interes-gatazka potentziala duten jarduerak egin behar dituzten onuradunek aurkeztu beharreko baldintza gisa.

IGEA (interes gatazkarik ezaren adierazpena) betetzerakoan, zorrotz aplikatu beharko dira Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 53. artikulua, printzipio etikoei buruzkoa, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 73. artikulua, betebeharrei buruzkoa, eta Sektore Publikoaren abenduaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua, Gardentasunari buruzko abenduaren 1eko 40/2015 Legeari buruzkoa.

IGEAren (interes-gatazkarik ezaren adierazpenaren) eredia **III. eranskinean** dago.

Asteasuko Udalak barne kontrolerako sistema bat du, arriskuen azterketan oinarritua.

Barne-kontrol hori Udalaren Kontu-hartzailatza Nagusiak egiten du, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Toki Erakundearen Aurrekontuei buruzko abenduaren 19ko 21/2003 Foru Arauan xedatutakoaren arabera, 32/2018 Foru Dekretua, abenduaren 27koa, Gipuzkoako Lurralde Historikoko Tokiko Sektore Publikoko entitateen barne kontrolaren araubide juridikoa erregulatzen duena eta Gipuzkoako toki entitateen kontabilitatearen arau esparrua ezartzen duena abenduaren 31n. 15eko 86/2015 Foru Dekretua aldatzen duena, gaikuntza nazionala duten Toki Administrazioen funtzionarioen araubide juridikoa arautzen duen martxoaren 16ko 128/2018 Errege Dekretuan, Asteasuko Udalak onartu duen barne-kontrolerako erregelamenduan, aplikatzekoa den gainerako legerian eta Udalaren aurrekontua betearazteko arauan.

Izan ere, Kontu-hartzailearen eginkizuna da eskubideak edo gastuak onartzeko dakarten egintzak kontrolatzea, edozein kalifikazio dutela ere, bai eta horien ondoriozko sarrerak eta ordainketak ere, eta, oro har, funts publikoen inbertsioa edo aplikazioa, oinarrizko baldintzen fiskalizazio mugatuko erregimenean, gastuen kasuan; diru-sarreraren kasuan, aurrekontu exekuzio arauan ezartzen den bezala.

Ondoren, fiskalizazio hori eragin zuten egintza, dokumentu edo espedienteen lagin adierazgarri baten gaineko fiskalizazio osoa egiten da, urtero, laginketa- edo auditoretza-teknikak aplikatuz, kasu bakoitzean aplikatzekoak diren xedapenekin bat datozela egiaztatzeko eta kudeaketan legezketasuna zenbateraino betetzen den zehazteko.

Finantza-kontrola, etengabeko kontrolaren eta auditoria publikoaren bidez gauzatzen dena, zerbitzuen funtzionamendua alderdi ekonomiko-finantzarioan egiaztatzeko, honela egiten da:

- Finantza-kontrol iraunkorra Erakunde honen Finantza Kontrolerako Urteko Planean identifikatutako irismen eta jarduketan bidez gauzatzen da.

Nolanahi ere, aplikatzekoa izango da Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legean aurreikusitakoa. Lege horren bidez, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB zuzentarauen transposizioa egiten da Espainiako ordenamendu juridikora, baita 36/2020 Errege lege-dekretua, abenduaren 30ekoa, administrazio publikoa modernizatzeko eta berreskurapen-, eraldaketa- eta erresilientzia-plana betearazteko premiazko neurriak onartzen dituen ere.

Era berean, Diru-laguntzei buruzko azaroaren 17ko 38/2003 Legean xedatutakoa eta hori garatzen duen erregelamendua aplikatuko dira.

Udalak, PRTR gauzatzen parte hartzen duen erakundea den aldetik, prozedurak aplikatuko ditu, Estatuaren Laguntzei eta Lehia Askeari buruzko araudia uneoro erabat errespetatzen dela ziurtatzeko, bai eta finantzaketa bikoitzik ez dagoela bermatzeko ere.

Horretarako, autoebaluazio bat egingo du, Estatuko laguntzen erregimenarekiko bateragarritasunari eta finantzaketa bikoitzaren prebentzioari buruz.

Artikulu horretan ezarritakoaren arabera, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 107. artikulua. Estatu-laguntzat jotzen da estatuek edo estatuko funtsen bidez emandako edozein laguntza, edozein modutan, faltsutzea edo faltsutzea mehatxatzea dakarrena.

Lehia, enpresa edo ekoizpen jakin batzuei mesede eginez.

Bestalde, EBFTren 101. eta 102. artikuluek debekatu egiten dute operadore ekonomiko batek lehia askea faltsutzen edo murrizten duen edozein jokabide aldeaniztun edo aldebakarrekoa izatea.

Udalak printzipio horiek errespetatu beharko ditu uneoro, EBFTan, Lehia Defendatzeko Legean eta aplikatu beharreko gainerako araudian ezarritakoaren arabera.

D) Prestakuntza eta sentsibilizazioa

Prestakuntza eta informazioa da plana garatzeko oinarria. Behar-beharrezkoa da langile guztiak, hierarkia- eta antolaketa-maila guztietan, iruzurraren eta ustelkeriaren aurkako borrokan giltzari gisa identifikatzea. Horretarako, berriazko prestakuntza-planak

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

ezarriko dira.

«Iruzuraren aurkako organoa»k prestakuntza teoriko eta praktikoko hainbat aukera proposatuko ditu, bereziki arrisku bereziko sektoreentzat.

Era berean, aldi-aldi sentsibilizazio-ekintzak abiaraztea proposatzen da, hala nola jardunaldiak, komunikazioak eta tailerrak, besteak beste.

5.2. DETEKZIO-NEURRIAK

A. IGEA (interes gatazkarik ezaren adierazpena) beste iturri batzuetatik datorren informazioarekin egiaztatzea.

IGEA (Interes-gatazkarik ezaren adierazpena) egiaztatu egin behar da. Egiaztapen-mekanismoek IGEAko informazioan jarri beharko dute arreta, eta informazio hori aztertu beharko da beste informazio mota batzuk kontuan hartuta:

-Kanpo-informazioa (adibidez, interes-gatazka eragin duen egoerarekin zerikusirik ez duten eta erakundetik kanpoko pertsonen eman dezaketen interes-gatazka bati buruzko informazioa),

-Interes-gatazka izateko arrisku handia duten egoera jakin batzuei buruz egindako egiaztapenak, barne-arriskuen azterketan edo «ikur gorriak» (ikus B atala) oinarrituta.

-Ausazko kontrolak.

-Informazioa honako hauen bidez egiaztatu ahal izango da: merkataritza-erregistroen datu-baseak, diru-laguntzen datu-base nazionala, langileen espedienteak (datuak babesteko arauak kontuan hartuta) edo datuak aztertzeko edo arriskuak puntuatzeko tresnak.

B. Ikur gorriak.

Kontrol-prozedurek arreta iruzurraren arrisku-puntu nagusietan eta horien mugari edo markatzaileetan jartzen dutela ziurtatu behar da. Kontrol hori izate hutsak iruzurrak egiteko disuasio-elementu gisa balio du.

Iruzur-zantzuak bilatzeko ildo horretan, Europako Batzordeak arrisku-zeinuen edo -markatzaileen katalogo bat egin du, «Ikur gorriak» izeneko. Katalogo hori **IV. eranskinean** dago jasota, eta udaletxean erabili ahal izango da. Iruzurrezko jarduera bat gertatzen ari dela ohartarazteko adierazleak dira.

V. eranskineko ikur gorrien katalogoaz gain, aurrekontuaren exekuzioaren arauan jasotako fiskalizazioaren oinarriko baldintzen zerrenda ere erabili ahal izango da ondorio horietarako.

C. Kanpoko salaketan postontzia.

Asteasuko Udalak, **biztanleriari erreparatuta nahiz eta behartuta ez egon**, Udalaren web orriaren bidez irregularitasunak salatzeko prozedura hau martxan jarriko du, honako

helburu hauekin:

A) Gobernu ona eta gardentasuna indartzeko

Udal organo eta erakundeen zerbitzura dauden hautetsiek eta langileek bete behar dituzten printzipio edo arau etikoak eta gobernu eta administrazio onekoak betetzen laguntzeko helburuarekin sortu da postontzia.

B) Gatazkak prebenitzeko bitarteko gisa jarduteko

Kanal segurua da, noranzko bikoia, eta udal-administrazioaren eta pertsonen arteko lankidetzaz sustatzen du, parte-hartzearen bidez kudeaketa publikoan balio etikoak lantzeko.

Irekitako salaketa-bide horren bidez, edozein pertsonak jakinarazi ahal izango ditu iruzur-susmoak eta, horri dagokionez, detektatu ahal izan dituen ustezko irregulartasunak, eta jakinaraziko zaio salaketan kontuan hartuko dela eta egindako kudeaketan emaitzak jakinaraziko zaizkiela.

C) Komunikazioen konfidentzialtasuna eta komunikatzailearen ukigabetasuna bermatzeko.

Postontziak konfidentzialtasuna bermatzen du uneoro. Komunikazioa egiten duen pertsonak eskubidea du bere laneko identitatea eta osotasuna eraginkortasunez babesteko, eta ingurune digitalean anonimotasuna erabat bermatzeko, komunikazioa modu anonimoz egitea erabakitzen badu.

D. Barneko komunikazio etikorako kanala izateko

2021eko abenduaren 17an sartu da indarrean Espainiako estatutuan eta Europar Batasuneko gainerako herrialdeetan «Salaketa Kanala» arautzen duen araudi berria, hau da, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko urriaren 23ko 2019/1937 (EB) Zuzentaraua, Batasuneko Zuzenbidearen arau-hausteei buruzko informazioa ematen duten pertsonen babesari buruzkoa, edo gauza bera da «Whistleblowing Zuzentaraua», Salaketa Kanala izenez ezagunagoa dena. Horrek esan nahi du 10.000 biztanletik gorako udalerrietako udalek eta 50 langile baino gehiagoko enpresek, publikoek eta pribatuek, salaketa-sistema hori ezartzeko betebeharra izango dutela. Hala ere, 50 eta 249 langile arteko enpresek bi urteko aldi iragankorra izango dute horretarako, hau da, 2023ko abenduaren 17ra arte.

Espainiako estatuan oraindik ez du zuzentzarauaren transposizioa egin; hala ere, herritarrek Estatuaren aurrean argudiatu dezaketen eskubidea da, zuzentzarauen zuzeneko efektu bertikalaren printzipioaren arabera.

Nahiz eta Asteasuko Udala behartuta ez egon (10.000 biztanle ez ditu), barneko komunikazio etikoko kanala bat ezarriko du, eta salatzailea babesteko araudia aplikatuko

ASTEASUKO UDALA (GIPUZKOA)

zaio. Horren bidez bideratzen den informazioa «luzurra kontrolatzeko organoa»ri bidaliko zaio, aurretiazko informazioaren espedientea irekitzeko.

Komunikazioa egiten duen pertsonak eskubidea du bere laneko identitatea eta osotasuna eraginkortasunez babesteko, eta ingurune digitalean anonimotasuna erabat bermatzeko, komunikazioa modu anonimoan egitea erabakitzen badu.

Langile publiko salatzaileak edo komunikatzaileak ez dira zigortuko.

Aurreko ataletan aurreikusitako detekzio-neurrietatik erator daitezkeen kontrol-prozedurak artikulatze aldera, Udalaren Idazkari Kontu-hartzaileak, bere ekimenez edo Alkateak edo beste departamendu batek alde aurretik eskatuta, Finantza Kontrolerako Urteko Planean aurreikusi ahal izango du kudeaketan iruzur-kasuak hautematera bideratutako finantza-kontrolerako jarduerak egitea.

Kasu horretan, abenduaren 27ko 32/2018 Foru Dekretuan aurreikusitako arauak aplikatuko zaizkie jarduketara horiei (32/2018 Foru Dekretua, abenduaren 27koa, Gipuzkoako Tokiko Sektore Publikoko entitateen barne-kontrolaren araubide juridikoa arautzen duena eta abenduaren 15eko 86/2015 Foru Dekretua, Gipuzkoako toki-erakundeen kontabilitate-esparru arautzailea onartzen duena, aldatzen duena), bai eta Asteasuko udalak onartu duen barne-kontrolerako erregelamenduan aurreikusitako arauak ere, finantza-kontrolerako jarduketarako.

Ondorio horietarako, abenduaren 19ko 21/2003 Foru Arauak, Gipuzkoako Lurralde Historikoko toki-erakundeen aurrekontuei buruzkoak, 74. artikuluan ezartzen duen lankidetzaren betebeharrarekin bat etorritik, Kontu-hartzaileak Nagusiak udaleko sail guztiei eskatu ahal izango die kontrol-jarduketara horiek egiteko garrantzitsua den informazioa; 74. artikulua honako hau xedatzen du:

«Kontu-hartzailetzako kontrola gauzatzearen ondorioetarako, hari datxezkie beharrezkotzat jotzen diren aurrekari guztiak biltzeko aukera, beharrezkotzat jotzen diren liburu, kontu eta dokumentuak aztertu eta egiaztatze aukera, kontaktak eta zenbaketak egiaztatze aukera, eta, esku hartu behar den egintza, agiri edo espedientearen izaerak hala eskatzen duenean, beharrezkotzat jotzen diren txosten teknikoak eta aholkularitza eskatzeko aukera.

Era berean, kontu-hartzailetzako organo eskudunak eta kontu-hartzailetzako kontrolaren ardura duten funtzionarioek independentzia osoz beteko dute beren eginkizuna, ikuskatzen dituzten organoekiko».

5.3. ZUZENTZEKO ETA JAZARTZEKO NEURRIAK

A. Zuzenketa

Edozein iruzur-susmo izanez gero, «luzurra kontrolatzeko organoa»ri dagokio jardutea, iruzurra benetan gertatu den jakiteko behar den informazio guztia biltzeko. «Ikur gorriak»

izeneko hainbat adierazle agertzea izango da iruzurrik dagoen zehazteko irizpide nagusietako bat.

Balizko iruzurrik antzemanaz gero, edo horren susmo oinarriduna izanez gero, berehala etengo da prozedura, ahalik eta lasterren jakinaraziko zaie hori agintari interesdunei eta jarduketak egiten inplikaturako erakundeei, eta horren eraginpean egon daitezkeen proiektu guztiak berrikusiko dira.

Irregularitasun sistemikoak antzemanaz gero, honako neurri hauek hartuko dira:

- 1.- Eragiketa horretan sartutako eta/edo antzeko izaera ekonomikoa duten espediente guztiak berrikustea.
- 2.- Aurkitutako intzidentzia identifikatzen duten espediente guztien Erkidegoaren finantzaketa kentzea.
- 3.- Unitate betearazleei antzemandako ahultasuna konpontzeko hartu beharreko neurriak jakinaraztea, aurkitutako gorabeherak berriro gerta ez daitezen.
- 4.- Barne-kontrolako sistemak berrikustea, hasierako egiaztapen-faseetan gorabehera horiek antzemateko mekanismo egokiak ezartzeko.

B. Jazarpena

Ahalik eta lasterren, «Iruzurra kontrolatzeko organoa»k honako hauek egingo ditu:

- 1.- Gertakarien eta hartutako neurrien berri ematea erakunde erabakitzaileari (edo jarduketak betearaztea agindu dion erakunde betearazleari; kasu horretan, erakunde erabakitzaileari jakinaraziko dizkio), eta hark jakinaraziko dio gaia agintaritza arduradunari, eta hark egokitzen duen informazio gehigarria eskatu ahal izango dio, jarraipena egiteko eta Kontrol Agintaritzari jakinarazteko.
- 2.- Hala badagokio, agintari publiko eskudunei (Iruzurraren aurkako Koordinazio Zerbitzu Nazionala – NSZ –) egitate zigorgarriak salatzea, Iruzurraren aurka Borrokatzeko Europako Bulegoari balora eta jakinaraz diezazkion. PRTR gauzatzeari dagokion salaketa-kanalaren bidez, horretarako gaituta dagoena web-helbide honetan: <http://www.igae.pap.minhfp.gob.es/sitio/igae/es/ES/Paginas/Denan.aspx>
- 3.- Erantzukizunak argitzeko edo diziiplina-espediente bat irekitzeko informazio erreserbatua hastea.
- 4.- Egitateak fiskaltzaren eta auzitegi eskudunen aurrean salatzea, bidezko kasuetan.
- 5.- Iruzur susmagarrien jarraipena egiteko eta iruzurrez gastatutako EBko funtsak berreskuratzekeko prozesu egokiak ezartzea.

6.- Interes-gatazkei aurre egiteko prozedura

Interes-gatazka baten susmo sendoak izanez gero, inplikatuaren goragokoari jakinaraziko zaio, eta hark beharrezko kontrol eta ikerketak egingo ditu.

Kontrolak ez badute informazioa berresten, kasua itxi egingo da. Kontrolen emaitzek

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

hasierako informazioa berresten badute eta interes-gatazka administratiboa bada, hierarkian gorago dagoenak honako hauek egin ahal izango ditu:

- Diziplina-zehapenak eta administrazio-neurriak hartzea.
- Zerikusia duen funtzionarioaren aurka egitea; bereziki, Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 24. artikulua, errefusatzeari buruzkoa, zorrotz aplikatuko da;
- Interes-gatazkek eragindako kontratua/egintza deuseztatzea edo ondorioz gabe uztea, eta dagokion prozedura-zatia errepikatzea;
- Gertatutakoa publiko egitea, erabakien gardentasuna bermatzeko eta, disuasio-elementu gisa, berriro antzeko egoerak gerta ez daitezen, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legearen arabera
- Interes-gatazka zigor-arlokoa bada, hierarkian gorago dagoenak, aurreko neurriak hartzeaz gain, Fiskaltzari jakinarazi beharko dizkio egitateak, ministerio horrek dagozkion neurriak har ditzan.

7.- «Iruzurra kontrolatzeko organoa»

7.1 Izendapena

1.- Udaletxean iruzurraren aurkako neurriak behar bezala aplikatzen direla ziurtatzeko, Iruzurra kontrolatzeko organoa Idazkari Kontu-hartzailea izango da

Iruzurraren aurkako organoak irregulartasunaren egiazkotasuna eta zehaztasuna egiaztatuko ditu, eta entzunaldi-izapidea emango die kaltetu eta lekuko guztiei, eta beharrezkotzat jotzen dituen eginbide guztiak egingo ditu.

7.2 Eginkizunak

«Iruzurra kontrolatzeko organoa»ri honako eginkizun hauek esleitzen zaizkie:

1. Iruzur-arriskua aldizka ebaluatzea, gerta daitezkeen iruzurrak prebenitu eta detektatzeko barne-kontrol eraginkorra dagoela ziurtatuz.
2. Iruzurraren aurkako politika eta iruzur-saiakerak prebenitzeko, detektatzeko, zuzentzeko eta jazartzeko aukera emango duten beharrezko neurrien diseinua definitzea.
3. Udaleko gainerako langileak kontzientziatzea eta prestatzea, Langileen Zerbitzuarekin eta Europako funtsak koordinatzeko unitate funtzionalarekin lankidetzan, prestakuntza-plangintzari dagokionez.
4. Iruzurraren susmorik izanez gero, informazio-espeditentea irekitzea, eta bertan parte hartzen duten unitateei egoki irizitako informazio guztia eskatzea, behar bezala azter dezaten.
5. Hasitako informazio-espeditenteak ebaztea, eta, susmoak funtsik gabekoak badira, espeditente horiek artxibatzeko agintzea, edo organo eskudunari neurri zuzentzaile egokiak hartzea proposatzea, baldin eta iruzurra benetan gertatu dela ondorioztatzen bada.
6. Alkateari hasitako espeditenteetan lortutako ondorioen berri ematea eta, hala

badagokio, aplikatutako neurri zuzentzaileenak.

7. Onuradunek bidegabe jasotako zenbatekoak berreskuratzen direla zaintzeko ardura duten erakunde edo organismoei beharrezko informazioa ematea, edo arlo administratibo eta/edo penalean dagozkien zehapenak hastea.

8. Egindako laginketen, antzemandako gorabeheren eta hasitako eta ebatzitako informazio-espeditteen erregistroa egitea.

9. Urteko memoria bat egitea, «luzurra kontrolatzeko organoa»k beren eskumenen esparruan egindako jarduerak jasoko dituen eta Osoko Bilkurari horren berri ematea

10. Alkateak eman diezaiokeen beste edozein eginkizun.

7.3 Informazioa eta lankidetzaren emateko betebeharrak

«luzurra kontrolatzeko organoa»k edozein egoera prebenitzeko eta antzemateko barne-kontrolako sistema proposatuko du, planaren neurrien jarraipen-txostenak egingo du eta, hala badagokio, neurri zuzentzaile egokiak proposatuko ditu eta behar duen aholkularitza edo txostenak eskatu ahalko ditu. Iruzuraren aurkako neurrien ezarpena bermatzeko, departamendu edo zentro kudeatzaile guztiek zazpi (7) lan eguneko epean eskatzen dieten informazio- eta lankidetzaren emateko betebeharrak dute.

«luzurra kontrolatzeko organoa»k kudeaketa-sistema informatikoetan dagoen informazioa kontsultatu eta aholkularitza zein teknikoaren teknikoaren ematea eskatu ahalko ditu.

8. Oparien politika

Udaleko langileek eta kargudunek ez dute inolako interferentziarik edo eraginik izango kontratistengan, azpikontratistengan edo funtsak jasotzen dituztenengan, baldin eta haien inpartzialtasuna, osotasuna eta objektibotasun profesionala alda baditzakete.

Langile publikoek eta udal-kargudunek ezin izango dute onartu, ez zuzenean, ez zeharka, opari edo onura pertsonalik, ordainketarik, komisiorik edo beste edozein onurarik beren jardun profesionalaren eremuan, ez udalaren funtsak jasotzen dituztenekin edo udalarekin edo haien kontura diharduenarekin inolako harremanik izan nahi dutenekin duten harremanetan, baldin eta harreman komertzial, profesional edo administratiboetan, publiko zein pribatuetan, eragin desegokia badute.

Era berean, langileek eta kargudunek ezin dute oparirik, ordainketarik, komisiorik edo beste edozein onura pertsonalik eskatu edo onartu funtsak jasotzen dituztenengandik, ezta Udalarekin edo haien kontura diharduenarengandik ere.

Politika honen ondorioetarako, eta adierazpen-ondorioetarako soilik, opari edo onura pertsonaltzat hartuko dira edozein motatako opariak, ondasunak, zerbitzuak, ikuskizunetarako edo ekitaldietarako sarrerak, bidaiak, lehentasunezko tratua, deskontu bereziak edo udaleko langile eta kargudunei eskaintzen, agintzen edo ematen zaien beste edozein arreta.

ASTEASUKO UDALA (GIPUZKOA)

Mintegietara eta prestakuntza-jarduera hutsetara joatea, bai eta bazkari edo gosari informatiboak ere, ez dira onura pertsonaltzat hartuko, salbu eta, haien kostua, lekua, testuingurua edo prestazio osagarriak direla-eta, helburu horretarako neurritz kanpokoak badira.

9. Otorduen eta joan-etorrien gastuak

Mantenutik eta joan-etorrietatik eratorritako gastuen tratamendua Udalean indarrean dagoen gastuen kontrolerako prozeduran xedatutakoaren arabera arautuko da.

Enplegatu publikoek eta udal-kargudunek beren eginkizunak betetzearekin eta Udalaren izenean eta ordezkartzan jarduerak garatzearekin lotutako gastu oro behar bezala justifikatu beharko dute, kasu bakoitzaren inguruabar zehatzen arabera, eta behar bezala dokumentatu beharko da.

Ondorioz, ez dira onartuko behar bezala justifikatuta ez dauden otordu- eta joan-etorri-gastuak.

10. Ikerketako batzorde informatiboa

Informazio-batzordeak iraunkorrak edo bereziak izan daitezke, Toki Erakundeen Antolamendu, Funtzionamendu eta Araubide Juridikoaren Erregelamendua onartzen duen azaroaren 28ko 2568/1986 Errege Dekretuaren 124.1 artikulua arabera.

Osoko Bilkurak iruzurraren aurkako ikerketarako batzorde berezi bat eratzea erabaki dezake. Batzorde hori automatikoki iraungiko da, haren xede den gaiari buruzko irizpena edo informazioa eman ondoren, salbu eta batzorde hori onartzen duen osoko bilkuraren erabakiak besterik xedatzen badu.

11.- Glosarioa

Iruzurraren aurkako Plan honi honako definizio hauek aplikatuko zaizkio: (EB) 2017/1371 Zuzentaraua, Batasunaren finantza-interesei eragiten dien iruzurraren aurkako borrokari buruzkoa (PIF Zuzentaraua), eta 2018/1046 Erregelamendua (EB, Euratom), Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena, 2018ko uztailaren 18koa, Batasunaren aurrekontu orokorrari aplikatu beharreko finantza-arauei buruzkoa (EBren Finantza Erregelamendua).

Arriskuaren ebaluazioak iruzur-arrisku espezifikoak baino ez ditu lantzen, ez irregulartasunak.

Hala ere, ariketa modu eraginkorrean gauzatzeak zeharkako eragina izan dezake irregulartasunak prebenitzeko eta hautemateko orduan, oro har, irregulartasun horiek

iruzurra baino kategoria zabalagoztat hartuta.

Asmoa da iruzurra eta irregulartasuna bereizten dituen faktorea.

IRREGULARTASUNA: Europako Erkidegoen finantza-interesak babesteari buruzko Kontseiluaren 1995eko abenduaren 18ko 2988/95 (EE, Euratom) Erregelamenduaren ondorioetarako, «Irregulartasun» terminoa kontzeptu zabala da, eta eragile ekonomikoek egindako irregulartasunak hartzen ditu, nahita egindakoak izan edo ez. 2988/95 (EE, Euratom) Erregelamenduaren 1. artikuluko 2. paragrafoak honela definitzen du irregulartasuna: «Zuzenbideko xedapen baten arau-hauste oro eragile ekonomiko baten ekintza edo ez-egite bati dagokiona, baldin eta ekintza edo ez-egite horrek erkidegoen aurrekontu orokorrari edo erkidegoek administratutako aurrekontuei kalte egiten badie, dela erkidegoen kontura zuzenean jasotako baliabide propioetatik datozen diru-sarrerak murriztuz edo ezabatuz, dela bidegabeko gastu baten bidez».

IRUZURRA: Iruzuraren definizioa Tratatuan Europar Batasunaren Tratatuaren K.3 artikulua oinarri hartuta ezarritako Hitzarmenak, Europako Erkidegoen finantza-interesak babesteari buruzkoak, honela definitzen du gastuen arloko «iruzurra»: «-Europar Batasuneko aurrekontu administratiboengatik edo aurreko aurrekontuengatik egindako ez-betetze orokorragatik erkidegoen aitortenak edo dokumentu faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak erabiltzea edo aurkeztea;

A) Kontratu publikoekin zerikusirik ez duten gastuen arloan, honako hauei buruzko edozein ekintza edo ez-egite:

-Batasunaren aurrekontuko edo Batasunak edo bere izenean administratutako edo Udalak kudeatutako aurrekontuetako funtsak edo aktiboak bidegabe erabiltzea edo funtsik gabe atxikitzea dakarten adierazpen edo agiri faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak tratatzea, erabiltzea edo enplegatzea;

-Ondorio bera duen informazio bat jakinarazteko berariazko betebeharrak ez betetzea;

-Funts edo aktibo horiek hasieran ematea eragin zuten helburuez bestelako helburuetarako behar ez bezala erabiltzea;

B) Kontratu publikoekin lotutako gastuei dagokienez, egilearentzat edo beste pertsona batentzat legez kontrako irabazi-asmoz egiten direnean, honako hauei buruzko edozein ekintza edo ez-egite:

-Adierazpen edo agiri faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak erabiltzea edo aurkeztea, Batasunaren aurrekontuko edo Batasunak administratutako aurrekontuetako funtsak edo aktiboak eta Udalak kudeatutakoak bidegabe erabiltzea edo funtsik gabe atxikitzea dakartenak;

-Ondorio bera duen informazio bat jakinarazteko berariazko betebeharrak ez betetzea;

-Funts edo aktibo horiek hasieran ematea eragin zuten helburuez bestelako

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

helburuetarako erabiltzea, Batasunaren finantza-interesei kalte egiten badie.

C) Diru-sarreraren arloan, honako hauei buruzko edozein ekintza edo ez-egite:

Adierazpen edo agiri faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak erabiltzea edo aurkeztea, baldin eta Batasunaren aurrekontuko edo Batasunak administratutako aurrekontuetako edo haren izenean jarritako aurrekontuetako baliabideak eta Udalak kudeatutakoak legez kanpo murrizten badira;

Ondorio bera duen informazio bat jakinarazteko berriazko betebeharrak ez betetzea; Legez lortutako onura bat ondorio berarekin bidegabe erabiltzea.

D) BEZaren baliabide propioetatik datozen diru-sarreraren arloan, mugaz gaindiko iruzurrezko sare batean egindako edozein ekintza edo ez-egite, honako hauei dagokienez:

-BEZari buruzko adierazpen edo agiri faltsuak, zehaztugabeak edo osatugabeak erabiltzea edo aurkeztea, Batasunaren aurrekontuko baliabideak gutxitzea dakartenak,

-Eragin bera duen BEZari buruzko informazioa jakinarazteko berriazko betebeharrak ez betetzea; edo

-BEZaren aitortzen zuzenak aurkeztea, ordainketa ez betetzea edo BEZa itzultzeko eskubidea legez kontra sortzea iruzur eginez disimulatzeko.

USTELKERIA: Batzordeak erabiltzen duen «ustelkeria» terminoaren deskribapen nahiko laxoa da postu publiko batek onura pribatuak lortzeko duen botere-abusua. Ordainketa ustelak beste iruzur mota asko errazten dituzte, hala nola fakturazio faltsua, gastu mamuak edo kontratu-baldintzak ez betetzea. Ustelkeria modurik ohikoena ordainketa ustelak edo antzeko onurak dira: hartzaile batek (ustelkeria pasiboa) emaile baten eroskeria onartzen du (ustelkeria aktiboa) mesede baten truke.

USTELKERIAAKTIBOA: Zuzenean edo bitartekari baten bidez funtzionario bati edozein motatako abantaila agintzen, eskaintzen edo ematen dion pertsona ororen akzioa, funtzionario horrentzat edo hirugarren batentzat, bere betebeharraren arabera edo bere eginkizunak betetzean Batasunaren finantza-interesei kalte egiteko edo kalte egin ahal izateko moduan jardun dezan edo jardun ez dezan.

USTELKERIA PASIBOA: Funtzionario baten akzioa, zuzenean edo bitartekari baten bitartez, edozein motatako abantailak eskatzen edo jasotzen dituena, berarentzat edo hirugarrenentzat, edo abantaila baten promesa onartzen duena, jardun dezan, edo jarduteari uko egiten dionean, bere betebeharraren arabera edo bere eginkizunak gauzatzean, Batasunaren finantza-interesei kalte egiteko edo kalte egiteko moduan.

INTERES GATAZKA: Interes-gatazka egongo da funtzioen jardun inpartzial eta objektiboa arriskuan jartzen denean familia-arrazoiengatik, arrazoi afektiboengatik, kidesun politiko edo nazionalagatik, interes ekonomikoagatik edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako beste edozein arrazoiengatik. Interes-gatazka eragingo lukeen egoera kontuan hartuta, honako hauek bereiz daitezke (HFP 1030/2021 Agindua, III.C eranskina):

Itxurazko interes-gatazka: Enplegatu publiko edo onuradun baten interes pribatuek bere funtzioen edo betebeharren egikaritza objektiboa arriskuan jar dezaketenean gertatzen da, baina, azkenik, pertsonaren jokabidearen, portaeraren edo harremanen alderdi zehatzekiko (edo alderdi horietan izandako ondorio batekiko) lotura identifikagarri eta indibidualik aurkitzen ez denean.

Interes-gatazka potentziala: Enplegatu publiko edo onuradun batek horrelako interes pribatuak dituenean sortzen da, eta interes horiek interes-gatazka sor dezakete etorkizunean erantzukizun ofizial jakin batzuk bere gain hartu behar badituzte.

Interes-gatazka erreala: Langile publiko baten betebeharrak publikoaren eta interes pribatuen arteko gatazka dakar, eta enplegatu publikoak interes pertsonalak ditu betebeharrak eta erantzukizun ofizialak modu bidegabean betetzeko. Onuradun baten kasuan, gatazka sortuko litzateke funtsen laguntza eskatzean hartutako betebeharren eta funtsen interes pribatuen artean, horiek modu bidegabean eragin baitezakete betebeharrak horiek betetzean.

Ikur gorria: Alerta-adierazle bat edo ikur gorri bat ezohiko zerbait gertatu dela eta ohiko funtzionamendu normalarekin bat ez datorrela adierazten duen adierazle bat da, eta zerbait aztertu behar dela adierazten duten alarma-seinale, pista edo balizko iruzurraren edo ustelkeriaren zantzu gisa eratzten da.

Erakunde bakoitzak alerta-adierazleak garatu behar ditu iruzur-mekanismoak ohikoenetarako eta errepikatzaileenetarako, horiek eraginkortasunez aplikatzeko prozedurak definitu behar ditu, bere prozedura-eskuliburuetan sartu behar ditu eta antzemateko moduan dauden langileei jakinarazi behar dizkie.

Oso garrantzitsua da ikur gorri baten aurrean erreakzionatzea: langileak eta arduradunak erne egotera behartzen ditu, eta iruzur-arriskua dagoela baieztatzeko edo ukatzeko beharrezko neurriak hartzea.

Ikur gorriak ez dakar iruzurrik, baina jarduera-eremu batek arreta behar du iruzur potentzial bat baztertzeko edo baieztatzeko.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

I. Eranskina: Interes gatazkarik eta iruzurraren zein ustelkeriaren prebentzioari buruzko testa

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
1. Badago «iruzurraren aurkako neurriei buruzko planik», dagozkion funtsak ezarri beharreko arauak jarraiki erabili direla iruzurra, ustelkeria eta interes-gatazken prebentzioari, detekzioari eta zuzenketari dagokienez? Etahorrela, bere jardura-eremuan, erakunde betearazleak edo erakunde erabakitzaileak horrela egin duela bermatu eta adieraz dezake?				X
2. Gauzatu beharreko maila guztietan «iruzurraren aurkako neurriei buruzko planik» ote dagoen egiaztatuz duzue?				X
Prebentzioa				
3. Badaukazue iruzurraren aurka borrokatzeko maila goreneko konpromisoa hartzen duen adierazpenik?				X
4. Eginda duzue arrisku espezifikoak, horien eragina eta gertatzeko probabilitatea identifikatzen dituen autoebaluaziorik eta aldi-aldi berrikusi duzue?				X
5. Kode etikoa zabaldu duzue eta opariren politikari buruzko informazioa eman duzue?				X
6. Etika Publikoa sustatzen duen eta iruzurra detektatzea errazten duen prestakuntzarik eman duzue?				X
7. Interes-gatazkek ebazteko prozedurarik prestatu duzue?				X
8. Bertan esku hartutako guztiek interes-gatazkarik ez izateari buruzko adierazpenik bete duzue?				X
Detekzioa				
9. Iruzur-adierazlerik edo alerta-seinalerik (ikur gorriak) zehaztu duzue eta horiek detektatzeko moduan dauden langileei jakinarazi dizkiezue?				X
10. Datuak aztertzeke edo arriskuak puntuatzeko tresnarik erabiltzen duzue?				X
11. Badago biderik hala nahi duten guztiek salaketak aurkezteko?				X

Galdera	Betetze-maila			
	4	3	2	1
12. Badago salaketak aztertzeke eta zuzenketak proposatzeko ardura duen unitaterik?				X

Zuzenketa				
13. Iruzuraren eragina ebaluatu eta sistemikotzat edo unean unekotzat jo duzue?				X
14. Iruzurak eragindako proiektuak edo horien zatiak kendu dituzue horiek Berreskuratze eta Erresilentziarako Mekanismoak (BEM) finantzatu dituenen edo finantzatu behar dituenen?				X
Jazarpena				
15. Erakunde betearazleari, erakunde erabakitzaileari edo agintaritza arduradunari, dagokionaren arabera, gertatutakoak eta hartutako neurriak jakinarazi dizkiozue?				X
16. Hala dagokionean, herrialde bakoitzaren edo Europako Batasunaren Herri Agintarien edo fiskaltza eta auzitegi eskudunen aurrean zigortzeko moduko egitateak salatu dituzue?				X
Puntuak guztizko partziala.				
Puntuak guztiak.			16	
Gehieneko puntuak.			64	
Puntu erlatiboak (puntu guztiak/gehieneko puntuak).			0,25	

Oharra: 4 gehieneko betetzearen baliokidea da

OHARRAK: Autoebaluazioa 1 batekin eta puntuazio txikiarekin egiten dugu, oraindik ez daukagulako formalki onartutako iruzurraren aurkako plana; hala ere, funtsen kudeaketa aplikatu beharreko araudiaren arabera egiten dela adierazi eta bermatzeko gai gara, udaletxean aplikatzen den barne-kontrolako sistemako kontuan hartzen du aplikatu beharreko legeria eta aurrekontua betearazteko araua, bai eta nahitaezko legezotasuna kontrolatzeko eginkizuna ere.

Kontu-hartzaitzak arrisku-azterketa bat egingo du urtero, Finantza Kontrolerako Urteko Plana egin aurretik. Horren ondorioz, finantza-kontrol iraunkorreko eta auditoria publikoko jarduerak hautatzen dira, Finantza Kontrolerako Urteko Planean jasotako legezko betebeharraren ondorio ez direnak.

Agintaldiaren hasieran, hautetsi guztiek betetzen dute nahitaezko interesen erregistroa.

Aldez aurreko kontu-hartzaitzako eginkizunaren oinarrizko baldintzak benetako ikur gorri gisa edo aplikatu beharreko araudia bete ez izanaren alerta-seinale gisa funtzionatzen ari dira gure erakundeetan. Udal-langileek ezagutzen dituzte.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

HFP/1030/2021 Aginduak aipatzen dituen tresnetatik, BDNS erabiltzen ari gara (ez bakarrik publizitate-modu gisa, baizik eta, hala badagokio, kontrol-mekanismo gisa ere erabili ahal izan dugu).

Eta, gainera, Aginduak aipatzen ez duen arren, kontrol-jardueretan kontabilitate-sistemako informazioa erabili, tratatu eta aztertu ohi dugu, kontabilitate-programak ahalbidetzen diguna.

Urtero izapidetuko dira laburpen-txostenak eta ekintza-plana.

Arriskuen analisia gero eta osatuagoak izango dira

II. ERANSKINA: Arriskuen analisia. Check list (excel orria)

OHARRAK: Arriskuen analisia egingo den matriza jasota geratu da, baina bertan jasotako zenbatekoak eta adierazpenak eredu gisa jarri dira, izan ere, oraindik ere ez dagoelako eginda dagokion analisi zehatza; analisi zehatz hori hiru hilabeteko epean egingo da, eta beti ere, Berreskuratzeko eta Erresilientziarako Mekanisмотik (MRR) datozen funtsak jasotzen diren egiaztapena jaso ondoren, horiek modu egokian kudeatzeko egin beharreko izapideak hasi aurretik.

III. ERANSKINA: IGEA- Interes Gatazkarik Ezaren Adierazpena: Eredua

Espedientea	
Kontratua/Dirulaguntza	

Goian aipatutako kontratazio/dirulaguntzaren prozeduran inpartzialtasuna bermatzeko, neuk, behean sinatzen dudan edo dugunok (aurreratzean «dudan» 1. pertsonan), espedientea prestatzeko eta izapidetzeko prozesuan parte hartzen dudan aldetik, honako hau adierazten dut:

Lehenengoa. Honako informazio hauen berri dudala:

1. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren uztailaren 18ko 2018/1046 (EB, Euratom) Araudiaren (EBren finantza-araudia) 61.3 artikulua «Interes-gatazka» honako hau ezartzen du: «interes-gatazka egongo da eginkizunen egikaritze inpartziala eta objektiboa arriskuan jartzen denean familia, afektibitatea, kidesun politikoa edo nazionala, interes ekonomikoa edo interes pertsonaleko zuzeneko edo zeharkako edozein arazoirengatik.»
2. Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 64. artikulua «Ustelkeriaren aurkako borroka eta interes-gatazken prebentzioa» helburua da lehia ez desitxuratzeko, prozeduraren gardentasuna bermatzea eta hautagai eta lizitatuak guztiei tratu-berdintasuna bermatzea.
3. Sektore Publikoaren Araubide Juridikoari buruzko urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23. artikulua «Parte ez hartzea» ezartzen duenez, prozeduran ez dute esku hartu behar «hurrengo paragrafoan adierazitako inguruabarretako batzuk betetzen dituzten administrazioetako agintariek eta langileek», hauek izanik:
 - a) Kasuan kasuko gaian edo beste batean baldin eta gai horren ebazpenak eragina izan badezake interes pertsonala izatea; sozietate edo erakunde interesdunen bateko administratzailea izatea, edo interesdunen batekin ebatzi gabeko auziren bat izatea.
 - b) Ezkontza-lotura edo antzeko egitatezko egoera izatea, eta laugarren mailako odolkidetasun-ahaidetasuna edo bigarren mailako ezkontza-ahaidetasuna izatea interesdunetako edozeinekin, erakunde edo sozietate interesdunen administratzaileekin eta prozeduran parte hartzen duten aholkulari, legezko ordezkari edo mandatariekin, bai eta bulego profesionala partekatzea edo horiekin elkartuta egotea aholkularitza, ordezkari edo mandaturako.
 - c) Aurreko atalean aipatutako pertsonaren batekin adiskidetasun estua edo ageriko etsaitasuna izatea.
 - d) Dagokion prozeduran aditu edo lekuko gisa parte hartu izana
 - e) Zerbitzu-harremana izatea gaian zuzenean interesa duen pertsona fisiko edo juridikoarekin, edo azken bi urteetan hari edozein motatako zerbitzu profesionalak eman izana, edozein egoera edo tokitan».

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Bigarrena. Ez nagoela EBren Finantza Araudiaren 61.3 artikuluan adierazitako interes-gatazkatzat jo daitekeen ezain egoeratan, eta ez nagoela lizitazio/emakida prozedurari eragin diezaiokeen Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen 23.2 artikuluko abstentzio-kausarik.

Hirugarrena. Konpromisoa hartzen dudala kontratazio-organoari/ebaluazio batzordeari jakinarazteko, luzamendurik gabe, interes-gatazkako edozein egoera edo abstentzio-kausa, egoera hori sortzen duena edo eragin dezakeena.

Laugarrena. Badakidala interes-gatazkarik ezaren adierazpena faltsua dela frogatzen bada, aplikatu beharreko araudiak ezartzen dituen diziplina-ondorioak, ondorio administratiboak eta judizialak ekarriko dituela

Sinadura-Data	
Izen eta 2 abizen	
NAN	

IV. ERANSKINA: Enplegatu publikoen Jokabide-Kodea

Asteasuko Udalak iruzurrari eta ustelkeriari aurre egiteko zero tolerantzia politika publikoki adierazi du Adierazpen Instituzional batean.

Udalak iruzurraren aurkako neurri eraginkorrak eta proportzionatuak martxan jartzeko prozedurak ditu, antzemandako arriskuak kontuan hartuta.

Prozedura horien barruan sartzen da, iruzurra prebenitzeko neurrien artean, Udaleko langile guztien jokabide-kode etiko bat zabaltzea. Kode hau funtsezko tresna da iruzurraren arloko balioak eta jokabideak transmititzeko, enplegatu publikoen jarduera gidatu eta arautu behar duten printzipioak bilduz.

I.- Asteasuko Udaleko langileen eguneroko jarduerak Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onartzen duen urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren 52.etik 54.era bitarteko artikuluetan jasotako printzipio etikoak betetzen direla adierazi behar du. Honako hau ezartzen dute artikuluko horiek:

«VI. KAPITULUA

Enplegatu publikoen betebeharrak. Jokabide-kodea

52. artikulua. Enplegatu publikoen betebeharrak. Jokabide-kodea.

Enplegatu publikoek arduraz bete beharko dituzte esleituta dituzten zereginak, eta interes orokorrak zaindu beharko dituzte, Konstituzioari eta gainerako ordenamendu

juridikoari men eginez, eta honako printzipio hauen arabera jardun beharko dute: objektibotasuna, osotasuna, neutraltasuna, erantzukizuna, inpartzialtasuna, konfidentzialtasuna, zerbitzu publikoari dedikazioa, gardentasuna, zorrotasuna, irisgarritasuna, eraginkortasuna, zintzotasuna, kultura- eta ingurumen-ingurunearen sustapena, eta emakumeen eta gizonen arteko jokabide-printzipio publikoak errespetatzea.

Kapitulu honetan ezarritako printzipio eta arauak informatuko dute enplegatu publikoen diziplina-araubidearen interpretazioa eta aplikazioa.

53. artikulua. Printzipio etikoak.

1. Enplegatu publikoek Konstituzioa eta ordenamendu juridikoa osatzen duten gainerako arauak errespetatuko dituzte.
2. Haren jardunak herritarren interes orokorrak asetzea izango du helburu, eta inpartzialtasunera eta interes komunera bideratutako kontsiderazio objektiboetan oinarrituko da, alde batera utzita jarrera pertsonalak, familiakoak, korporatiboak, bezeroak edo printzipio horrekin talka egin dezakeen beste edozein alderdi.
3. Zerbitzuak ematen dituzten administrazioarekin, nagusiekin, lankideekin, mendekoekin eta herritarrekin leialtasun- eta fede oneko printzipioen arabera jardungo dute.
4. Jokabide hori oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen errespetuan oinarrituko da, eta jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexua, sexu-joera, erlijioa edo sinesmenak, iritzia, desgaitasuna, adina edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta bereizkeriarik eragin dezakeen edozein jarduera saihestuko du.
5. Abstenitu egingo dira interes pertsonala duten gaitan, bai eta beren lanpostu publikoarekin interes-gatazkak sortzeko arriskua ekar dezakeen jarduera pribatu edo interes orotan ere.
6. Ez dute betebeharrak ekonomikorik hartuko, eta ez dute esku hartuko pertsona edo erakundeekiko finantza-eragiketetan, ondare-betebeharretan edo negozio juridikoetan, lanpostu publikoko betebeharrekin interes-gatazka eragin badezake.
7. Pertsona fisikoek edo erakunde pribatuek ez dute inolako mesede-traturik onartuko, ezta justifikaziorik gabeko pribilegioa edo abantaila dakarren egoerarik ere.
8. Eraginkortasun-, ekonomia- eta efizientzia-printzipioen arabera jardungo dute, eta interes orokorra lortzen dela eta erakundearen helburuak betetzen direla zainduko dute.
9. Ez dute eraginik izango izapideak edo administrazio-prozedura arintzean edo suntsiaraztean, bidezko arrazoirik gabe, eta, inola ere ez, horrek pribilegiorik badakar kargu publikoen titularren edo berehalako familia- eta gizarte-ingurunearen mesedetan, edo hirugarrenen interesak kaltetzen baditu.
10. Arduraz beteko dituzte dagozkien edo agintzen zaizkien zereginak, eta, hala badagokio, epe barruan ebatziko dituzte beren eskumeneko prozedurak edo espedienteak.
11. Zerbitzu publikora dedikatze printzipioaren arabera gauzatuko dituzte beren

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

eskumenak, eta ez dute zerbitzu publikoaren aurkako jokaerarik izango, ezta zerbitzu publikoak gauzatzean neutraltasuna arriskuan jartzen duen beste edozein jokabide ere. 12. Saikaturako gaiak edo lege zabalteak debekatuta duten beste gai batzuk isilpean gordeko dituzte, eta kargua dela-eta ezagutzen dituzten gaiei buruz behar den diskrezioa izango dute, eta lortutako informazioa ezin izango dute erabili beren edo hirugarrenen onurarako, edo interes publikoaren kalterako.

54. artikulua. Jokabide-printzipioak.

1. Herritarrak, haien nagusiak eta gainerako enplegatu publikoak arretaz eta errespetuz tratatuko dituzte.
2. Lanpostuari dagozkion zereginak arduraz eta ezarritako lanaldia eta ordutegia betetzeko dira.
3. Goragokoen jarraibide eta agindu profesionalak beteko dituzte, non eta ez diren ordenamendu juridikoaren arau-hauste nabarmena; kasu horretan, berehala jakinaraziko dizkiete kasuan kasuko ikuskapen-organoei.
4. Herritarrei informazioa emango diete ezagutzeko eskubidea duten gai edo gaiei buruz, eta beren eskubideak baliatzeko eta betebeharrak betetzeko erraztasunak emango dizkiete.
5. Baliabide eta ondasun publikoak austeritatez administratuko dituzte, eta ez dituzte baliabide eta ondasun horiek erabiliko beren edo hurbileko pertsonen onurarako. Era berean, zaintzeko betebeharra izango dute.
6. Ohiko usadio sozial eta kortesiazkoetatik harago doan edozein opari, mesede edo zerbitzu, baldintza onuragarrietan, baztertu egingo da, Zigor Kodean ezarritakoari kalterik egin gabe.
7. Dokumentuak jasota eta gordeta egongo direla bermatuko dute, gero arduradunei helarazteko eta entregatzeko.
8. Prestakuntza eta kualifikazioa eguneratuta edukiko dituzte.
9. Laneko segurtasunari eta osasunari buruzko arauak beteko dituzte.
10. Beren nagusiei edo organo eskudunei helarazita dauden unitateko eginkizunen garapena hobetzeko egokitzat jotzen dituzten proposamenak jakinaraziko dizkiete. Horretarako, enplegatu publikoen edo administratuen proposamenak jasotzea zentralizatzeko eskumena duen instantzia egokia sortzea aurreikusi ahal izango da, zerbitzuan eraginkortasuna hobetzeko.
11. Herritarrei arreta eskatzen duten hizkuntzan emango zaiela bermatuko dute, baldin eta lurraldean ofiziala bada.

II.- Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan ezarritakoa alde batera utzita, PRTR neurrien betearazpenean parte hartzen duten kudeaketa-, jarraipen- eta/edo kontrol-lanak egiten dituzten pertsonak arreta berezia jarriko dute Etika eta Jokabide Kode hau betetzean EEMko funtsekin finantzaturako proiektuak kudeatzeko prozeduraren honako alderdi eta fase hauetan:

- 1) Kasuan kasuko gaian aplikatzekoa den Batasuneko, estatuko eta/edo eskualdeko

legeria zorrotz beteko da, bereziki honako gai hauetan:

- Gastuen hautagarritasuna.
- Kontratazio publikoa.
- Laguntza-erregimenak.
- Informazioa eta publizitatea.
- Ingurumena.
- Aukera-berdintasuna eta diskriminaziorik eza.

2) EEMeko funtsen kudeaketarekin, jarraipenarekin eta kontrolarekin zerikusia duten langile publikoek gardentasunean oinarrituta beteko dituzte beren eginkizunak. Printzipio horrek argitasuna eta egiazkotasuna dakar barnean zein kanpoan ezagutarazten den edozein informazio edo daturen tratamenduan eta hedapenean.

Printzipio horren arabera, arretaz erantzun behar zaie informazio-eskaerei, interes publikoko arrazoiengatik sentikortzat jo daitekeen informazioaren osotasuna inola ere arriskuan jarri gabe.

3) Arreta berezia jarriko da gardentasun-printzipioa betetzeko:

- EEMko funtsek finantzatutako laguntzak emateko prozesuen emaitzak ezagutarazten eta jakinarazten direnean.
- Kontratazio-prozedurak garatzen diren bitartean

4) Gardentasun-printzipioa betetzeak ez du esan nahi langileek konfidentzialtzat jotzen den informazioa behar bezala erabili behar ez dutenik, hala nola, datu pertsonalak edo enpresetatik eta beste erakunde batzuetatik datorren informazioa. Hala ere, ezin izango dute erabili norberaren edo hirugarrenen onurarako, faborezko traturen bat lortzeko edo interes publikoaren kalterako.

5) Interes-gatazka egongo da enplegatu publikoek EEMaren funtsekin zerikusia duten eginkizunak inpartzialki eta objektiboki betetzeko, baterako finantzatutako jarduketan onuradunekin familia-arrazoiak, arrazoi afektiboak, kidesun politikoa, interes ekonomikoa edo beste edozein arrazoi dela-eta arriskuan jartzen direnean.

Interes-gatazka bat sortzen da enplegatu publiko batek bere interes pribatuak bere betebeharraren profesionalen aurretik jartzeko aukera izan dezakeenean.

III.- Kontu berezia izango da langile publikoek interes-gatazkarik sor ez dezaten, EEMaren funtsek finantzatutako eragiketetan, kontratazio-prozedurei eta laguntza publikoak emateari dagokienez.

A) Kontratazio publikoa.

— Interes-gatazkako arriskuren bat identifikatzen bada, honako hauek egingo dira:

- Gertakariak inplikaturako pertsonarekin aztertzea, egoera argitzeko.
- Pertsona hori kontratazio-prozeduratik kanpo uztea.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

- Hala badagokio, prozedura bertan behera uztea.
— Benetan interes-gatazkarik sortu bada, zehapenen arloko lege-araudia aplikatuko da.

B) Laguntza publikoak.

- EEMko funtsekin finantzaturako laguntzak hautatzeko, emateko eta kontrolatzeko prozesuetan parte hartzen duten enplegatu publikoek ez dute parte hartuko interes pertsonala duten gaitan.
- Interes-gatazka sortzen bada, zehapenen arloko lege-araudia aplikatuko da.

IV.- Etika eta Jokabide Kode honen printzipioak ulertzea eta betetzea EEMeko funtsekin finantzaturako eragiketak kudeatu, jarraitu eta/edo kontrolatzeko eginkizunak betetzen dituzten pertsona guztien erantzukizuna da.

Hala ere, komeni da erantzukizun espezifiko batzuk zehaztu eta zehaztea, lanbide-profilen arabera.

Langile guztiek: betebeharrak hauek dituzte:

-Kodean xedatutakoa irakurri eta betetzea.

-Lankideei, hornitzaileei, laguntza teknikoko enpresei, laguntzen onuradunei edo udalarekin interakzioan diharduen beste edozein pertsonari lan ingurunean zabaltzen laguntzea.

Zerbitzu-arduradunek, aurrekoen gain, betebeharrak hauek dituzte:

-Kodeari buruz sor daitezkeen zalantzak argitzen laguntzea.

-Hori betetzeko eredu izatea.

Zuzendaritza-organoak.

- Langile guztiek Kodea ezagut dezaten sustatzea, bai eta Kodea betetzea eta haren aginduak betetzea sustatzeko betebeharrak ere.

V. ERANSKINA: IKUR EDO ADIERAZLE GORRIAK IRUZURRAREN AURKAKO BORROKAN

Ikur gorriak alarma-seinaleak, pistak edo balizko iruzurraren zantzuak dira. Ikur gorria izateak ez du nahitaez esan nahi iruzurra dagoenik, baina jarduera-eremu jakin batek arreta gehigarria behar duela adierazten du, iruzur potentzial bat baztertzeko edo baieztatzeko. Jarraian, Europako Batzordeak EGEF, EGIF eta FCren iruzur-adierazleei buruz egindako informazio-oharraren eranskinetan jasotako ikur gorriak jasotzen dira.

A.IRUZURRAK KONTRATUETAN ETA KONTRATAZIO PUBLIKOAN

Iruzur-mekanismo komunak eta errepikariak eta dagozkien adierazleak (alerta-adierazleak)

Eranskin honetan kontratuen eta kontratazio publikoaren esparruko **hamasei iruzur-mekanismo** komun eta errepikari aurkezten dira, haien deskribapenarekin eta adierazleekin batera.

Aintzatespen orokorra duten mekanismoen **zerrenda amaitu gabe dago; mekanismo gehiago egon ahal dira.**

Eranskin honek, neurri handi batean, iruzurraren prebentzioaren eta detekzioaren arloko profesionalen instrukzioan ACEFek aplikatzen dituen egitura eta edukiak erabiltzen ditu.

Mekanismoaren deskribapena:

Eroskeria eta legez kanpoko komisioak «baliozko gauzaren» bat ematean edo jasotzean datza, administrazio-egintza batean edo enpresa-erabaki batean eragiteko.

Erosketen ordainketa

Askotan, «Baliozko gauza» ez da dirua (anbiguotasunak aitzakiak errazago asmatzea ahalbidetzen du, behar izanez gero). Hartzailearengan modu ustelean eragiteko asmoz emandako edo jasotako edozein onura ukigarri eroskeria izan daiteke. Erosteke emandako eta jasotako «gauza baliozko» adibide gisa, honako hauek aipa ditzakegu: erakundeak edo enpresak ezarritako maximoa gainditzen duten opariak; «maileguak», baliozkoak edo ez; kreditu-txartelen erabilera; gehiegizko prezioen ordainketa (adibidez, 500 000 euro 200.000 eurotan baloratuta dagoen apartamentu baten truke); apartamentu baten doako erabilera edo prezio murriztuan; ibilgailu baten doako erabilera leasing-ean; «ordainketa faltsuak, eskudirutan edo banku-komisio gisa».

Kontratua esleitu ondoren, eroskeria gehienak legez kanpoko komisio gisa ordaintzen dira, eta horrek esan nahi du kontratistak kobratzen duen faktura bakoitzaren ehuneko jakin bat ordaintzen duela.

Eroskeria ordaintzeko modua edozein dela ere, prezioak puztu egiten dira edo ondasun eta zerbitzuen kalitatea murriztu egiten da, ordainketen kostua estaltzeko.

Ordainketa ustelek beste iruzur mota asko errazten dituzte, hala nola faktura faltsuak egitea, mamu-gastuak edo kontratuaren zehaztapenak ez betetzea.

Eragin ustela

Kontratuen eta kontratazio publikoaren eremuan izandako eragin ustelaren ondorioz, honako hauek izaten dira: hautaketa desegokia, iturri bakarreko erosketa bidegabe gisa (kontratazio publikoaren atalasetik beherako hainbat esleipen egon litezke), arrazoirik gabe garestiak diren prezioak, gehiegizko erosketak, kalitate baxuko onarpena eta atzerapenak edo entregarik eza.

Iruzurraren adierazleak:

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Eroskeria eta legez kanpoko komisioen adierazlerik ohikoena da kontratista batek langile kontratatzaile batengandik jasotzen duen tratu mesedegarria, azalpenik gabekoa, denbora jakin batean.

Alertaren beste adierazle batzuk:

- Gizarte-harreman estua dago enplegatu kontratatzaile baten eta zerbitzu-emaile edo hornitzaile baten artean;
- Enplegatu kontratatzailearen ondarea azalpenik gabe edo bat-batean handitzen da;
- Enplegatu kontratatzaileak kanpoko negozio estali bat dauka;
- Kontratatista legez kanpoko komisioak ordaintzen ditu;
- Agiririk gabeko aldaketak edo maiz gertatzen dira kontratuen balioa handitzen duten kontratuetan;
- Langile kontratatzaileak uko egiten dio kontratazio publikoarekin zerikusirik ez duen lanpostu batera igotzeari;
- Langile kontratatzaileak ez du interes-gatazkaren adierazpenik aurkezten edo betetzen.

2. Ezkutuko interes-gatazka

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratista den erakundeko langile batek kontratu batean ezkutuko finantza-interesen bat badu, edo kontratista bada, interes-gatazka sortzen da. Interes-gatazka potentzial batek ez du lege-ekintzarik jasango, baldin eta enplegu-emaileak behar den unean detektatzen eta onartzen badu. Enplegatu batek, adibidez, isilpean eduki dezake hornidura-enpresa bat edo kontratista bat, fikziozko sozietate bat sor dezake, eta horrekin prezio puztuan erosten ditu hornidurak, edo ezkutuko interesak izan ditzake ondasunen salmentan edo errentamenduan.

Iruzuraren adierazleak:

- Kontratista edo saltzaile jakin batek azalpenik gabeko edo ohiz kanpoko favoritismoaz baliatzen da;
- Etengabe onartzen da lan garestia, kalitate eskasekoa, etab.;
- Enplegatu kontratatzaileak ez du interes-gatazkaren adierazpenik aurkezten edo betetzen;
- Langile kontratatzaileak uko egiten dio kontratazio publikoarekin zerikusirik ez duen lanpostu batera igotzeari;
- Enplegatu kontratatzaileak aparteko negozio bat zuzentzen duela dirudi.

3. Kolusio-lizitazioa

Mekanismoaren deskribapena:

Eremu geografiko edo eskualde bateko edo industria-sektore jakin bateko kontratista batzuek konspiratu egiten dute lehiari aurre egiteko eta prezioak igotzeko, lizitaziorako kolusio-mekanismo desberdinen bidez.

Eskaintza osagarriak

Eskaintza osagarriak, «Ordezlagiri» gisa ere ezagutzen direnak, eskaintza benetakoak dirudite, baina benetan bilatzen dutena eroslearen onarpena ziurtatzea da.

Lizitatuzaile lankideak ados jartzen dira prezio altuko eskaintzak aurkezteko edo zehaztapenekin bat ez datozenak aurkezteko. Horrela, kontratista jakin bat aukeratu eta prezio puztua onartzen da. Esleipendunak bere irabazien ehuneko bat partekatzen du hautatu gabeko lizitatuzaileekin,

Azpikontratatu du edo prezio altuko beste kontratu batzuk lortzen laguntzen die. Gezurrezko konpainiek edo enpresa afiliatuak ere aurkez ditzakete eskaintza osagarriak.

Eskaintzak ezabatzea

Lizitazioetako iruzur-mekanismoek arrakasta izan dezaten, lizitatuzaileen kopurua mugatua izan behar da, eta guztiek konspirazioan ados egon behar dute. Lizitatuzaile berria edo ez-laguntzuzailea agertzen bada, prezioaren inflazioa agerikoa izango da. Hori saihesteko, konspiratuzaileek beste enpresa batzuk erosi ahal izango dituzte, eskaintzarik aurkez ez dezaten, edo bitarteko sinesgarriagoak erabili parte hartzeari uko egiteko. Konspiratuzaileek hornitzaileak eta azpikontratatistak ere hertsatu ditzakete, enpresa ez-laguntzuzaileekin lan egin ez dezaten, haien monopolioa babesteko.

Eskaintzak txandakatzea

Konspiratuzaileek txandakatu egiten dira eskaintza osagarriak aurkezteko edo lizitazioan parte hartzeari uko egiteko; horrela, eskaintzarik baxuena aurkezten duen lizitatuzailea txandakatu egiten da. Txandakatzea eremu geografikoaren arabera izan daiteke – Kontratista batek eskualde bateko errepide guztiak eraikitzen ditu, eta beste batek inguruko eskualdekoak –, lan motaren, aldi baterakoaren eta abarren arabera.

Merkatuaren esleipena

Enpresa laguntzuzaileak ados jartzen dira merkatuak edo produktu-lerroak zatitzeko eta gainerako esleitutako eremuetan ez lehiatzeko, edo neurri kolusiboen bidez bakarrik lehiatzeko, hala nola eskaintza osagarriak soilik aurkeztuz. Batzuetan, langile batzuek lizitaziorako kolusio-mekanismoetan parte hartzen dute – Batzuetan, «Lehiakideak» diren enpresetan finantza-interesak dituzte –, eta prezioen zati bat puztuta jasotzen dute.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Iruzuraren adierazleak:

- Eskaintza irabazlea altuegia da kostuen zenbatespenekin, argitaratutako prezioen zerrendekin, antzeko obra edo zerbitzuekin edo sektoreko batez besteko prezioekin eta merkatuko bidezko prezioekin alderatuz gero;
- Lizitzaile guztiek prezio altuak aurkezten jarraitzen dute;
- Eskaintzetako prezioak jaitsi egiten dira lizitzaile berri bat lehiaketan sartzen denean;
- Irabazleak eskualdearen, zereginaren edo obra motaren arabera txandakatzen dira;
- Galtzen duten lizitzaileak azpikontratatuak dira;

4. Eskaintza desorekatuak aurkeztea

Mekanismoaren deskribapena:

Iruzur-mekanismo horretan, langile kontratatzaileek barne-informazio erabilgarria ematen diote erraztutako lizitzaile bati, beste lizitzaile batzuek ezagutzen ez dutena: adibidez, eskaintza-deialdi bateko partida bat edo batzuk ez direla kontratuan erabiliko (gerta daiteke, halaber, partida lausoak edo asmo handikoak egotea eta lizitzaileari erantzuteko jarraibideak ematea). Informazio horri esker, enpresa mesedetuak beste lizitzaileek baino prezio baxuagoa aurkez dezake, eta prezio baxuagoa eskaintzen du azken kontratuan sartuko ez den partidari. Eskaintza desorekatuak aurkeztea da iruzur-mekanismoaren eraginkorrenetako bat, manipulazioa ez baita ohiko beste mekanismoetan bezain nabarmena, eskuratze-iturri bakarrera justifikaziorik gabe jotzea, esaterako.

Iruzuraren adierazleak:

- Partida jakin bati dagozkion eskaintzak baxuegiak dira;
- Dagozkion partidaren betekizunak kontratua esleitu eta gutxira ezabatu edo aldatu dira;
- Eskaintzen partidak eta kontratu errealekoak desberdinak dira;
- Lizitzaileak nolabaiteko harremana du kontratazio publikoaz arduratzen diren edo zehaztapenak idazten parte hartu duten langileekin.

5. Hitzartutako zehaztapenak

Mekanismoaren deskribapena:

Eskaintzen edo proposamenen deialdietan lizitzaile jakin baten kualifikazioetara

egokitutako espezifikazioak jaso daitezke, edo lizitzaile bakar batek bete ditzakeenak. Hori ohikoa da ITko kontratuetan eta beste kontratu tekniko batzuetan.

Zehaztaperen murriztaileegiak erabil daitezke beste lizitzaile kualifikatu batzuk baztertzeko edo justifikaziorik gabeko errekurtsioa eskuratze-iturri bakar batera eramateko eta lehia erabat saihesteko.

Kontratista jakin bati mesede egiten dion zehaztaperen itunduen eredu batek ustelkeria iradokitzen du.

Iruzuraren adierazleak:

- Lizitzaile bakar batek edo lizitzaile gutxik erantzuten diote eskaintzen deialdiari;
- Zehaztaperen eta enpresa irabazlearen produktua edo zerbitzuak oso antzekoak dira;
- Beste lizitzaile batzuek erreklamazioak aurkeztu dituzte;
- Zehaztaperen aurreko antzeko eskaintza-deialdietan baino nabarmen zorrotzagoak edo orokorragoak dira;
- Ohiz kanpoko zehaztaperenak daude, edo ez oso arrazoizkoak;
- Hornitzaile bati egindako esleipen-kopuru handia dago;
- Lizitazio-prozesuan harreman pertsonalak daude kontratatzaileen eta lizitzaile batzuen artean;
- Erosleak marka-izen batekin definitzen du artikulua bat, deskribapen orokor bat eman beharrean.

6. Datuak iragaztea

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratazioaz, proiektuaren diseinuaz edo eskaintzen ebaluazioaz arduratzen diren langileek isilpeko informazioa iragaz dezakete, laguntza jasotzen duen lizitzaile bati proposamen tekniko edo finantzario bat egiten laguntzeko. Informazio hori, adibidez, gutxi gorabeherako aurrekontuei, hobetsitako konponbideei edo lehia-eskaintzen xehetasunei buruzkoa izan daiteke.

Iruzuraren adierazleak:

- Lizitazio-prozeduren kontrola eskasa da; adibidez, epeak ez dira aplikatzen;

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

- Eskaintza irabazlea hurrengoaren azpitik dago;
- Eskaintza batzuk laster ireki dira;
- Eskaintza berantiarak onartzen dira;
- Aurkeztutako azken eskaintza txikiena da;
- Eskaintza guztiak baztertzen dira, eta kontratua berriro ateratzen da lizitaziora;
- Lizitazio-aldian, irabazlea posta elektronikoz bidez edo beste bideren baten bidez komunikatu da kontratazioaz arduratzen diren langileekin.

7. Eskaintzak manipulatzeko

Mekanismoaren deskribapena:

Oso kontrolatuta ez dagoen lizitazio-prozedura batean, kontratazioaren langileek jasotako eskaintzak manipula ditzakete, kontratista mesedegarri bat aukeratzeko delat ziurtatzeko (eskaintzak aldatuz, «Galduz», zehaztapenetan egindako ustezko akatsengatik balio gabetuz, etab.).

Iruzuraren adierazleak:

- Beste lizitatuak batzuek erreklamazioak aurkeztu dituzte;
- Lizitazio-prozedurak prozedura urri eta desegokien pean jartzen dira;
- Jasotako eskaintzetan aldaketak egon direlako zantzuak daude;
- Eskaintza batzuk balio gabetzen dira akatsak dituztelako;
- Lizitatuak kualifikatu bat deskalifikatu egingo da, zalantzazko arrazoiengatik;
- Ataza ez da berriro lizitaziora aterako, jasotako eskaintza gutxienezkoa lortu ez arren.

8. Iturri bakarreko justifikaziorik gabeko eskuratzeko

Mekanismoaren deskribapena:

Mekanismo horrek ustelkeria eragin ohi du, batez ere ereduaren errepikatzen bada eta zalantzazkoa bada.

Esleipen horiek egin daitezke erosketak zatituz lehiarako lizitazio-atalaseak saihesteko, iturri bakarreko erosketak-egiaztagiriak faltsutuz, zehaztapen oso zorrotzak idatziz edo aurretiko kontratuak luzatuz, lizitazio berri baterako deialdia egin beharrean.

Iruzuraren adierazleak:

- Esleipenak iturri bakar bati egiten zaizkio, lehiarako lizitazio-atalasearen edo berrikusteko goiko atalasearen azpitik;
- Aldez aurretik lehiakorrak ziren kontratazio batzuk jada ez dira lehiakorrak;
- Erosketak zatitu egiten dira lehiarako lizitazio-atalasea saihesteko;
- Lizitazio-deialdia zerbitzu-emaile bati bakarrik bidaliko zaio.

9. Erosketen banaketa

Mekanismoaren deskribapena:

Langile kontratatzaileek erosketa bat bi eskaera edo kontratu gehiagotan banatzen dute, goi-mailako zuzendarien lehia edo berrikuspenak saihesteko. Adibidez, atalasea 250 000 eurokoa bada, 275.000 euroko ondasun eta zerbitzuen erosketa bakarra bi kontratutan bana daiteke, bata 150 000 eurokoa eta bestea 125 000 eurokoa, lizitazioa saihesteko.

Erosketen banaketa («salamiaren teknika» ere esaten zaio) ustelkeriaren zantzua izan daiteke, edo enplegatzaile erosle batek beste iruzur-mekanismo batzuk aplikatzearen zantzua.

Iruzuraren adierazleak:

- Kontratista berari lotutako ondoz ondoko bi erosketa edo gehiago egiten dira, lehiarako lizitazio-atalasearen edo berrikusteko goiko atalasearen azpitik;
- Erosketak arrazoirik gabe banatzen dira; adibidez, lan-kontratu bereziak eta materiala erosteko kontratuak, biak lizitazio-atalasean azpitik;
- Atalasean azpitik egiten dira erosketa sekuentzialak.

10. Kontratuen nahasketa

Mekanismoaren deskribapena:

Antzeko hainbat eskaera dituen kontratista batek langile-kostu, ordainsari edo gastu berberak kargatzen ditu horietako batzuetan, eta horrek gainfakturazioa eragiten du.

Iruzuraren adierazleak:

- Antzeko fakturak aurkezten dira zeregin edo kontratu desberdinen esparruan;
- Kontratista berak aldi berean zeregin bat baino gehiagorengatik fakturatzen du.

11. Kostuak bidegabe lotzea

Mekanismoaren deskribapena:

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Kontratista batek iruzurra egiten du nahita, onargarriak edo arrazoizkoak ez diren edo kontratu bati zuzenean edo zeharka esleitu ezin zaizkion kostuak kargatuz. Lan-kostuak materialezkoak baino gehiago kargatu daitezke bidegabe, teorikoki langile baten lana edozein kontratutan karga baitaiteke.

Lan-kostuak manipulatu egin daitezke, gezurrezko ordu-fitxak sortuz, ordu-fitxak edo justifikazio-dokumentazioa aldatuz edo, besterik gabe, puztutako lan-kostuak fakturatzuz justifikazio-agiririk gabe.

Iruzuraren adierazleak:

- Gehiegizko edo ohiz kanpoko lan-kargei eragiten bazaie;
- Kontratuaren aurrerapenarekin koherentziarik ez duten lan-kargak eragiten dira;
- Ordu-fitxetan aldaketa nabariak daude;
- Ezinezkoa da ordu-fitxak aurkitzea;
- Material-kostu berberak kontratu bati baino gehiagori dagozkio;
- Zeharkako kostuei eragiten zaie, hala nola zuzeneko kostuei.

12. Prezioak modu desegokian finkatzea

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratatik bere prezio-proposamenetan kostuei edo prezioak finkatzeari buruzko datu gaurkotuak, osoak eta zehatzak agertzen ez dituenean ezartzen dira prezioak modu desegokian, eta horrek kontratua garestitzea eragiten du.

Iruzuraren adierazleak:

- Kontratatik uko egiten dio kostuen egiaztagiriak aurkezteari, entregatzea atzeratzen du edo ez da aurkezteko gai;
- Kontratatik dokumentazio desegokia edo osatugabea aurkeztu du;
- Prezioak ezartzeari buruzko informazioa zaharkitua dago;
- Badirudi prezioak altuak direla antzeko kontratuekin, prezio-zerrendekin edo sektoreko batez besteko prezioekin alderatuta.

13. Kontratuaren zehaztapenak ez betetzea

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratuaren zehaztapenak betetzen ez dituzten eta bete dituzten itxura egiten duten kontratistek iruzurra egiten dute.

Mekanismo horien adibide gisa, honako hauek aipa ditzakegu: eraikuntza-materialak edo kalitate txikiagoko piezak erabiltzea, errepideak eraikitzeke proiektuetan bide-

azpiegitura egokia ez eraikitzea, etab. Halaber, asmoa mozkinak handitzea da, kostuak murriztuz, epeak ez betetzeagatiko zigorrak saihestuz, etab. Mekanismo horietako asko zaila da detektatzen aditu independenteek egindako zuzeneko ikuskapen edo probarik gabe. Batzuetan, iruzurgileak ikuskatzaileak erosten saiatzen dira.

Iruzuraren adierazleak:

- Proben eta ikuskapenen emaitzak ez datoz bat kontratuaren zehaztapenekin;
- Frogak eta ikuskapenak egiaztatzen dituzten agiriak falta dira;
- Kalitatea eta emaitzak txarrak dira, eta erreklamazio-kopuru handia dago;
- Kontratataren gastuen erregistroetan egiaztatzen da, adibidez, ez dituela erosi obretarako behar diren materialak, ez duela eta ez duela errentan eman beharrezko ekipamendua edo ez zuela behar besteko eskulanik lantokian (oharra: egiaztapen gurutzatu horiek baliotsuak izan daitezke).

14. Faktura faltsuak, puztuak edo bikoiztuak

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratista batek nahita aurkezten ditu faktura faltsuak, puztuak edo bikoiztuak, bere kontura jardunez edo langile kontratatzaileekin kolusioan, ustelkeriaren ondorioz.

Iruzuraren adierazleak:

- Fakturatutako ondasunak edo zerbitzuak ez daude inbentarioan, edo ezin da horien berri eman;
- Ez dago fakturatutako ondasun edo zerbitzuen ordainagiririk;
- Fakturatutako ondasun edo zerbitzuen eskaera zalantzazkoa da edo ez da existitzen;
- Kontratataren erregistroek ez dute jasotzen lana egin denik edo beharrezko kostuak egin direnik;
- Prezioak, zenbatekoak, artikuluen edo baldintzen deskribapenak gehiegizkoak dira, edo ez datoz bat kontratuaren xedearekin, eskaerarekin, ordainagiriaren erregistroarekin, inbentarioarekin edo erabilera-erregistroekin;
- Faktura asko daude, zenbateko bera, faktura-zenbaki bera, data bera, etab. dutenak;
- Azpikontratazioak egin dira modu jarraituan, bata bestearen atzean;
- Eskudiruzko ordainketak egin dira;
- Paradisu fiskaletan inskribatutako enpresei ordainketak egin zaizkie.

15. Zerbitzu fantasmaren emaitzak

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Mekanismoaren deskribapena:

A) Langile batek ordainketak baimentzen dizkio fikziozko saltzaile bati funtsak bidegabe erabiltzeko. Mekanismoa ohikoagoa da eskari-, harrera- eta ordainketa-betebeharrak berezita ez badaude.

B) Kontralistek enpresa mamuak sortzen dituzte eskaintza osagarriak kolusioan aurkezteko, kostuak puzteko edo, besterik gabe, gezurrezko fakturak sortzeko.

Esperientziak erakutsi du iruzurgileek benetako enpresen izenen antzeko enpresen izenak erabiltzen dituztela.

Iruzuraren adierazleak:

- Zerbitzu-hornitzailea ezin da aurkitu enpresen direktorioetan, Interneten, Googlen edo beste bilatzaile batzuetan, etab.;
- Zerbitzu-hornitzaileen helbideak ez daude;
- Zerbitzu-emaileak aurkeztutako zerrendako helbideak edo telefono-zenbakiak faltsuak dira;
- Paradisu fiskal batean inskribatutako enpresa batera jotzen da.

16. Produktuak ordezkatzeta

Mekanismoaren deskribapena:

Kontratuan zehaztutako artikuluak kalitate apalagoko beste batzuekin ordezte da, erosleak horren berri izan gabe. Kasurik txarrean, produktuen ordezkapenak biziak arriskuan jar ditzake, adibidez, azpiegiturako edo eraikinetako akatsengatik. Ordezkapena bereziki erakargarria da kalitate handiko materialak behar dituzten kontratuetan, eta horien ordezkari antzeko itxura duten baina askoz merkeagoak diren beste produktu batzuk erabil daitezke. Batzuetan, detektatzeko zailak diren osagaiak erabiltzen dira. Era berean, bereziki sortutako laginak erabil daitezke ikuskapenean engainatzeko.

Iruzuraren adierazleak:

- Bilgarri ez-ohikoak edo generikoak erabiltzen dira: bilgarriak, koloreak edo marrazkiak, ohikoak ez direnak;
- Espero den itxura ez dator bat benetakoarekin;
- Desberdintasunak daude produktuen identifikazio-zenbakien eta Argitaratuak, katalogoan edo zenbaki-sisteman daudenak;
- Probetan edo funtzionamenduan hautemandako akatsen kopurua batez bestekoa baino handiagoa da, ordezkari pieza goiztiarrak behar dira edo mantentze- edo konpontze-kostuak handiak dira;

- Betetze-ziurtagiriak kualifikatu gabeko edo ziurtatu gabeko pertsona batek sinatuta daude;
- Alde nabarmena dago zenbatetsitako kostuen eta materialen benetako kostuen artean;
- Kontratista atzeratu egiten da, baina azkar errekuaritzen da;
- Serie-zenbakiak ez dira ohikoak edo ezabatuta daude; serie-zenbakiak ez datoz bat fabrikatzailearen bidezko zenbaki-sistemarekin;
- Inbentarioan edo fakturan jasotako artikuluen zenbakiak edo deskribapenak ez datoz bat eskaeran aurreikusitakoarekin.

B. IRUZURRAK ESKULANAREN KOSTUETAN ETA AHOLKULARITZA-ZERBITZUETAN

Iruzur-mekanismo komunak eta errepikariak eta dagozkien adierazleak (alerta-adierazleak)

Eranskin honetan aholkularitza-zerbitzuen esparruko iruzur-mekanismo komunak eta errepikariak aurkezten dira, haien deskribapenarekin eta adierazleekin batera.

Eskulanari dagokionez, kontabilitate-sistemaren kontrol garrantzitsuenak langile indibidualarena eta enplegatuak lan egindako denbora zehaztasunez erregistratzeko erantzukizuna onartzearena dira.

Errekonozimendu orokorra duten mekanismoen zerrenda ez da zehatza:

1. Eskulanaren kostuak

Mekanismoaren deskribapena:

Kanpoko egiaztapen fisiko edo independenterik gabe, eskulana oso erraza da manipulatzeko. Enpresaburu batek nahita adieraz dezake eskulan faltsua, zuzena eta zeharkakoa. Kontua da ea langilearen denbora behar bezala kargatzen den benetan lan egin duen proiektuan. (Baliteke hirugarrenek (fakturak, eskaerak, etab.) lan-kostuak frogatzen dituen dokumentaziorik ez egotea).

Iruzurraren adierazleak:

- Gastuen afektazio-eredu bereizgarriak jarraitzen dira;
- Kargatutako kostuak bat-batean eta nabarmen aldatzen dira;
- Gehiegizko edo gehieneko mugetatik gertuko proiektu/kontratuetaara kargatutako gastuak murriztu egiten dira;
- Kostuak zeharka kargatzen zaizkien enplegatuen ehuneko neurrigabea dago;
- Enplegatu asko birsailkatu dira zuzenetik zeharkakora edo alderantziz;
- Enplegatu berberak etengabe birsailkatzen dira zuzenekoetatik zeharkakoetara edo alderantziz;
- Kargatutako lan-kostuen barne-kontrolak ahulak dira; langileen ordutegi-fitxak alde

ASTEASUKO UDALA (GIPUZKOA)

aurretik sinatzen dira edo gainbegiraleak betetzen ditu, arkatzez edo ordainketa-aldiaren amaieran;

- Orduak eta euro errealak beti bat datoz edo ia bat datoz aurrekontuan jasotako kopuruekin;

-Egunkariko sarrerek doitu egiten dira kontratuen, I+Gren eta merkataritza-lanaren partiden arteko kostuak aldatzeko;

- Kontu sentikorren kostuak kargatzean, igoera edo gutxitze nabarmenak gertatzen dira;

- Inkoherentziak daude langilearen lan-denborari dagozkion gastuen eta bidaiari-gastuen artean.

2. Aparteko ordu desorekatuak

Mekanismoaren deskribapena:

Enpresaburu batek aparteko ordu faltsuak adieraz ditzake nahita, aparteko orduengatik kreditu informalik ematen ez bada, baimen gehigarriaren denbora gisa. Kontua da ea langilearen denbora behar bezala kargatzen den benetan lan egin duen proiektuan. Ez dago hirugarrenen dokumentaziorik.

Iruzuraren adierazleak:

- Zuzeneko edo zeharkako profesionalek hainbat proiektutan ordaindu gabeko aparteko ordu asko lan egitea eskatzen da;

- Aldi luze batean, soldatapeko enplegatuetatik egunero lan egindako ordu erregularrak bakarrik kargatzen dira;

- Ordaindu gabeko aparteko orduak kudeatzeko eredu bat dago: lan egindako aparteko orduengatik abantailak;

- Luzatzen diren kontratu/proiektuetan ordaindu gabeko orduetan baino ez da lan egiten.

3. Aholkularitza-zerbitzuak/profesionalak

Mekanismoaren deskribapena (benetako kasu batean oinarrituta):

Zerbitzuek laguntza egokia jaso zuten, aholkularitza-akordioekin, fakturekin eta txosten zehatzekin. Estalitako gaiak kontratistaren eragiketekin lotuta zeuden, eta gomendio egokiak eman ziren eragiketa jakin batzuen eraginkortasuna hobetzeko. Kontratatistak praktikan jarri zituen gomendio gehienak. Erabaki aplikagarriak behar bezala zehaztuta zeuden, eta ordainsariak arrazoizkotzat jo ziren.

Hala ere, kontratatutako enpresa batzuen zerbitzuak ez ziren alde zuzen erabili. Akordioetan ez zen zehazten zer zerbitzu emango zituzten enpresek; hala ere, zehazten zen nork emango zituen zerbitzuak eta zer ordu-tarifa aplikatuko zen. Banakako laburpenak ez zeuden eskuragarri. Enpresa berri horien ordainsariak handiagoak ziren. Enpresaren ordezkariak ezin izan zituen ordainsari handienak azaldu, ezta enpresa horiek zer emango zuten zehaztu ere.

Bestalde, fakturretan agertzen ziren zerbitzu gehigarrien deskribapenak lausoak ziren eta akordioari baino ez zioten erreferentzia egiten. Gastua oroharreko prezioan egindako zenbatekoa zen, erabilitako orduak, ordu-tarifa, bidaiia-gastuak edo bestelako gastuak banakatu gabe. Ez zegoen ez bidaiia-txostenik, ez bestelakorik. Ez zegoen informazio gehigarririk enpresa horiei buruz. Enpresaburuak emandako zerbitzuen hitzezko bermeak baino ezin izan zituen aurkeztu.

Azkenik, fakturretan posta-kutxa bat ageri zen helbide gisa, eta enpresak ez ziren agertzen telefono-gidan.

Iruzurraren adierazleak:

- Ez zegoen sinatutako akordio edo kontratu formalik; hala ere, kopuru handiak ordaindu ziren «emandako zerbitzuengatik», oso zehaztapen gutxiko fakturen arabera;
- Akordio edo kontratu formalak zeuden, baina oso lausoak ziren eman beharreko zerbitzuei dagokienez, eta ez zegoen gastuak justifikatzeko beste egiaztagiririk, hala nola faktura xehatuak, txostenak edo bidaiia-azterlanak;
- Ordaindutako zerbitzuak legeak edo araudiek babestutako informazioa edo datuak lortzeko, banatzeko edo behar ez bezala erabiltzeko erabili ziren;
- Ordaindutako zerbitzuen helburua zen eskaera baten edukian modu desegokian eragitea, proposamen edo aurrekontu bat ebaluatzea, kontratuak esleitzeko iturriak hautatzea edo kontratu, aldaketa edo erreklamazio bat negoziatzea, esleipena kontratista nagusiari edo azpikontratista bati zegokion kontuan hartu gabe;
- Ordaindutako zerbitzuak enpresa-praktikak edo interes-gatazkak debekatzen zituen estatutu edo erregelamendu bat urratzen zuen moduan lortu edo eman ziren.

4. Lan-kategoriak

Mekanismoaren deskribapena (benetako kasu batean oinarrituta):

Kontratista batek azken bi urteetan esleitutako denbora- eta material-kontratu bat (T+M) berritzeko egindako proposamenean, ordu-tarifak proposamenak baino nabarmen txikiagoak ziren, administrazio-kategoriari dagokionez izan ezik. Kontratua lizitaziora atera zenean, jatorrizko proposamenak beharrezko langile guztiak zituen. Kontratua esleitu ondoren, kontratistak proposatutakoak baino soldata txikiagoak zituzten langileak kontratatu/jo zituen. Langile kontratatu berri batzuen kualifikazioak zehaztutako betekizunen azpitik zeuden. Kontratistak langile kontratatu berri asko kualifikatu gabeko lan-kategoriatan sailkatu zituen.

Iruzurraren adierazleak

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

- Alde handiak zeuden proposatutako kostu unitarioen edo kantitateen eta benetako kostuen artean, lan-esparrua edo -premiak aldatu gabe;
- Fakturazioa zereginen arabera egiten zen beti, kontratuan ezarritako gehieneko mailan. Salbuespen bat egon zitekeen, baldin eta kontratuan/eskaeran zehazten bazen zenbat ordu fakturatu behar ziren;
- «Funtsezko enplegatu» gisa proposatutako gizabanako jakin batzuek ez zuten kontratuan lan egiten;
- Proposatutako eskulana ez zen lehendik zeuden langileetan oinarritzen. Joan Kontratazio masiboak beharrezkoak dira. Soldata-tarifa berriak proposamenak baino askoz txikiagoak ziren;
- Langileen gaitasunak ez zetozen bat beren lan-kategoriarako edo kontratuaren zehaztapenetan zehaztutako betekizunekin;
- Enpresak normalean zeharkako gisa kargatzen zituen langileen gastuak kontratura zuzenean kargatu ziren;
- Bazkideen, agenteen, ikuskatzaileen eta bestelako enplegatuen gastuak kargatzean, ez ziren betetzen kontratuaren baldintzak edo enpresak ezarritako kontabilitate-politikak eta -prozedurak.

LAUGARREN PUNTUA

Kontratazioa 2022-04: Pello Errota ikastetxearen ingurutzaille termikoa birgaitzea: espedientea onartzea eta lizitazioari hasiera ematea

Asteasuko Udala «Pello Errota ikastetxea» izeneko eraikinaren titularra da, eta bertan haur hezkuntzako eta lehen hezkuntzako irakaskuntzak ematen dira, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailaren menpeko ikastetxe gisa.

El Ayuntamiento de Asteasu es titular del edificio denominado “Pello Errota ikastetxea”, y en el mismo se imparten enseñanzas de educación infantil y educación primaria como centro docente dependiente del Departamento de Educación de Gobierno Vasco.

Asteasuko Udalak proiektu hau egiteko eskatu du: “Asteasuko Pello Errota ikastetxearen ingurutzaille termikoa

El Ayuntamiento de Asteasu ha encargado la formulación del proyecto siguiente: “Proyecto de Ejecución

birgaitzeko proiektua”, Soroa Arquitectos SLPk 2021eko irailean sinatua. Proiektuaren helburua da eskolaren energia-eskaria murriztea eta inguratzaile termikoa indarreko araudira egokitzea.	Rehabilitación de la envolvente térmica de Pello Errota ikastetxea de Asteasu”, firmado por Soroa Arquitectos, S.L.P. en septiembre de 2021, cuyo objetivo es reducir la demanda energética de la escuela adecuando su envolvente térmica a la normativa vigente.
Asteasuko (Asteasuko eskolak) PELLO ERROTA IKASTETXEA-ren inguratzaile termikoaren berrikuntza justifikatzeko exekuzio-proiektua idatzi da.	Se redacta el proyecto de ejecución para la justificación de la renovación de la envolvente térmica de PELLO ERROTA IKASTETXEA de Asteasu (escuelas de Asteasu).
Eraikina Elizmendi auzoan dago, z/g, eta gaur egun 2 bolumenek osatzen dute, garai desberdinetan eraikiak.	El edificio se sitúa en el barrio de Elizmendi s/n y en la actualidad se compone de 2 volúmenes formando un “I”, contruidos en diferentes épocas.
Proiektuak hegoalderago dagoen bolumen zaharrean esku hartzen du, eta hutsune gehiago ditu inguratzaile termikoaren eraikuntza-ezaugarriei dagokienez.	El proyecto interviene en el volumen antiguo situado más al sur, presentando más deficiencias en cuanto a las características constructivas de su envolvente térmica.
Bolumen hori 1978koa da, eta, beraz, inguratzaile termikoak ez ditu egungo araudiaren baldintzak betetzen.	Dicho volumen data de 1978 por lo que la envolvente térmica no cumple los requisitos de la normativa actual.
Indarrean dagoen araudira egokitzeko esku hartuko da. Egikaritze-proiektu horrek ikastolaren zati baten inguratzaile termikoa berritzeari buruzko obra baino ez du hartzen.	Se va a intervenir para su adecuación a la normativa vigente. El presente proyecto de ejecución abarca única y exclusivamente la obra relativa a la renovación de la envolvente térmica de una parte de la ikastola.
Aipatutako proiektua energia garbiaren tokiko proiektu berezi gisa kalifikatu behar da, abuztuaren 3ko 692/2021 Errege Dekretuaren 9. artikuluko “1. Neurria. Eraikin eta azpiegitura publikoetako energia-eskaria eta -kontsumoa murriztea”-ren bidez karbono dioxidoaren isuriak murriztea helburu duena, eta,	El proyecto citado debe calificarse como un proyecto singular local de energía limpia que tiene por objetivo conseguir la reducción de las emisiones de dióxido de carbono, a través de la “Medida 1. Reducción de la demanda y el consumo energético en edificios e infraestructuras públicas” del artículo 9 del Real Decreto

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

zehazki, I. eranskinen 1. neurriko 2.a) idatz-zatian *“eraikineko inguratzaile termikoari buruzko jarduketak edo eraikineko itxituren bati buruzkoak (estalkiak, lurzoruak, baoak, hormak eta mehelinak) sartzeara, eraikuntza-soluzio konbentzional eta ez-konbentzionalen bidez”.*

Espedientean erreferentziako kontratazio espedientea habian jartzeko beharra dagoela justifikatzen duen Memoria jaso da, non adierazi da haren xede eta edukia egokiak direla udaleko helburuak betetzeko; halaber, beharrezkoak diren txosten teknikoak eta txosten juridikoa jasotzen dira.

Udalak kreditu nahikoa eta egokia du kontratua gauzatzeko eragingo dizkion betebeharrak ekonomikoak aurre egiteko, aurrekontuko ondoko partidan:

1 0700.622.320.00.01

Asteasuko Udalak Erronka demografikoa duten udalerrietan energia garbiko tokiko proiektu berezietarako inbertsioak egiteko zuzeneko laguntzak ematea arautzen duen abuztuaren 3ko 692/2021 Errege Dekretuak arautzen duen prozeduraren parte hartzea eskatu du 2021/11/8an (DUS 5000 PROGRAMA), Berreskuratzeko, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren Berronerratzeko eta Erronka Demografikorako Programaren esparruan, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/241 (EB) Erregelamenduaren bidez ezarritakoa, 2021eko otsailaren 12koa.

692/2021, de 3 de agosto, y, en concreto, por incluirse en su Anexo I, Medida 1, apartado 2.a) *“actuaciones sobre la envolvente térmica del edificio o sobre alguno de sus cerramientos por separado (cubiertas, suelos, huecos, muros y medianeras) mediante soluciones constructivas convencionales y no convencionales”.*

El expediente cuenta con una memoria justificativa de la necesidad de iniciar el expediente de contratación de referencia, considerando su objeto y contenido idóneos para satisfacer los fines municipales expuestos, así como con los preceptivos informes técnicos y jurídicos.

Existe crédito adecuado y suficiente para atender a las obligaciones económicas que se deriven para el Ayuntamiento del cumplimiento de este contrato, siendo su consignación presupuestaria la siguiente:

1 0700.622.320.00.01

El Ayuntamiento de Asteasu ha solicitado el 8/11/2021 la participación en el procedimiento regulado por el Real Decreto 692/2021, de 3 de agosto, por el que se regula la concesión directa de ayudas para inversiones a proyectos singulares locales de energía limpia en municipios de reto demográfico (PROGRAMA DUS 5000), en el marco del Programa de Regeneración y Reto Demográfico del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia, establecido por el Reglamento (UE) 2021/241 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de febrero de 2021.

Era berean, 2022ko urtarrilaren 28ko Eusko Jaurlaritzako Administrazio eta Zerbitzuen sailburuordearen ebazpenaren bidez, hezkuntza-administrazioaren menpeko ikastetxeek funtzionatzen duten udal jabetzako eraikinetan obrak egiteko eta karpak eskuratu eta instalatzeko gastuen finantzaketa onartu da (UDALAGUNTZA 2021), Asteasuko Udalari Pello Errota HLHI ikastetxearen ingurutzailerikoa birgaitzeko 190.634,20 euroko zenbatekoan.

Ikusirik espedientean jasota dauden dokumentuak.

Sektore Publikoaren Kontratuen 9/2017 Legean jasotakoarekin bat.

692/2021 Errege Dekretuan jasotakoarekin bat, erronka demografikoa duten udalerrietan energia garbiko tokiko proiektu berezietarako inbertsioetarako zuzeneko laguntzak ematea arautzen duena (DUS 5000 PROGRAMA), Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren Berroneratze eta Erronka Demografikorako Programaren esparruan, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2021/241 (EB) Erregelamenduaren bidez ezarritakoa, 2021eko otsailaren 12koa.

Ogasuna, Kontu Bereziak eta Administrazio Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Así mismo, mediante resolución de 28 de enero de 2022 del Vice consejero de Administración y Servicios de Gobierno Vasco, se ha aprobado la financiación de los costes de realización de las obras y obtención e instalación de carpas en los edificios de titularidad municipal explotados por los centros dependientes de la administración educativa (UDALAGUNTZA 2021), para la rehabilitación de la envolvente térmica del CEIP Pello Errota, en el importe de 190.634,20 euros.

A la vista de la documentación que obra en el expediente.

De conformidad con lo dispuesto en la Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público.

De conformidad con lo dispuesto en el Real Decreto 692/2021, de 3 de agosto, por el que se regula la concesión directa de ayudas para inversiones a proyectos singulares locales de energía limpia en municipios de reto demográfico (PROGRAMA DUS 5000), en el marco del Programa de Regeneración y Reto Demográfico del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia, establecido por el Reglamento (UE) 2021/241 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de febrero de 2021.

Previo dictamen de la Comisión Informativa de Hacienda, Cuentas Especiales y Administración

La propuesta se somete a votación con el siguiente resultado:

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Kontrako botuak: 0
Abstentzioak: 0

Votos a favor: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Votos en contra: 0
Abstenciones: 0

Gauzak horrela, Udalbatzak

Por todo cuanto antecede, el Pleno del Ayuntamiento,

ERABAKIA EMAN DU

HA ACORDADO

LEHENA. Onartzea Asteasuko Pello Errota Ikastetxearen inguratzaille termikoa birgaitzeko kontratua prozedura ireki sinplifikatuaren bidez esleitzeko kontratazio-espeditentea.

PRIMERO. Aprobar el expediente de contratación para la adjudicación, mediante procedimiento abierto simplificado, de la rehabilitación de la envolvente térmica de Pello Errota Ikastetxea de Asteasu.

BIGARRENA. Onartzea "Asteasuko Pello Errota ikastetxearen inguratzaille termikoa birgaitzeko proiektua", Soroa Arquitectos SLPk 2021eko irailean sinatua.

SEGUNDO. Aprobar el "Proyecto de Ejecución Rehabilitación de la envolvente térmica de Pello Errota ikastetxea de Asteasu", firmado por Soroa Arquitectos, S.L.P. en septiembre de 2021.

HIRUGARRENA. Onartzea kontratua gauzatzeko erabiliko den Administrazio Baldintza Zehatzen Agiria.

TERCERO. Aprobar el Pliego de Cláusulas Administrativas Particulares que regirá el contrato.

LAUGARRENA. Kontratu horri dagokion gastua onestea; horren gehienezko prezioa 317.723,66 eurokoa izango da, horietatik kontratuaren printzipalari 262.581,54 euro dagozkio eta 55.142,12 euro %21ko BEZari.

CUARTO. Aprobar el gasto que corresponde a este contrato; el precio máximo será de 317.723,66 euros, ascendiendo el principal del contrato a 262.581,54 euros, y 55.142,12 euros al 21% de IVA aplicable.

Gastua honako aurrekontu-aplikazioari lotuko zaio: 1 0700.622.320.00.01

Imputar el gasto a la siguiente aplicación presupuestaria: 1 0700.622.320.00.01

BOSGARRENA. Kontratazio jardunbideari hasiera ematea eta dagokion iragarkia argitaratzea Udaleko Kontratatzaillearen Profilean, Euskadiko Kontratazio Publikoaren Kontratatzaillearen Profilean integratua.

QUINTO. Disponer la apertura del procedimiento de contratación, y publicar el correspondiente anuncio en el Perfil municipal de Contratante, integrado en el Perfil de Contratante de Contratación Pública de Euskadi.

BOSGARREN PUNTUA

Asteasuko Udaleko Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren Gaineko Zerga Arautzen duen Ordenantza Fiskala: hasierako onespena.

HIRI LURREN BALIO GEHIKUNTZAREN GAINEKO ZERGAREN ORDENANTZA FISKAL ARAUTZAILEAREN ALDAKETA MODIFICACIÓN DE LA ORDENANZA FISCAL REGULADORA DEL IMPUESTO SOBRE INCREMENTO DE VALOR DE LOS TERRENOS DE NATURALEZA URBANA

Asteasuko Udalak, uztailaren 5eko 11/1989 Gipuzkoako Hazienda Lokalen Foru Araua Erregulatzailean ezarritako printzipioen mugar, dagozkien Ordenantza Fiskalen ezarpen eta onespena erabaki ondoren, Hirilurren balioen gehikuntzaren gaineko Zerga ezarri eta eskatzen du.

El Ayuntamiento de Asteasu, en el marco de los principios establecidos en la Norma Foral 11/1989, de 5 de julio, Reguladora de las Haciendas Locales de Gipuzkoa, tiene impuestas y aprobadas las Ordenanzas Fiscales correspondientes al Impuesto sobre el Incremento del Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana.

Konstituzio Auzitegiaren 2017ko otsailaren 16ko Epaiak, hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zergari buruzkoak, konstituzioaren aurkakotzat eta deuseztat jo zituen Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Arauaren 4.1, 4.2.a) eta 7.4 artikulua, baina, bakar-bakarrik, balio gehikuntzarik gabeko egoerak zergapetzen dituzten neurrian.

La Sentencia del Tribunal Constitucional de fecha 16 de febrero de 2017, relativa al Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, declaró inconstitucionales y nulos los artículos 4.1, 4.2.a) y 7.4, de la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, pero únicamente en la medida en que someten a tributación situaciones de inexistencia de incrementos de valor.

Horren ondorioz, Gipuzkoako Lurralde Historikoan onartu eta indarrean jarri zen 2017ko martxoaren 31n martxoaren 28ko 2/2017 Foru Dekretu-Araua, hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zerga aldatzen duena. Dekretu-arauek dioenez, zergaren obligazio tributario nagusia sortu dadin, beharrezkoa izango da lurrek balio gehikuntza bat izatea haien jabetza edozein tituluren bidez

Con tal motivo, en el Territorio Histórico de Gipuzkoa fue objeto de aprobación y entró en vigor el 31 de marzo de 2017 el Decreto Foral-Norma 2/2017, de 28 de marzo, por el que se modifica el impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana, en virtud del cual se establece que para que nazca la obligación tributaria principal del impuesto, será necesaria la existencia de

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

eskualdatzeagatik edo lur horien gaineko jabaria mugatzen duen edozein gozamen eskubide erreal eratu edo eskualdatzeagatik.

Geroago, Auzitegi Gorenak, 2019ko urriaren 31ko 126/2019 Epaiak, Konstituzioaren aurkakotzat jo zuen Toki Ogasunak arautzen dituen Legearen testu bategineko (martxoaren 5eko 2/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 107.4 artikulua, ordaindu beharreko kuota zergadunak benetan lortzen duen ondare gehikuntza baino handiagoa den kasuei dagokienez.

Azkenik, berriki eman den 2021eko urriaren 26ko 182/2021 Epaiak adierazi du aipatutako testu bateginaren 107.1 artikuluko bigarren paragrafoa, 107.2.a) artikulua eta 107.4 artikulua konstituzioaren aurkakoak eta deusezak direla, eta horrek arau hutsune bat utzi du zerga oinarriaren zehaztapenari dagokionez, udal zerga hori likidatu, egiaztatu, bildu eta berrikustea, baita ordainaraztea ere, eragozteraino.

Konstituzio Auzitegiak azken epai horren 5. oinarri juridikoan adierazi duenez, «zerga oinarria zehazteko gaur egun erabiltzen den sistema objektibo eta nahitaezkoa higiezinaren merkatuaren eta krisi ekonomikoaren errealitatetik kanpo dago, eta, beraz, alde batera uzten du zergapetutako eta zergadunak frogatutako ahalmen ekonomikoa. Sistema hori mantentzeak urratu egiten du ahalmen ekonomikoa zergapetze irizpide gisa erabiltzeko printzipioa (EKren 31.1 artikulua).»

Nahiz eta azken bi epaiak ez duten zuzeneko eraginik Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko

incremento de valor de los terrenos, puesto de manifiesto a consecuencia de la transmisión de su propiedad por cualquier título, o de la constitución o transmisión de cualquier derecho real de goce limitativo del dominio, sobre los mismos.

Posteriormente, el Alto Tribunal, en su Sentencia 126/2019, de fecha 31 de octubre de 2019, declaró inconstitucional el artículo 107.4 del texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, respecto de los casos en los que la cuota a satisfacer sea superior al incremento patrimonial realmente obtenido por el contribuyente.

Finalmente, la reciente Sentencia 182/2021, de fecha 26 de octubre de 2021, ha venido a declarar la inconstitucionalidad y nulidad de los artículos 107.1, segundo párrafo, 107.2.a) y 107.4 del mencionado texto refundido, dejando un vacío normativo sobre la determinación de la base imponible que impide la liquidación, comprobación, recaudación y revisión de este tributo local y, por tanto, su exigibilidad.

El Tribunal Constitucional ha señalado en el fundamento jurídico 5 de esta última sentencia que «el mantenimiento del actual sistema objetivo y obligatorio de determinación de la base imponible, por ser ajeno a la realidad del mercado inmobiliario y de la crisis económica, y, por tanto, al margen de la capacidad económica gravada por el impuesto y demostrada por el contribuyente, vulnera el principio de capacidad económica como criterio de imposición (artículo 31.1 CE).»

Si bien las dos últimas sentencias no afectan directamente a la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de

16/1989 Foru Arauan, kontuan izan behar da zerga oinarriaren zehaztapenari dagokionez han jasotzen den erregula zioak baduela antzekotasun handia Toki Ogasunak arautzen dituen Legean (martxoaren 5eko 2/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako testu bateginean) jasotzen den eta konstituzioaren aurkako deklaratu den erre gu la zioarekin; hortaz, segurtasun juridikoagatik, beharrezko gertatzen da aipatutako foru araua aldatzea Konstituzio Auzitegiak bere jurisprudentzian bidezko iritzitakora egokitze.

Hori dela eta, 7/2021 Foru Dekretu-Arauren bidez, azaroaren 16koa, Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Araua Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziara egokitu da.

Foru dekretu-arau horrek, Konstituzio Auzitegiaren emandako erabakiei jarraituz, behar diren aldaketak edo egokitzapenak egiten ditu, zergaren araudia auzitegi horrek xedatutako egokitu eta ahalmen ekonomikoaren printzipioa betetzeko.

Horrela, alde batetik, Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zerga aldatzen duen martxoaren 28ko 2/2017 Foru Dekretu-Arauan araututakoaren ildo beretik, zergapetu gabe uzten dira lurren balio gehikuntzarik gabeko egoerak, eta, horrez gain, zergapetzen ez den beste kasu berri bat ere ezartzen da, balio gehikuntza hori ez dela izan interesdunak eskatuta egiaztatzen den kasuetarako.

Bestetik, zerga oinarria zehazteko metodologia aldatzen da, higiezin merkatuaren errealitatetik hurbilago egon dadin, eta udalei

Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, hay que partir del hecho de que la regulación contenida en la misma, con relación a la determinación de la base imponible, es muy similar a la declarada inconstitucional con relación a la contenida en el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, de modo que se impone, por seguridad jurídica, modificar aquella para adecuarla a lo manifestado como precedente por el Tribunal Constitucional en su jurisprudencia.

Con tal motivo, mediante Decreto Foral-Norma 7/2021, de 16 de noviembre, se ha adaptado la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana a la jurisprudencia del Tribunal Constitucional.

Este decreto foral-norma, siguiendo los pronunciamientos emitidos por el Tribunal Constitucional, lleva a cabo las modificaciones o adaptaciones pertinentes, al objeto de adecuar la normativa del impuesto a los mismos y cumplir con el principio de capacidad económica.

De esta forma, por un lado, en línea con lo ya regulado en el Decreto Foral-Norma 2/2017, de 28 de marzo, por el que se modifica el impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana, no se someten a tributación las situaciones de inexistencia de incremento de valor de los terrenos, estableciendo un nuevo supuesto de no sujeción para los casos en que se constate, a instancia del interesado, que no se ha producido dicho incremento de valor.

Por otra parte, se modifica la determinación de la base imponible con el objeto de que se aproxime a la realidad del mercado

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

aukera aitortzen zaie lurzoruaren katastro balioak beherantz zuzentzeko, balioen eguneratze mailaren arabera. Era berean, gehieneko koefizienteak ezartzen dira, luraren eskurapen egunetik igarotako urte kopuruaren arabera finkatuak, eta koefiziente horiek urtero eguneratuko dira egindako salerosketen prezioen bilakaera kontuan hartuta. Hori guztiak ez du eragozten zergapekoak ahalmena izatea aplikatzen den karga benetan lortutako balio gehikuntzara egokitzeko.

Horiek horrela, zergaren zerga oinarria zehazteko sistema objektiboa hautatzeko sistema gisa eratzen da, eta lehenago azaldutako eskubidea zergapekoak erabiltzen ez duen kasuetan baino ez da aplikatuko.

Horrekin, bete egiten da Konstituzio Auzitegiak agindutakoa, alegia, zerga oinarria zehazteko metodo objektiboa ez izatea legez onartuta dagoen metodo bakarra, eta balio gehikuntza kalkulatzeko zuzeneko zehaztapenak onartzea zergapekoak eskatzen duen kasuetan.

Eta balio gehikuntzarik gabeko kasuak ez zergapetzea arautu, eta lortutakoa baino gainbalio handiagoa ez ordaintzeko erregela sartu dela eta, udalek behar diren egiaztapenak egin ditzaketela ezartzen da.

Era berean, horren Xedapen iragankor bakarrean jasotakoaren arabera, Hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zerga ezarrita duten udalek, foru dekretu-arau hau indarrean sartu eta sei hilabeteko epean, ordenantza

inmobiliario, reconociéndose la posibilidad de que los ayuntamientos corrijan a la baja los valores catastrales del suelo en función de su grado de actualización. Así mismo, se establecen unos coeficientes máximos, determinados en función del número de años transcurridos desde la adquisición del terreno, que serán actualizados anualmente teniendo en cuenta la evolución de los precios de las compraventas realizadas. Todo ello, sin perjuicio de la facultad que se reconoce a la persona obligada tributaria para acomodar la carga tributaria al incremento de valor efectivamente obtenido.

En consecuencia, el sistema objetivo de determinación de la base imponible del impuesto se convierte en un sistema optativo, que solo resultará de aplicación en aquellos casos en los que la persona obligada tributaria no haga uso del derecho expuesto anteriormente.

Así, se da cumplimiento al mandato del Tribunal Constitucional de que el método objetivo de determinación de la base imponible no sea el único método admitido legalmente, permitiendo las estimaciones directas del incremento de valor en aquellos casos en que así lo solicite la persona obligada tributaria.

Y como consecuencia de la introducción del supuesto de no sujeción para los casos de inexistencia de incremento de valor y de la regla para evitar la tributación por una plusvalía superior a la obtenida, se establece que los ayuntamientos puedan efectuar las correspondientes comprobaciones.

Así mismo, según su Disposición transitoria única, los ayuntamientos que tengan establecido el impuesto sobre el incremento de valor de los terrenos de naturaleza urbana deberán modificar, en el plazo de seis meses

fiskalak aldatu beharko dituzte, dekretu honetan xedatutakora egokitzeko.

desde la entrada en vigor de este decreto foral-norma, sus respectivas ordenanzas fiscales para adecuarlas a lo dispuesto en el mismo.

Azkenik, 1/2022 Foru Arauaren bidez, martxoaren 10ekoa, 2022. Urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena, uztailaren 5eko 16/1989 Foru Araua, Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergarena, aldatu da. Zehazki, aldaketak sartu dira Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Arauaren 5. artikuluko 1. apartatuan, eta honela geratzen da idatzita:

Por último, mediante Norma Foral 1/2022, de 10 de marzo, por la que se aprueban determinadas modificaciones tributarias para el año 2022, se ha modificado la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana. En concreto, se ha modificado el apartado 1 del artículo 5 de la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, que queda redactado en los siguientes términos:

«1. Zergaren karga tasa udal bakoitzak finkatuko du, eta tasa hori ezingo da inoiz izan 100eko 30etik gorakoa.

«1. El tipo de gravamen del impuesto será el fijado por cada Ayuntamiento, sin que dicho tipo pueda exceder del 30 por 100.

Aurreko paragrafoan adierazitako mugaren barruan beti, udalek zilegi izango dute karga tasa bakarria finkatzea edo tasa bana ezartzea aurreko artikuluko 3. apartatuan adierazitako balio gehikuntzaren sorreraldi bakoitzerako.»

Dentro del límite señalado en el párrafo anterior, los Ayuntamientos podrán fijar un solo tipo de gravamen o uno para cada uno de los períodos de generación del incremento de valor indicados en el apartado 3 del artículo anterior.»

Asteasuko Udaleko bitarteko idazkariak alde aurreko txostena eta proposamena eman du.

Previo informe-propuesta del Secretario Interino del Ayuntamiento de Asteasu.

Ogasuna, Kontu Bereziak eta Administrazio Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Previo dictamen de la Comisión Informativa de Hacienda, Cuentas Especiales y Administración

Alkate andreak hitza hartu du. I eranskinetako zerga tipoa sakonki aztertuta, hau proposatu du:

La Sra. Alcaldesa toma la palabra. Analizado con detenimiento el tipo de gravamen del Anexo I, propone lo siguiente:

8 urte arte: %9.

Hasta 8 años: 9%.

9 urtetik 17 urte arte: %15.

De 9 años hasta 17 años: 15%.

18 urtetik 20 urte arte: %10.

De 18 años hasta 20 años: 10%.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Kontrako botuak: 0
Abstentzioak: 0

Gauzak horrela, Udalbatzak

La propuesta se somete a votación con el siguiente resultado:

Votos a favor: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)
Votos en contra: 0
Abstenciones: 0

Por todo cuanto antecede, el Pleno del Ayuntamiento,

ERABAKIA EMAN DU

LEHENA. Hasierako onespena ematea Asteasuko Udaleko hiri lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren Ordenantza Fiskal arautzailearen aldaketari, I. eranskinetara.

BIGARRENA. Espedientea jendaurrean jartzea eta interesdunei entzunaldia ematea 30 egunez, erreklamazioak eta iradokizunak aurkezteko, honako erabaki hau Udalaren web orrian, iragarki taulan eta Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratuta.

HIRUGARRENA. Oharkizunik gabe igaroko balitz, hartutako erabakiak eta Asteasuko Udaleko hiri lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren Ordenantza Fiskal arautzailearen aldaketa behin betiko onartutzat hartuko dira, akordio berririk hartu behar izan gabe; Alkate-Presidente andreama eskumena espresuki eman zaio, kasu horretan, argitaratu eta gauzatzeko.

HA ACORDADO

PRIMERO. Aprobar inicialmente la modificación de la Ordenanza Fiscal reguladora del impuesto sobre incremento de valor de los terrenos de naturaleza urbana del Ayuntamiento de Asteasu, del Anexo I.

SEGUNDO. Someter el expediente a información pública y audiencia a los interesados por el plazo de 30 días para la presentación de reclamaciones y sugerencias, mediante publicación de este acuerdo en el portal web del Ayuntamiento, en el Tablón de Edictos y en el Boletín Oficial de Gipuzkoa.

TERCERO. En el supuesto de que no se presentaran reclamaciones, el acuerdo de modificación de la Ordenanza Fiscal reguladora del impuesto sobre incremento de valor de los terrenos de naturaleza urbana del Ayuntamiento de Asteasu se entenderá que queda aprobada definitivamente, quedando facultada expresamente la Alcaldesa-Presidenta para su publicación y ejecución.

I. ERANSKINA / ANEXO I

HIRI LURREN BALIO GEHIKUNTZAREN GAINEKO ZERGAREN ORDENANTZA FISKAL ARAUTZAILEAREN ALDAKETA

MODIFICACIÓN DE LA ORDENANZA FISCAL REGULADORA DEL IMPUESTO SOBRE INCREMENTO DE VALOR DE LOS TERRENOS DE NATURALEZA URBANA

ZIOEN AZALPENA

Asteasuko Udalak, uztailaren 5eko 11/1989 Gipuzkoako Hazienda Lokalen Foru Araua Erregulatzailean ezarritako printzipioen mugar, dagozkien Ordenantza Fiskalen ezarpen eta onespena erabaki ondoren, Hirilurren balioen gehikuntzaren gaineko Zerga ezarri eta eskatzen du.

Konstituzio Auzitegiaren 2017ko otsailaren 16ko Epaiak, hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zergari buruzkoak, konstituzioaren aurkakotzat eta deuseztat jo zituen Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Arauaren 4.1, 4.2.a) eta 7.4 artikulua, baina, bakar-bakarrik, balio gehikuntzarik gabeko egoerak zergapetzen dituzten neurrian.

Horren ondorioz, Gipuzkoako Lurralde Historikoan onartu eta indarrean jarri zen 2017ko martxoaren 31n martxoaren 28ko 2/2017 Foru Dekretu-Araua, hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zerga aldatzen duena. Dekretu-arauek dioenez, zergaren obligazio tributario nagusia sortu dadin, beharrezkoa izango da lurrek balio gehikuntza bat izatea haien jabetza edozein tituluren bidez eskualdatzeagatik

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

El Ayuntamiento de Asteasu, en el marco de los principios establecidos en la Norma Foral 11/1989, de 5 de julio, Reguladora de las Haciendas Locales de Gipuzkoa, tiene impuestas y aprobadas las Ordenanzas Fiscales correspondientes al Impuesto sobre el Incremento del Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana.

La Sentencia del Tribunal Constitucional de fecha 16 de febrero de 2017, relativa al Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, declaró inconstitucionales y nulos los artículos 4.1, 4.2.a) y 7.4, de la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, pero únicamente en la medida en que someten a tributación situaciones de inexistencia de incrementos de valor.

Con tal motivo, en el Territorio Histórico de Gipuzkoa fue objeto de aprobación y entró en vigor el 31 de marzo de 2017 el Decreto Foral-Norma 2/2017, de 28 de marzo, por el que se modifica el impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana, en virtud del cual se establece que para que nazca la obligación tributaria principal del impuesto, será necesaria la existencia de

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

edo lur horien gaineko jabaria mugatzen duen edozein gozamen eskubide erreal eratu edo eskualdatzeagatik.

Geroago, Auzitegi Gorenak, 2019ko urriaren 31ko 126/2019 Epaian, Konstituzioaren aurkakotzat jo zuen Toki Ogasunak arautzen dituen Legearen testu bategineko (martxoaren 5eko 2/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartua) 107.4 artikulua, ordaindu beharreko kuota zergadunak benetan lortzen duen ondare gehikuntza baino handiagoa den kasuei dagokienez.

Azkenik, berriki eman den 2021eko urriaren 26ko 182/2021 Epaia adierazi du aipatutako testu bateginaren 107.1 artikuluko bigarren paragrafoa, 107.2.a) artikulua eta 107.4 artikulua konstituzioaren aurkakoak eta deusezak direla, eta horrek arau hutsune bat utzi du zerga oinarriaren zehaztapenari dagokionez, udal zerga hori likidatu, egiaztatu, bildu eta berrikustea, baita ordainaraztea ere, eragozteraino.

Konstituzio Auzitegiak azken epai horren 5. oinarri juridikoan adierazi duenez, «zerga oinarria zehazteko gaur egun erabiltzen den sistema objektibo eta nahitaezkoa higiezinaren merkatuaren eta krisi ekonomikoaren errealitatetik kanpo dago, eta, beraz, alde batera uzten du zergapetutako eta zergadunak frogatutako ahalmen ekonomikoa. Sistema hori mantentzeak urratu egiten du ahalmen ekonomikoa zergapetze irizpide gisa erabiltzeko printzipioa (EKren 31.1 artikulua).»

incremento de valor de los terrenos, puesto de manifiesto a consecuencia de la transmisión de su propiedad por cualquier título, o de la constitución o transmisión de cualquier derecho real de goce limitativo del dominio, sobre los mismos.

Posteriormente, el Alto Tribunal, en su Sentencia 126/2019, de fecha 31 de octubre de 2019, declaró inconstitucional el artículo 107.4 del texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, respecto de los casos en los que la cuota a satisfacer sea superior al incremento patrimonial realmente obtenido por el contribuyente.

Finalmente, la reciente Sentencia 182/2021, de fecha 26 de octubre de 2021, ha venido a declarar la inconstitucionalidad y nulidad de los artículos 107.1, segundo párrafo, 107.2.a) y 107.4 del mencionado texto refundido, dejando un vacío normativo sobre la determinación de la base imponible que impide la liquidación, comprobación, recaudación y revisión de este tributo local y, por tanto, su exigibilidad.

El Tribunal Constitucional ha señalado en el fundamento jurídico 5 de esta última sentencia que «el mantenimiento del actual sistema objetivo y obligatorio de determinación de la base imponible, por ser ajeno a la realidad del mercado inmobiliario y de la crisis económica, y, por tanto, al margen de la capacidad económica gravada por el impuesto y demostrada por el contribuyente, vulnera el principio de capacidad económica como criterio de imposición (artículo 31.1 CE).»

Nahiz eta azken bi epaiek ez duten zuzeneko eraginik Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Arauan, kontuan izan behar da zerga oinarriaren zehaztapenari dagokionez han jasotzen den erregula zioak baduela antzekotasun handia Toki Ogasunak arautzen dituen Legean (martxoaren 5eko 2/2004 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onartutako testu bateginean) jasotzen den eta konstituzioaren aurkako deklaratu den erre gu la zioarekin; hortaz, segurtasun juridikoagatik, beharrezko gertatzen da aipatutako foru araua aldatzea Konstituzio Auzitegiak bere jurisprudentzian bidezko irizitakora egokitzeko.

Hori dela eta, 7/2021 Foru Dekretu-Arauaren bidez, azaroaren 16koa, Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Araua Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziara egokitu da.

Foru dekretu-arau horrek, Konstituzio Auzitegiaren emandako erabakiei jarraituz, behar diren aldaketak edo egokitzapenak egiten ditu, zergaren araudia auzitegi horrek xedatutako egokitu eta ahalmen ekonomikoaren printzipioa betetzeko.

Horrela, alde batetik, Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zerga aldatzen duen martxoaren 28ko 2/2017 Foru Dekretu-Arauan araututakoaren ildo beretik, zergapetu gabe uzten dira lurren balio gehikuntzarik gabeko egoerak, eta, horrez gain, zergapetzen ez den beste kasu berri bat ere ezartzen da, balio

Si bien las dos últimas sentencias no afectan directamente a la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, hay que partir del hecho de que la regulación contenida en la misma, con relación a la determinación de la base imponible, es muy similar a la declarada inconstitucional con relación a la contenida en el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2004, de 5 de marzo, de modo que se impone, por seguridad jurídica, modificar aquella para adecuarla a lo manifestado como precedente por el Tribunal Constitucional en su jurisprudencia.

Con tal motivo, mediante Decreto Foral-Norma 7/2021, de 16 de noviembre, se ha adaptado la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana a la jurisprudencia del Tribunal Constitucional.

Este decreto foral-norma, siguiendo los pronunciamientos emitidos por el Tribunal Constitucional, lleva a cabo las modificaciones o adaptaciones pertinentes, al objeto de adecuar la normativa del impuesto a los mismos y cumplir con el principio de capacidad económica.

De esta forma, por un lado, en línea con lo ya regulado en el Decreto Foral-Norma 2/2017, de 28 de marzo, por el que se modifica el impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana, no se someten a tributación las situaciones de inexistencia de incremento de valor de los terrenos, estableciendo un

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

gehikuntza hori ez dela izan interesdunak eskatuta egiaztatzen den kasuetarako.

Bestetik, zerga oinarria zehazteko metodologia aldatzen da, higiezinaren merkatuaren errealitatekin hurbilago egon dadin, eta udalei aukera aitortzen zaie lurzorua katastro balioak beherantz zuzentzeko, balioen eguneratze mailaren arabera. Era berean, gehieneko koefizienteak ezartzen dira, luraren eskurapen egunetik igarotako urte kopuruaren arabera finkatuak, eta koefiziente horiek urtero eguneratuko dira egindako salerosketen prezioen bilakaera kontuan hartuta. Hori guztiak ez du eragozten zergapekoak ahalmena izatea aplikatzen den karga benetan lortutako balio gehikuntzara egokitzeko.

Horiek horrela, zergaren zerga oinarria zehazteko sistema objektiboa hautatzeko sistema gisa eratzen da, eta lehenago azaldutako eskubidea zergapekoak erabiltzen ez duen kasuetan baino ez da aplikatuko.

Horrekin, bete egiten da Konstituzio Auzitegiak agindutakoa, alegia, zerga oinarria zehazteko metodo objektiboa ez izatea legez onartuta dagoen metodo bakarra, eta balio gehikuntza kalkulatzeko zuzeneko zehaztapenak onartzea zergapekoak eskatzen duen kasuetan.

Eta balio gehikuntzarik gabeko kasuak ez zergapetzea arautu, eta lortutakoa baino

nuevo supuesto de no sujeción para los casos en que se constate, a instancia del interesado, que no se ha producido dicho incremento de valor.

Por otra parte, se modifica la determinación de la base imponible con el objeto de que se aproxime a la realidad del mercado inmobiliario, reconociéndose la posibilidad de que los ayuntamientos corrijan a la baja los valores catastrales del suelo en función de su grado de actualización. Así mismo, se establecen unos coeficientes máximos, determinados en función del número de años transcurridos desde la adquisición del terreno, que serán actualizados anualmente teniendo en cuenta la evolución de los precios de las compraventas realizadas. Todo ello, sin perjuicio de la facultad que se reconoce a la persona obligada tributaria para acomodar la carga tributaria al incremento de valor efectivamente obtenido.

En consecuencia, el sistema objetivo de determinación de la base imponible del impuesto se convierte en un sistema optativo, que solo resultará de aplicación en aquellos casos en los que la persona obligada tributaria no haga uso del derecho expuesto anteriormente.

Así, se da cumplimiento al mandato del Tribunal Constitucional de que el método objetivo de determinación de la base imponible no sea el único método admitido legalmente, permitiendo las estimaciones directas del incremento de valor en aquellos casos en que así lo solicite la persona obligada tributaria.

Y como consecuencia de la introducción del supuesto de no sujeción para los

gainbalio handiagoa ez ordaintzeko erregela sartu dela eta, udalek behar diren egiaztapenak egin ditzaketela ezartzen da.

Era berean, horren Xedapen iragankor bakarrean jasotakoaren arabera, Hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zerga ezarrita duten udalek, foru dekretu-arau hau indarrean sartu eta sei hilabeteko epean, ordenantza fiskalak aldatu beharko dituzte, dekretu honetan xedatutakora egokitzeko.

Azkenik, 1/2022 Foru Arauaren bidez, martxoaren 10ekoa, 2022. Urterako zenbait zerga aldaketa onesten dituena, uztailaren 5eko 16/1989 Foru Araua, Hirilurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergarena, aldatu da. Zehazki, aldaketak sartu dira Hiri-lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Arauaren 5. artikuluko 1. apartatuan, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Zergaren karga tasa udal bakoitzak finkatuko du, eta tasa hori ezingo da inoiz izan 100eko 30etik gorakoa.

Aurreko paragrafoan adierazitako mugaren barruan beti, udalek zilegi izango dute karga tasa bakarra finkatzea edo tasa bana ezartzea aurreko artikuluko 3. apartatuan adierazitako balio gehikuntzaren sorreraldi bakoitzerako.»

I. XEDAPEN OROKORRAK

casos de inexistencia de incremento de valor y de la regla para evitar la tributación por una plusvalía superior a la obtenida, se establece que los ayuntamientos puedan efectuar las correspondientes comprobaciones.

Así mismo, según su Disposición transitoria única, los ayuntamientos que tengan establecido el impuesto sobre el incremento de valor de los terrenos de naturaleza urbana deberán modificar, en el plazo de seis meses desde la entrada en vigor de este decreto foral-norma, sus respectivas ordenanzas fiscales para adecuarlas a lo dispuesto en el mismo.

Por último, mediante Norma Foral 1/2022, de 10 de marzo, por la que se aprueban determinadas modificaciones tributarias para el año 2022, se ha modificado la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana. En concreto, se ha modificado el apartado 1 del artículo 5 de la Norma Foral 16/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, que queda redactado en los siguientes términos:

«1. El tipo de gravamen del impuesto será el fijado por cada Ayuntamiento, sin que dicho tipo pueda exceder del 30 por 100.

Dentro del límite señalado en el párrafo anterior, los Ayuntamientos podrán fijar un solo tipo de gravamen o uno para cada uno de los períodos de generación del incremento de valor indicados en el apartado 3 del artículo anterior.»

I. DISPOSICIONES GENERALES

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

1. Artikulua. Ezarri beharreko araudia.

Udal honek, Lurralde Historikoko Toki Ogasunak arautzen dituen uztailaren 5eko 11/1989 Foru Arauan eta 16/1989 Foru Arauan aurreikusitakoaren arabera, Hiri Lurren Balioaren Gehikuntzaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 16/1989 Foru Araua Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zergari egokitzen duen azaroaren 16ko 7/2021 Foru Dekretua-Arauan ezarritakoaren arabera, eta 1/2022 Foru Arauan, martxoaren 10ekoan, ezarritakoaren arabera, honako zerga hau arautzen eta exijitzen du Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia espezifikoaren arabera, indarrean egon diren Asteasuko Udaleko hiru-lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren inguruko Ordenantza Fiskalak aldatuz.

2. Artikulua. Lurralde-eremua.

Ordenantza honako udalerrri osoan ezarri da: Asteasu.

II. ZERGAGAIA

3. Artikulua. Zergagaia.

1.- Hiri Lurren Balio Gehikuntzaren gaineko Zerga zuzeneko zerga bat da, eta hiri-lurren balio-gehikuntza zergapetzen du, lursail horien jabetza edozein tituluren bidez eskualdatzearen ondorioz, edo jabaria mugatzen duen edozein gozamen-eskubide erreal eratu edo eskualdatzearen ondorioz.

Artículo 1.- Normativa aplicable.

Este Ayuntamiento, de acuerdo con lo previsto en la Norma Foral 11/1989, de 5 de julio, reguladora de las Haciendas Locales del Territorio Histórico y con la Norma Foral 16/1989, el Decreto Foral-Norma 7/2021 de 16 de noviembre, de adaptación de la Norma Foral 16/1989 de 5 de julio, del Impuesto sobre el Incremento de Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana, a la jurisprudencia del Tribunal Constitucional específicas del impuesto, y la Norma Foral 1/2022, de 10 de marzo, regula y exige el impuesto sobre el incremento de valor de naturaleza urbana, con arreglo a la presente Ordenanza, modificándose las Ordenanzas Fiscales del Ayuntamiento de Asteasu relativas al impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana hasta entonces en vigor.

Artículo 2. Ámbito territorial.

La Ordenanza se aplica en todo el término municipal de Asteasu.

II. HECHO IMPONIBLE

Artículo 3. Hecho imponible.

1. El Impuesto sobre el Incremento del Valor de los Terrenos de Naturaleza Urbana es un tributo directo que grava el incremento del valor que experimenten los terrenos de naturaleza urbana puesto de manifiesto a consecuencia de la transmisión de la propiedad de los mismos por cualquier título, o de la constitución o transmisión de cualquier derecho real de goce, limitativo del dominio, sobre los referidos terrenos.

2.- Ondorio horietarako, honako hauek hartuko dira hiri-lurtzat:

- a) Hirigintza arloko plangintzak hirikotzat, urbanizatutzat edo horien baliokidetzat sailkatzen edo definitzen dituenak.
- b) Lurzoru urbanizagarritzat jotzen diren lursailak, edo lurralde eta hirigintza arloko antolamendurako tresnek lurzoru urbanizatuaren egoeran sartzea aurreikusi edo horretarako aukera eman dutenak, betiere sektore edo eremu espazial mugatuetan sartuta badaude. Aurrekoez gain, horrelako izaera duten gainerako lurzoruak barne hartzen ditu, horiek garatzeko zehaztapenak ezartzen dituen hirigintza arloko tresna onartzen den unetik aurrera.
- c) Nekazaritza-legerian xedatutakoaren aurka zatikatzen diren lurrak, betiere zatikatze horrek nekazaritza-erabilera indargabetzen badu, eta horrek ez badu landa-izaera aldatzen Ondasun Higiezinaren gaineko Zergakoak ez diren beste ondorio batzuetarako.

III. APLIKAZIO EREMUTIK KANPO

4. artikulua. Zergari lotuta ez daudenak.

Honako hauek ez dira zerga honen pean egongo:

- 1. Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren ondorioetarako landa-lurren balio-

2. A estos efectos, tendrán la consideración de terrenos de naturaleza urbana:

- a) El clasificado o definido por el planeamiento urbanístico como urbano, urbanizado o equivalente.
- b) Los terrenos que tengan la consideración de urbanizables o aquéllos para los que los instrumentos de ordenación territorial y urbanística prevean o permitan su paso a la situación de suelo urbanizado, siempre que estén incluidos en sectores o ámbitos espaciales delimitados, así como los demás suelos de este tipo a partir del momento de aprobación del instrumento urbanístico que establezca las determinaciones para su desarrollo.
- c) Los terrenos que se fraccionen en contra de lo dispuesto en la legislación agraria, siempre que tal fraccionamiento desvirtúe su uso agrario, y sin que ello represente alteración alguna de la naturaleza rústica de los mismos a otros efectos que no sean los del Impuesto sobre Bienes Inmuebles.

III. NO SUJECIÓN

Artículo 4. No sujeción.

No estarán sujetos a este Impuesto:

- 1. Los incrementos de valor que experimenten los terrenos que tengan la

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

gehikuntzak. Ondasun Higiezinaren gaineko Zergaren ondorioetarako hirikotzat jo behar diren lursailak izango duten balio-gehikuntzaren mende egongo da, katastroan edo haren erroldan halakotzat jasota egon edo ez.

2. Ezkontideek ezkontza-sozietateari ekarritako ondasun eta eskubideen ekarpenak, haien alde eta horien ordainetan beraien alde egiten diren esleipenak eta ezkontideei beren ondasun komunak ordainetan egiten zaizkien eskualdaketak.

Xedapean bera aplikatuko da, aurreko lerrokadan aipatutako kasu berberetan, izatezko bikoteak arautzen dituen maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera osatutako izatezko bikoteko kideek egiten dituzten ekarpenak, esleipenak eta eskualdaketak dagokienean.

Ez da zergari lotuta egongo honako hauen artean ondasun higiezinak eskualdatzen direnean ere: ezkontideak; maiatzaren 7ko 2/2003 Legean xedatutakoaren arabera eratutako izatezko bikotekideak; eta ezkontzaren deuseztasuna, banantzea edo dibortzioa dagoenean epaiak betetzearen ondorioz, seme-alaben alde egindakoak, ezkontzaren araubide ekonomikoa edozein dela ere.

3. Lursailen eskualdaketak ez dira zergari lotuta egongo, horiek eskualdatu eta eskuratu direneko balioen artean

consideración de rústicos a efectos del Impuesto sobre Bienes Inmuebles. Está sujeto el incremento de valor que experimenten los terrenos que deban tener la consideración de urbanos a efectos de dicho Impuesto sobre Bienes Inmuebles, con independencia de que estén o no contemplados como tales en el Catastro o en el Padrón de aquél.

2. Los supuestos de aportaciones de bienes y derechos realizadas por los cónyuges a la sociedad conyugal, adjudicaciones que a su favor y en pago de ellas se verifiquen y transmisiones que se hagan a los cónyuges en pago de sus haberes comunes.

Igual disposición se aplicará, en los mismos supuestos a que se refiere el párrafo anterior, respecto de las aportaciones, adjudicaciones y transmisiones que efectúen los miembros de la pareja de hecho constituida con arreglo a lo dispuesto en la Ley 2/2003 de 7 de mayo. Reguladoras de parejas de hecho.

Tampoco se producirá la sujeción al impuesto en los supuestos de transmisiones de bienes inmuebles entre cónyuges, entre las y los miembros de la pareja de hecho constituida conforme a lo dispuesto en la Ley 2/2003, de 7 de mayo, o a favor de las hijas e hijos, como consecuencia del cumplimiento de sentencias en los casos de nulidad, separación o divorcio matrimonial, sea cual sea el régimen económico matrimonial.

3. No se producirá la sujeción al impuesto en las transmisiones de terrenos respecto de los cuales se constate la inexistencia

gehikuntzarik ez dela egon egiaztatu bada.

Horretarako, balio-gehikuntzarik ez dagoela egiaztatu nahi duen erakundeak eskualdaketa aitortu eta eskualdaketa edo eskuraketa dokumentatzen duten tituluak aurkeztu beharko ditu. Ondorio horietarako, erakunde interesduntzat hartuko dira ordenantza honen 6. artikuluan aipatzen direnak.

Balio-gehikuntzarik ez dagoela egiaztatzeko, kasu bakoitzean hurrengo balio hauetako handiena hartuko da kontuan: eragiketa dokumentatzen duen tituluan jasotakoa edo, hala badagokio, Zerga Administrazioak egiaztatutakoa. Gainera, ondorio horietarako, ezin izango dira eragiketa horiek zergapetzen dituzten gastu edo zergak zenbatu.

Lurzorua eta eraikuntza dituen higiezin bat eskualdatzen denean, ondorio hauetarako honako hau hartuko da lurzoruaren baliotzat: zergaren sortzapen datan lurraren katastro-balioa guztizko katastro-balioarekiko ordezkatzan duen proportzioa aplikatuz ateratzen den balioa. Gainera, proportzio hori eskualdatze-balioari eta, hala badagokio, eskuratzeko-balioari aplikatuko zaio eta bi hamartarrez adierazi beharko da.

Eskuraketa edo eskualdaketa irabazi-asmorik gabekoa izan bada, aurreko lerroketan ezarritako arauak aplikatuko dira eta, hala badagokio, konparatzeko lehenago aipatutako bi baloreetatik lehena hartuko da kontuan, hau da, Oinordetza

de incremento de valor por diferencia entre los valores de dichos terrenos en las fechas de transmisión y adquisición.

Para ello la persona o entidad interesada en acreditar la inexistencia de incremento de valor deberá declarar la transmisión, así como aportar los títulos que documenten la transmisión y la adquisición, entendiéndose por persona o entidad interesada, a estos efectos, la persona a que se refiere el artículo 6 de esta ordenanza.

Para constatar la inexistencia de incremento de valor, como valor de transmisión o de adquisición del terreno se tomará en cada caso el mayor de los siguientes valores, sin que a, estos efectos, puedan computarse los gastos o tributos que graven dichas operaciones: el que conste en el título que documente la operación o el comprobado, en su caso, por la Administración tributaria.

Cuando se trate de la transmisión de un inmueble en el que haya suelo y construcción, se tomará como valor del suelo a estos efectos el que resulte de aplicar la proporción que represente en la fecha de devengo del impuesto el valor catastral del terreno respecto del valor catastral total y esta proporción se aplicará tanto al valor de transmisión como, en su caso, al de adquisición. Esta proporción se expresará con dos decimales.

Si la adquisición o la transmisión hubiera sido a título lucrativo se aplicarán las reglas establecidas en los párrafos anteriores tomando, en su caso, por el primero de los dos valores a comparar señalados anteriormente, el declarado en

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

eta Dohaintzen gaineko Zergan aitortutakoa.

4. Sozietateen gaineko Zergari buruzko 2/2014 Foru Arauaren VI. tituluko VII. kapituluaren araututako araubide berezia aplikatu behar zaien eragiketetatik eratorritako hiri-lurra eskualdatzen direnean, foru-arau horren 111. artikuluan aurreikusitakoaren babesean ekarritako lursailak buruzkoak izan ezik, jardueradar batean integratuta ez daudenean.

IV. SALBUESPENAK

5. Artikulua. Salbuespenak.

1. Zerga honetatik salbuetsita daude egintza hauen ondorioz agertzen diren balio-gehikuntzak:

- a) Zortasun-eskubideen sorrera eta eskualdatzea.
- b) Ondasun Higiezinaren gaineko Zergari buruzko uztailaren 5eko 12/1989 Foru Arauaren 4.2)e) artikuluan aurreikusitako salbuespena ezartzearen ondorio diren ondasunen eskualdaketa, horien jabeek edo eskubide errealeen titularrek higiezin horiek iraunarazteko, kontserbatzeko, hobetzeko edo eraberritzeko obrak beren kargura egin dituztela egiaztatzen dutenean.

Salbuespen hori eraginkorra izan dadin, kontserbazio, hobekuntza edo birgaitze-obrek udal-lizentzia beharko dute. Era berean, beharrezkoa izango da obra horiek

el Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones.

4. Los supuestos con ocasión de las transmisiones de terrenos de naturaleza urbana derivadas de operaciones a las que resulte aplicable el régimen especial regulado en el Capítulo VII del Título VI de la Norma Foral 2/2014, del Impuesto sobre Sociedades, a excepción de las relativas a terrenos que se aporten al amparo de lo previsto en el artículo 111 de la citada Norma Foral, cuando no se hallen integrados en una rama de actividad.

IV. EXENCIONES

Artículo 5. Exenciones.

1. Están exentos de este impuesto los incrementos de valor que se manifiesten a consecuencia de los actos siguientes:

- a) La constitución y transmisión de derechos de servidumbre.
- b) Las transmisiones de bienes a los que resulte la aplicación de la exención prevista en el artículo 4.2 e) de la Norma Foral 12/1989, de 5 de julio, del Impuesto sobre Bienes Inmuebles, cuando sus propietarios o propietarias o titulares de derechos reales acrediten que han realizado a su cargo obras de conservación, mejora o rehabilitación en dichos inmuebles.

La efectividad de esta exención queda condicionada a que las obras de conservación, mejora o rehabilitación hubieran quedado efectivamente sujetas a licencia

aurre-aurreko 5 urteetan eginak izatea.

Ondorio horietarako, eraikinen birgaikuntza obrak egitura, fatxada edo estalkien eta beste antzekoen tinkotze eta trataeraren bitartez eraikin horiek berreraikitzeo helburua dutenak dira, beti ere obra horien balio kostua, balio katastralaren %75 baino handiagoa bada.

2. Era berean, dagozkion balio-gehikuntzak salbuetsita egongo dira, hura ordaintzeko betebeharra honako erakunde hauei dagokienean:

- a) Estatua, Euskal Autonomia Erkidegoa, Gipuzkoako Foru Aldundia, Estatuko erakunde autonomoak eta lurralde-administrazio horietako antzeko izaera duten zuzenbide publikoko erakundeak.
- b) Asteasuko udalerria eta gainerako toki-erakundeak (udalerraren barrukoak zein udalerrri bera kide dutenak), udalaren baitako zuzenbide publikoko erakundeekin batera, horiek aipatutako Administrazio Publikoen antzeko izaera dutenean.
- c) Ongintzazko edo irakaskuntza arloko ongintzazko erakundeak.

municipal. Asimismo, será preciso que las mencionadas obras se hubieran efectuado durante los 5 años inmediatamente anteriores.

A estos efectos, se entenderá por obras de conservación, mejora o rehabilitación las que tienen por objeto la reconstrucción de edificaciones mediante la consolidación y el tratamiento de las estructuras, fachadas o cubiertas y otras análogas siempre que el coste global de estas obras exceda del 75% del valor catastral.

2. Asimismo, estarán exentos los correspondientes incrementos de valor cuando la obligación de satisfacer aquél recaiga sobre las siguientes personas o entidades:

- a) El Estado, la Comunidad Autónoma del País Vasco, la Diputación Foral de Gipuzkoa, así como los organismos autónomos del Estado y las entidades de derecho público de análogo carácter de las citadas Administraciones Territoriales.
- b) El municipio de Asteasu y demás entidades locales municipales integradas o en las que se integre el mismo, así como sus respectivas entidades de derecho público de análogo carácter de las citadas Administraciones Públicas.
- c) Las instituciones que tengan la calificación de benéficas o benéfico-docentes.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

d) Gizarte Segurantzaren erakunde kudeatzaileak eta Gizarte Aurreikuspeneko Mutualitateak, indarrean dagoen legeriaren arabera.	d) Las Entidades gestoras de la Seguridad Social y las Mutualidades de previsión social conforme a lo previsto en la legislación vigente.
e) Nazioarteko itun edo hitzarmenetan salbuespena aitortuta duten erakundeak.	e) Las personas o entidades a cuyo favor se haya reconocido la exención en Tratados o Convenios Internacionales.
f) Administrazio-emakida itzulgarrien titularrak, horiei atxikitako lursailei dagokienez.	f) Las y los titulares de concesiones administrativas revertibles respecto de los terrenos afectos a las mismas.
g) Gurutze Gorria eta erregelamendu bidez zehaztutako antzeko beste erakunde batzuk.	g) La Cruz Roja y otras entidades asimilables que reglamentariamente se determinen.
h) Irabazi-asmorik gabeko erakunde batek zerga hori ordaintzeko legezko betebeharra duenean, irabazi-asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoaren zerga-pizgarriei buruzko apirilaren 7ko 3/2004 Foru Arauaren 4. artikuluan xedatutakoaren arabera.	h) Los supuestos en los que la obligación legal de satisfacer dicho Impuesto recaiga sobre una entidad sin fines lucrativos, de conformidad con lo dispuesto en los apartados 3 y 4 del artículo 17 de la Norma Foral Entidades sin fines lucrativos definidas en el artículo 4 de la Norma Foral 3/2004, de 7 de abril, de Régimen fiscal de las entidades sin fines lucrativos y de los incentivos fiscales al mecenazgo.

Lurrak eskualdatzen badira edo horien gaineko jabaria mugatzen duten gozamen-eskubide errealak eratzen badira eta irabazi-asmorik gabeko erakunde batek kostu bidez egiten baditu, zerga horren salbuespena egiteko, lursail horiek Ondasun Higiezinaren gaineko

En el supuesto de transmisiones de terrenos o de constitución de derechos reales de goce limitativos de dominio sobre los mismos, efectuadas a título oneroso por una entidad sin fines lucrativos, la exención en el referido impuesto estará condicionada a que tales terrenos cumplan los requisitos

Zergan salbuespena aplikatzeko ezarritako baldintzak bete beharko dituzte.

Era berean, salbuespen hori aplikatzeko, irabazi-asmorik gabeko erakundeek apirilaren 7ko 3/2004 Foru Arauaren 16. artikuluan 1. paragrafoan araututako aukera baliatu dutela Udalari jakinaraztea eta Foru Arau horren II. tituluan jasotako zerga-araubide bereziari buruzko baldintza eta balizkoak betetzea ezinbestekoa izango da.

V. SUBJEKTU PASIBOAK

6. Artikulua. Subjektu pasiboa.

1. Honako hauek dira zergaren subjektu pasiboak, zergadun gisa:

- a) Lursailen eskualdaketetan edo irabazpidezko jabariak mugatzen duten gozamen-eskubide errealean eraketan edo eskualdaketan, lursaila eskuratzen dutenak (pertsona fisiko zein juridikoak edo Zergei buruzko Foru Arau Orokorren 35.3 artikuluan aipatzen diren erakundeak edo testamentu-ahalmenaren bidezko gozamina gauzatu gabeko jaraunspenak) edo dagokion eskubide erreala eratzen edo eskualdatzen zaien pertsonak.
- b) Lursailen eskualdaketetan edo ordainbidezko jabariak mugatzen duten gozamen-eskubide errealean eraketan edo eskualdaketan, lursaila eskualdatzen dutenak (pertsona fisiko zein juridikoak edo Zergei buruzko Foru Arau Orokorren 35.3 artikuluan aipatzen diren erakundeak edo

establecidos para aplicar la exención en el Impuesto sobre Bienes Inmuebles.

Asimismo, la aplicación de esta exención estará condicionada a que las entidades sin fines lucrativos comuniquen al Ayuntamiento el ejercicio de la opción regulado en el apartado 1 del artículo 16 de la Norma Foral 3/2004, de 7 de abril, y cumpla los requisitos supuestos relativos al régimen fiscal especial recogido en el Título II de dicha Norma Foral.

V. SUJETOS PASIVOS

Artículo 6. Sujeto pasivo.

1. Es sujeto pasivo del Impuesto, a título de contribuyente:

- a) En las transmisiones de terrenos o en la constitución o transmisión de derechos reales de goce limitativos del dominio a título lucrativo, las persona física o jurídica, o la entidad a que se refiere el artículo 35.3 de la Norma Foral General Tributaria, así como la herencia que se halle pendiente del ejercicio de un poder testatorio, que adquiera el terreno o la persona a cuyo favor se constituya o transmita el derecho real de que se trate.
- b) En las transmisiones de terrenos o en la constitución o transmisión de derechos reales de goce limitativos del dominio a título oneroso, la persona física o jurídica, o la entidad a que se refiere el artículo 35.3 de la Norma Foral General Tributaria, así como la herencia que se halle pendiente

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

testamentu-ahalmenaren bidezko gozamina gauzatu gabeko jaraunspenak) edo dagokion eskubide erreala eratzen edo eskualdatzen duten pertsonak.

del ejercicio de un poder testatorio, que transmita el terreno o la persona que constituya o transmita el derecho real de que se trate.

2. Aurreko paragrafoaren b) letran aipatutakoetan, zergadunaren ordezkotzat hartuko dira Foru Zerga Arau Orokorreko 35.3 artikuluan aipatzen den pertsona fisiko zein juridikoak edo erakundeak, bai eta testamentu-ahalmena gauzatu zain dagoen jaraunspenak ere, baldin eta lursaila eskuratzen badute edo dagokion eskubide erreala haien alde eratu edo eskualdatu bazaie, zergaduna Espainian bizi ez den pertsona fisikoaren denean eta hura ordezkaria izendatzera behartuta ez badago, edo ordezkaria izendatzera behartuta egon arren, zerga honen bidez ordezkatzeko duenaren zerga-zorra ordaintzeko betebeharrari modu solidarioan erantzun ez badi.

2. En los supuestos a que se refiere la letra b) del apartado anterior, tendrá la consideración de sujeto pasivo sustituto del contribuyente, la persona física o jurídica, o la entidad a que se refiere el artículo 35.3 de la Norma Foral General Tributaria, así como la herencia que se halle pendiente del ejercicio de un poder testatorio, que adquiera el terreno o a cuyo favor se constituya o transmita el derecho real de que se trate, cuando el contribuyente sea una persona física no residente en España que no esté obligada a nombrar representante, o estándolo, el representante no responda solidariamente de la obligación de ingreso de la deuda tributaria de su representando por este Impuesto.

3. Ohiko etxebizitzaren hipoteka-exekuzioaren ondorioz lursailak eskualdatzen direnean, zergadunaren ordezkotzat hartuko da lurra eskuratzen duen pertsona fisiko edo juridikoa, edo Zergei buruzko Foru Arau Orokorreko 35. artikuluko 3. paragrafoan aipatzen den erakundea. Aurreko paragrafoan aurreikusitako kasuetan, ordezkotzat ezingo dio zergadunari eskatu ordaindutako zerga-betebeharraren zenbatekoa.

3. En las transmisiones de terrenos como consecuencia de la ejecución hipotecaria de la vivienda habitual, tendrá la consideración de sujeto pasivo sustituto del contribuyente la persona física o jurídica, o la entidad a la que se refiere el apartado 3 del artículo 35 de la Norma Foral General Tributaria, que adquiera el terreno. En los supuestos previstos en el párrafo anterior, el sustituto no podrá exigir del contribuyente el importe de la obligación tributaria satisfecha.

Paragrafo honetan aurreikusitako ondorioetarako, ohiko etxebizitzat hartuko da Gipuzkoako Lurralde Historikoaren Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zergari buruzko

A los efectos previstos en este apartado, se entenderá por vivienda habitual la definida como tal en el artículo 87 de la Norma Foral 3/2014, del Impuesto sobre

3/2014 Foru Arauaren 87. artikuluan hala definitutakoa.

4. Baliabiderik gabeko hipoteka-zordunak babesteko premiazko neurriei buruzko martxoaren 9ko 6/2012 Errege Lege Dekretuaren 2. artikuluan aplikazio-eremuaren barruan dauden zordunek egindako eskualdaketetan, arau horren eranskinaren 3. paragrafoan aurreikusitako etxebizitza ordainean ematearen ondorioz, higieztina eskuratzen duen erakundea hartuko da zergadunaren ordezkotako subjektu pasibotzat. Hala, ordezkotako ezin izango dio zergadunari ordaindu beharreko betebeharren zenbatekoa eskatu.

VI. ZERGA OINARRIA

7. Artikulua. Zerga-oinarria zehaztea.

1. Zerga honen oinarria sortzapenaren unean agerian jarritako eta gehienez ere 20 urteko epean hiri-lurrek izandako balioaren benetako gehikuntza izango da. Hurrengo 3. paragrafoan xedatutakoa baztertu gabe, hura zehazteko, sortzapenaren uneko lurraren balioa I. eranskinean ezarritako koefizientearekin biderkatuko da, ordenantza honen 8. artikuluan ezarritakoaren arabera kalkulatuta.

2. Zerga-oinarria zehazteko, kontuan hartuko da lurra sortzapenaren unean duen balioa, 8. Artikuluan jasotakoaren arabera eta 9. Artikuluaren arabera, hari dagokion ehunekoa.

la Renta de las Personas Físicas del Territorio Histórico de Gipuzkoa.

4. En las transmisiones realizadas por los deudores comprendidos en el ámbito de aplicación del artículo 2 del Real Decretoley 6/2012, de 9 de marzo, de medidas urgentes de protección de deudores hipotecarios sin recursos, con ocasión de la dación en pago de su vivienda prevista en el apartado 3 del Anexo de dicha norma, tendrá la consideración de sujeto pasivo sustituto del contribuyente la entidad que adquiera el inmueble, sin que el sustituto pueda exigir del contribuyente el importe de las obligaciones tributarias satisfechas.

VI BASE IMPONIBLE

Artículo 7. Determinación de la base imponible.

1. La base imponible de este impuesto estará constituida por el incremento real del valor de los terrenos de naturaleza urbana puesto de manifiesto en el momento del devengo y experimentado a lo largo de un período máximo de 20 años, y se determinará, sin perjuicio de lo dispuesto en el apartado 3 siguiente, multiplicando el valor del terreno en el momento del devengo, calculado conforme a lo establecido en el artículo 8 de esta ordenanza, por el coeficiente que corresponda, establecido en el Anexo I.

2. A efectos de la determinación de la base imponible, habrá de tenerse en cuenta el valor del terreno en el momento del devengo, de acuerdo con previsto en el artículo 8, y el porcentaje que corresponda en función de lo previsto en su artículo 9.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

3. Subjektu pasiboak eskatuta, ordenantza honetako 4.3 artikuluko prozeduraren arabera, balio-gehikuntzaren zenbatekoa aurreko paragrafoan xedatutakoaren arabera zehaztutako zerga-oinarriaren zenbatekoa baino txikiagoa dela egiaztatzen denean, balio-gehikuntzaren zenbatekoa hartuko da zerga-oinarritzat.

8. artikulua. Lurraren balioa.

Lurrak sortzapenaren unean duen balioa arau hauetan ezarritakoaren arabera izango da:

1. Lursailen eskualdaketetan, sortzapenaren unean duten balioa Ondasun Higiezinaren gaineko Zergarako finkatutakoa izango da.

Hala ere, aipatutako balio hori balio-ponentzia baten ondorioa denean eta hura onartu ondoren, planeamenduan aldaketarik jaso ez bada, zerga hori, behin-behinean, txosten horren arabera likidatu ahal izango da. Horrelakoetan, behin betiko likidazioan lurren balioa aplikatuko da, sortzapen-datari dagokionez izapidetzen diren balorazio-prozeduren arabera lortu ondoren.

Lurzoruak, hiri-izaera izan arren, zergaren sortzapenean katastroko balio jakinik ez badu, udalak likidazioa egin ahal izango du katastroko balio hori zehaztua denean. Gainera, balio hori sortzapen-uneari egokituta egongo da.

3. Cuando a instancia del sujeto pasivo, conforme al procedimiento del artículo 4.3 de esta ordenanza, se constata que el importe del incremento de valor es inferior al importe de la base imponible determinada con arreglo a lo dispuesto en el apartado anterior, se tomará como base imponible el importe de dicho incremento de valor.

Artículo 8. Valor del terreno.

El valor del terreno en el momento del devengo resultará de lo establecido en las siguientes reglas:

1. En las transmisiones de terrenos, el valor de los mismos en el momento del devengo será el que tenga fijado en dicho momento a efectos del Impuesto sobre Bienes Inmuebles.

No obstante, cuando dicho valor sea consecuencia de una ponencia de valores que no refleje modificaciones de planeamiento aprobadas con posterioridad a la aprobación de la citada ponencia, se podrá liquidar provisionalmente este impuesto con arreglo al mismo. En estos casos, en la liquidación definitiva se aplicará el valor de los terrenos una vez se haya obtenido conforme a los procedimientos de valoración que se instruyan, referido a la fecha de devengo.

Cuando el terreno, aun siendo de naturaleza urbana, en el momento del devengo del impuesto no tenga determinado valor catastral en dicho momento, el ayuntamiento podrá practicar la liquidación cuando el referido valor

catastral sea determinado, refiriendo dicho valor al momento del devengo.

2. Jabaria mugatzen duten gozamen-eskubide errealen eraketan eta eskualdaketan, I. Eranskinean jasotako urteko koefizienteak ezarriko zaizkio aurreko paragrafoan definitutako balioaren zatiari; zati horretan islatuta dago, hain zuzen, eskubide horien balioa, Ondare Eskualdaketan eta Egintza Juridiko Dokumentatuen gaineko Zergaren ondorioetarako finkatutako arauei jarraiki kalkulaturakoa.

2. En la constitución y transmisión de derechos reales de goce limitativos del dominio, los coeficientes anuales contenidos en el Anexo I se aplicarán sobre la parte del valor definido en el apartado anterior, respecto del mismo, el valor de los referidos derechos calculados mediante la aplicación de las normas fijadas a efectos del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados.

Ondorio horietarako, arau hauek bete beharko dira:

A estos efectos, deberán observarse las siguientes reglas:

- a) Aldi baterako gozamenaren balioa ondasunen balioarekiko proportzionala izango da, urtebeteko aldi bakoitzeko 100eko 2, ehuneko 70 gainditu gabe.
 - b) Biziaerteko usufruktuetan, balioa ondasunen balio osoaren 100eko 70 dela zenbatetsiko da, gozamendunak 20 urte baino gutxiago dituenean eta, adinak gora egin ahala, beste urte bakoitzeko 100eko 1 gutxituko da, balio osoaren 100eko 10eko mugarekin.
 - c) Pertsona juridiko baten alde eraturako usufruktua, 30 urtetik gorako edo zehaztu gabeko eperako ezarri bada, zergei dagokienez, suntsiarazteko baldintzari lotutako jabetza osoaren eskualdatzea dela ulertuko da.
 - d) Aurretik eraturako gozamen-eskubide baten eskualdaketan,
- a) El valor del usufructo temporal se reputará proporcional al valor de los bienes, en razón de 2 por 100 por cada período de un año, sin exceder del 70 por 100.
 - b) En los usufructos vitalicios se estimará que el valor es igual al 70 por 100 del valor total de los bienes cuando el usufructuario cuente menos de 20 años, minorando, a medida que aumente la edad en la proporción de un 1 por 100 menos por cada año más con el límite del 10 por 100 del valor total.
 - c) El usufructo constituido a favor de una persona jurídica, si se estableciere por plazo superior a 30 años o por tiempo indeterminado, se considerará fiscalmente como transmisión de plena propiedad sujeta a condición resolutoria.
 - d) En la transmisión de un derecho de usufructo constituido con

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

aurreko arauetara jarraiki eratu zen eguneko esleitutako ehuneko bera aplikatuko da.

- e) Jabetza soilaren eskubidearen balioari dagokionez, gozamenaren balioaren eta ondasunen balio osoaren arteko aldearen arabera zenbatuko da. Era berean, aldi baterakoak diren biziarteko usufruktuetan, jabetza soila baloratzeko, aurreko lehenengo zenbakiko arauetatik balio txikiena ematen diona ezarriko da.
- f) Erabiltzeko eta bizitzeko eskubide errealean balioa kalkulatzeko, ondasunen balioaren 100eko 75 aplikatuko da. Ondasun horiei ezarri zitzaizkien aldi baterako edo biziarteko gozamenak balioztatze arauak, kasu bakoitzean dagokionaren arabera.

3. Eraikin edo lursail baten gainean solairu bat edo gehiago igotzeko edo lurzorua azpian eraikuntza egiteko eskubideak eratzean edo eskualdatzean, azalera- eskubide errealik dagoenik eragin gabe, ordenantza honen I. Eranskinean jasotako urteko koefizienteak 8. artikulua honen 1. paragrafoan zehaztutako balioaren zatia aplikatuko zaizkio, baldin eta, horri dagokionez, eskualdatzeko eskrituran finkatutako proportzionaltasun-modulua islatzen badu edo, halakorik ez, lur arrasean edo lur azpian eraiki beharreko solairuen azaleraren eta behin eraikita horiek duten azalera edo bolumen osoaren arteko proportzioa ezartzearen ondoriozkoa.

anterioridad se aplicará el mismo porcentaje que se atribuyó en la fecha de su constitución según las reglas precedentes.

- e) El valor del derecho de nuda propiedad se computará por la diferencia entre el valor del usufructo y el valor total de los bienes. En los usufructos vitalicios que, a su vez, sean temporales, la nuda propiedad se valorará aplicando, de las reglas del número primero anterior, aquélla que le atribuya menos valor.
- f) El valor de los derechos reales de uso y habitación será el que resulte de aplicar el 75 por 100 del valor de los bienes sobre los que fueron impuestas las reglas correspondientes a la valoración de los usufructos temporales o vitalicios, según los casos.

3. En la constitución o transmisión del derecho a elevar una o más plantas sobre un edificio o terreno, o del derecho de realizar la construcción bajo suelo sin implicar la existencia de un derecho real de superficie, los coeficientes anuales, contenidos en el Anexo I de esta ordenanza, se aplicarán sobre la parte del valor definido en el apartado 1 de este artículo 8 que represente, respecto del mismo, el módulo de proporcionalidad fijado en la escritura de transmisión o, en su defecto, el que resulte de establecer la proporción entre la superficie o volumen de las plantas a construir en suelo o subsuelo y la total superficie o volumen edificados una vez construidas aquéllas.

4. Derrigorrezko desjabetzeen kasuetan, ordenantza honetako I. Eranskinean jasotako urteko koefizienteak lurraren balioari dagokion balio justuaren zatiari aplikatuko zaizkio, 8. artikuluko honetako 1. paragrafoan zehaztutako lurraren balioa txikiagoa denean izan ezik; izan ere, halakoetan balio justua lehenetsiko da.

9. Artikulua. Balio-gehikuntza sortu den aldia.

Balio-gehikuntza sortu den aldia gehikuntza hori agerian jarri den urte-kopurua izango da.

Aplikazio-eremutik kanpoko kasuetan, Foru Arauak bestelakorik adierazi ezean, ondorengo lur-eskualdaketa batean agerian jarritako balio-gehikuntza sortu den aldia kalkulatzeko, aurreko lerrokadan xedatutakoaren ondorioetarako, zergaren aurreko sortzapena gertatu zen eguna hartuko da eskuratze-datatzat.

Aurreko paragrafoan xedatutakoa gorabehera, ordenantza honetako 4. artikuluko 3. paragrafoan xedatutakoa aplikatu behar zaien higiezinaren ondorengo eskualdaketa, lurren balio-gehikuntza agerian jarri den urte-kopurua zenbatzeko, ez da kontuan hartuko eskuratu aurreko aldia.

Igarotako urte-kopurua zenbatzeko, urte osoak hartuko dira kontuan, hau da, urte-zatiak kontuan hartu gabe. Sortu den aldia urtebetetik beherakoa bada, urteko

4. En los supuestos de expropiación forzosa, los coeficientes anuales, contenidos en el Anexo I de esta ordenanza, se aplicarán sobre la parte del justiprecio que corresponda al valor del terreno, salvo que el valor del terreno definido en el apartado 1 de este artículo 8 fuese inferior, en cuyo caso prevalecerá este último sobre el justiprecio.

Artículo 9. Periodo de generación del incremento de valor.

El periodo de generación del incremento de valor será el número de años a lo largo de los cuales se haya puesto de manifiesto dicho incremento.

En los supuestos de no sujeción, salvo que por Norma Foral se indique lo contrario, para el cálculo del periodo de generación del incremento de valor puesto de manifiesto en una posterior transmisión del terreno, se tomará como fecha de adquisición, a los efectos de lo dispuesto en el párrafo anterior, aquella en la que se produjo el anterior devengo del impuesto.

No obstante, lo dispuesto en el párrafo anterior, en la posterior transmisión de aquellos inmuebles respecto de los que sea de aplicación lo dispuesto en el apartado 3 del artículo 4 de esta ordenanza, para el cómputo del número de años a lo largo de los cuales se ha puesto de manifiesto el incremento de valor de los terrenos, no se tendrá en cuenta el periodo anterior a su adquisición.

En el cómputo del número de años transcurridos se tomarán años completos, es decir, sin tener en cuenta las fracciones de año. En el caso de que el periodo de

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

koefizientea hilabete osoen kopurua kontuan hartuta hainbanatuko da, hau da, hil-zatiak kontuan hartu gabe.

10. Artikulua. Koefizienteak.

Sortzapenaren unean lurzoruak duen balioari aplikatu beharreko koefizienteak, balio-gehikuntza sortu den aldiaren arabera, I. eranskinean ezarritakoak izango dira.

VII. KARGA TASA, KUOTA ETA HOBARIAK

11. Artikulua. Karga-tasa.

Aplikatu beharreko karga-tasa kasu bakoitzean dagokiona izango da, I. eranskinaren arabera.

12. Artikulua. Kuota.

1. Zerga honen kuota zerga-oinarriari dagokion karga-tasa aplikatzearen emaitza izango da.

2.- Zergaren kuota likidoa kuota osoari dagokion hobaria aplikatzearen emaitza izango da, hala badagokio.

Artículo 13. Hobariak.

1. Lur sailak transmititzerakoan eta heriotzaren ondorioz egindako domeinua mugatzeko benetako gozamen eskubideak transmititzerakoan edo eratzerakoan, kuota osoaren %50eko hobaria izango dute, ezkonkideek, izatezko bikoteak arautzen dituen maiatzaren 7ko 2/2003 Legearen arabera

generación sea inferior a un año, se prorrateará el coeficiente anual teniendo en cuenta el número de meses completos, es decir, sin tener en cuenta las fracciones de mes.

Artículo 10. Coeficientes.

Los coeficientes a aplicar sobre el valor del terreno en el momento del devengo, según el periodo de generación del incremento de valor, serán los establecidos en el Anexo I.

VII. TIPO DE GRAVAMEN, CUOTA Y BONIFICACIONES

Artículo 11. Tipo de gravamen.

El tipo de gravamen aplicable será el que corresponda, de acuerdo con el Anexo I.

Artículo 12. Cuota.

1. La cuota de este Impuesto será el resultado de aplicar a la base imponible el tipo de gravamen correspondiente.

2. La cuota líquida del impuesto será el resultado de aplicar sobre la cuota íntegra, en su caso, la bonificación correspondiente.

Artículo 13. Bonificaciones.

1. En la transmisión de terrenos y en la transmisión o constitución de derechos reales de goce limitativos del dominio, realizados a título lucrativo por causa de muerte, gozarán del 50% de bonificación de la cuota íntegra, los cónyuges, los miembros de la pareja de hecho constituida con arreglo a la Ley 2/2003 de

osatutako izatezko bikoteetako partaideek, lehen graduko zuzeneko ondorengo ahaideek eta adoptatuek, betiere transmititutako ondasuna edo eskubidea jaraunslere horietako baten ohiko etxebizitzari (eranskinak barne) badagokio.

Hobariak erregu izaera du, hau da, eskaera egitea beharrezkoa da eta ez da aplikatuko, kitapen aitortpena epearen barne eta dagokion erantzun aurkeztu ezean.

VIII. SORTZAPENA

14. Artikulua. Sortzapena.

1. Honako kasu hauetan sortzen da zerga:

- a) Lurraren jabetza eskualdatzen denean, kostuen bidez edo doan, bizien artean edo heriotzaren ondorioz, eskualdaketa egitean.
- b) Jabaria mugatzeko edozein gozamen-eskubide erreal eratu edo eskualdatzen denean, eraketa edo eskualdaketa egiten den egunean.

2. Aurretik xedatutakoaren ondorioetarako, honako hauek hartuko dira eskualdatze-datatzat:

- a) Bizien arteko egintza edo kontratuetan, agiri publikoa egiletsi denean eta, agiri pribatuetan, agiri horiek erregistro publikoan sartu edo inskribatu direnean edo, bere lanbidea dela eta, funtzionario publiko bati eman zaionean.

7 de mayo reguladora de las parejas de hecho, los descendientes directos en primer grado y los adoptados, cuando el bien o el derecho transmitido se refiera a la vivienda habitual con sus anejos de alguno de estos herederos.

La bonificación tiene el carácter de rogado, esto es, deberá ser solicitada y no se aplicará cuando se incumpla la obligación de presentar en tiempo y forma la declaración liquidación.

VIII. DEVENGO

Artículo 14. Devengo.

1. El impuesto se devenga:

- a) Cuando se transmita la propiedad del terreno, ya sea a título oneroso o gratuito, entre vivos o por causa de muerte, en la fecha de la transmisión.
- b) Cuando se constituya o transmita cualquier derecho real de goce limitativo del dominio, en la fecha en que tenga lugar la constitución o transmisión.

2. A los efectos de lo dispuesto anteriormente, se tomará como fecha de transmisión:

- a) En los actos o contratos intervivos la del otorgamiento del documento público y, cuando se trate de documentos privados, la de incorporación o inscripción de éstos en el registro público o la de su entrega a un funcionario público por razón de su oficio.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

b) Heriotza-ziozko eskualdaketetan, kausatzailea hil deneko data.

b) En las transmisiones por causa de muerte, la del fallecimiento del causante.

3. Baldin eta, epai edo administrazio-ebazpen irmo baten bidez, lurren eskualdaketa edo lurrak edukitzeko eskubide erreala eragiten duen egintza edo kontratua deuseztaturik, hutsaldurik edo suntsiarazirik dagoela adierazten edo aitortzen bada, subjektu pasiboak aurretik ordaindutako zerga berari itzultzeko eskubidea izango du. Beti ere egintza edo kontratu hori irabazteko ondorerik gabekoa bada eta zergaren itzulketa ebazpen irmoa ematen denetik lau urte igaro baino lehen eskatu bada. Interesatuak elkarri Kode Zibilaren 1.295. artikuluko itzulketak egin beharra dutela bidezkotu ezean, irabazteko asmoa dagoela ulertuko da. Hutsalketa edo suntsiarazpena zergapeko subjektu pasiboak eginbeharrak ez betetzearen ondorioz adierazi bada, ez da itzulketarik izango, nahiz eta egintza edo kontratua irabazteko ondorerik gabekoa izan.

3. Cuando se declare o reconozca judicial o administrativamente por resolución firme haber tenido lugar la nulidad, rescisión o resolución del acto o contrato determinante de la transmisión del terreno o de la constitución o transmisión del derecho real de goce sobre el mismo, el sujeto pasivo tendrá derecho a la devolución del impuesto satisfecho, siempre que dicho acto o contrato no le hubiere producido efectos lucrativos y que reclame la devolución en el plazo de cuatro años desde que la resolución quedó firme, entendiéndose que existe efecto lucrativo cuando no se justifique que los interesados deban efectuar las recíprocas devoluciones a que se refiere el artículo 1.295 del Código civil. Aunque el acto o contrato no haya producido efectos lucrativos, si la rescisión o resolución se declarase por incumplimiento de las obligaciones del sujeto pasivo del Impuesto, no habrá lugar a devolución alguna.

4. Alderdi kontratatzaileek elkarren adostasunez kontratua efekturik gabe utzi badute, ez da ordaindutako zerga itzuliko eta egintza zergapeko egintza berrizatzeko joko da. Elkarren adostasuntzat hartuko dira bai adiskidetze-ekitaldian adostutakoa eta bai eskariari amore-emate hutsa.

4. Si el contrato queda sin efecto por mutuo acuerdo de las partes contratantes, no procederá la devolución del impuesto satisfecho y se considerará como un acto nuevo sujeto a tributación. Como tal mutuo acuerdo se estimará la avenencia en acto de conciliación y el simple allanamiento a la demanda.

5. Egintzek edo kontratuek baldintzaren bat dutenean, Kode Zibileko preskripzioen arabera kalifikatuko dira. Baldintza etengarria bada, zerga ez da likidatuko hura bete arte. Baldintza suntsiarazlea

5. En los actos o contratos en que medie alguna condición, su calificación se hará con arreglo a las prescripciones contenidas en el Código Civil. Si fuese suspensiva no se liquidará el impuesto

bada, zerga erreserba gisa eskatuko da, aurreko ataleko arauari jarraituz, dagokion itzulketa egiteko baldintza betetzen denean.

6. Testamentu-ahalmenetan, pertsona jakin batek jarauntsiz ondasunen gozamenerako eskubidea bizi artean duenean, gozamen horren likidazio bakarra egingo da, oinordetza ireki deneko sortze-datarekin, gozamendunak kausatzailearekin duen ahaidetasunaren arabera eta biziarteko gozamenen arauak aplikatuz.

Testamentu-ahalmenetan, gozamena botere hori erabiltzean azkentzen bada, gozamen horren bi likidazio egingo dira, gozamendunak kausatzailearekin duen ahaidetasunaren arabera:

- a) Lehen likidazioa, heriotza gertatzen denean, biziarteko gozamenaren arauak aplikatuta.

Hala ere, testamentu-ahalmena gauzatzeko epe jakin bat badu, lehen likidazio hori aldi baterako gozamenaren arauen arabera egingo da, ahalmen hori egikaritzeko ezarritako gehieneko epean.

- b) Beste likidazio bat, testamentu-ahalmena erabiltzean, aldi baterako gozamenaren arauari erreparatuta, kausatzailea hil zenetik igarotako aldiarengatik, aurrekoagatik ordaindutakoa konturako sarreratzat hartuta, eta

hasta que ésta se cumpla. Si la condición fuese resolutoria, se exigirá el impuesto desde luego, a reserva, cuando la condición se cumpla, de hacer la oportuna devolución según la regla del apartado anterior.

6. En poderes testatorios en los que una persona determinada tuviera con carácter vitalicio el derecho a usufructuar los bienes de la herencia sólo se practicará una única liquidación de este usufructo, con devengo al abrirse la sucesión, con arreglo al parentesco del usufructuario con el causante y aplicando las normas de los usufructos vitalicios.

En los poderes testatorios en los que el usufructo se extinga al hacerse uso de dicho poder, se practicarán dos liquidaciones de este usufructo con arreglo al parentesco del usufructuario con el causante:

- a) Una primera liquidación, al momento del fallecimiento, aplicando las normas del usufructo vitalicio.

No obstante, si el poder testatorio tuviera un plazo determinado para su ejercicio, esta primera liquidación se practicará según las normas del usufructo temporal por el plazo máximo establecido para ejercitar dicho poder.

- b) Otra nueva liquidación, al hacerse uso poder testatorio, con arreglo a las normas del usufructo temporal, por el tiempo transcurrido desde la muerte del causante, teniendo la consideración de ingreso a cuenta lo pagado por la anterior,

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

aldea gozamedunari itzuliko zaio,
haren aldekoa bada.

Eta b) hizkiari dagokion likidazioa
oinordekoena egiten den unean
egin beharko da, testamentu-
ahalmenaren oinordekoak direla
adierazten badu, edo hura
azkentzeko gainerako
arrazoiengatik.

7. Euskal Zuzenbide Zibilari buruzko
ekainaren 25eko 5/2015 Legean
xedatutakoarekin bat etorritik, xedapen-
egintzen ondorioz testamentu-ahalmena
egikaritzeko dauden jaraunspenak
eragindako lursailen eskualdaketetan,
eskualdatze horiek Oinordetza eta
Dohaintzen gaineko Zergaren sortzapena
ez badakarte, Hiri-lurren Balio
Gehikuntzaren gaineko 16/1989 Zergaren
xedapen orokorrak aplikatuko dira,
honako berezitasun hauekin:

- a) Oinordetza Zergaren subjektu
pasiboa izango da testamentu-
ahalmena egikaritzetik geratzen
dena, eta zerga eskualdaketa
gertatzen den unean sortuko da.
- b) Zerga-kuota zehazteko, likidazio
bat egingo da, eskualdaketaren
unean sortuko dena, kausatzaileak
lurra erosi zuenetik igarotako
denboragatik. Gainera, diru-
sarrera gisa eman zena kontuan
hartuko da 6. paragrafoan
xedatutakoaren arabera egindako
likidazioan ordaindutakoa.

devolviéndose la diferencia al
usufructuario si resultase a su
favor.

La liquidación a que se refiere esta
letra b) deberá practicarse al
tiempo de realizarse la de los
herederos, que resulten serlo por
el ejercicio del poder testatorio, o
por las demás causas de extinción
del mismo.

7. En las transmisiones de terrenos por las
herencias pendientes del ejercicio del
poder testatorio como consecuencia de
actos de disposición, de acuerdo con lo
dispuesto en la Ley 5/2015, de 25 de junio,
de Derecho Civil Vasco, cuando dichas
transmisiones no impliquen el devengo del
Impuesto sobre Sucesiones y
Donaciones, se aplicarán las
disposiciones generales de la Norma
Foral 16/1989 del Impuesto sobre
Incremento de Valor de los Terrenos de
naturaleza urbana con las siguientes
especialidades:

- a) Se considerará sujeto pasivo del
Impuesto a la herencia pendiente
del ejercicio de poder testatorio y
el Impuesto se devengará en el
momento en que se produzca la
transmisión.
- b) A efectos de determinar la cuota
tributaria del impuesto, se
practicará una liquidación, con
devengo en el momento de la
transmisión, por el tiempo
transcurrido desde la adquisición
del terreno por el causante, y se
contará, como ingreso a cuenta lo
pagado por el usufructuario en la
liquidación practicada de acuerdo

Euskal Zuzenbide Zibilari buruzko ekainaren 25eko 5/2015 Legean xedatutakoaren arabera, xedapen-egintzen ondorioz, testamentu-ahalmena egikaritu zain dagoen jaraunspenaren bitartez eskuratutako lursailak eskualdatzen direnean, likidazio bat egingo da, eta eskualdaketa unean sortuko da, jaraunspenaren bidez lurra eskuratu zenetik igarotako denboragatik.

- c) Testamentu-ahalmena modu ezeztazinean erabiltzen denean, edo hura azkentzeko arrazoi bat gertatzen denean, jaraunspen bidez eskuratuak izan arren, testamentu-ahalmena egikaritu zain dauden lurak eskualdatzen badira, ekainaren 25eko 5/2015 Euskal Zuzenbide Zibilari buruzko Legeak adierazi duen bezala, likidazio bakarra igorriko zaio gozamenari, aldi baterako edo biziarteko gozamenaren arauen bidez. Lursailaren izaeraren arabera, egikaritu zain dagoen jaraunspenaren bitartez lursaila eskuratu zuenetik testamentu-ahalmena gauzatu arte igarotako denboragatik. Hobaria testamentu-ahalmena erabiliz azkentzen den kasuetan, likidazio bat igorriko zaio gozamenari aldi baterako gozamenaren arauen bidez, lurra testamentu-ahalmena egikaritzeko dagoen jaraunspenak eskuratu zuenetik igarotako denboragatik. Likidazio hori jaraunspenaren bidez

con lo dispuesto en el apartado 6 anterior.

En los supuestos de transmisiones de terrenos adquiridos por la herencia pendiente del ejercicio del poder testatorio, como consecuencia de actos de disposición de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 5/2015, de 25 de junio, del Derecho Civil Vasco, se practicará una liquidación con devengo en el momento de la transmisión por el tiempo transcurrido desde la adquisición del terreno por la herencia.

- c) Cuando se haga uso del poder testatorio con carácter irrevocable o se produzca alguna de las causas de extinción del mismo, si se produce la transmisión de terrenos que hubieran sido adquiridos por la herencia pendiente del ejercicio del poder testatorio como consecuencia de actos de disposición de acuerdo con lo dispuesto en la Ley 5/2015, de 25 de junio, del Derecho Civil Vasco, se girará una única liquidación al usufructuario por las reglas del usufructo temporal o vitalicio, en función de la naturaleza del mismo, por el tiempo transcurrido desde que el terreno fue adquirido por la herencia pendiente del ejercicio del poder testatorio. En los supuestos en que el usufructo se extinga con el uso del poder testatorio, se girará una liquidación al usufructuario por las reglas del usufructo temporal, por el tiempo transcurrido desde que el terreno

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

dagozkienak egitean egin beharko da, baldin eta testamentu-ahalmena edo gozamen-ahalmena erabiltzeagatik edo hura azkentzeko gainerako arrazoiengatik jaraunseak badira.

fue adquirido por la herencia pendiente del ejercicio del poder testatorio. Esta liquidación deberá practicarse al tiempo de realizar las de los herederos, que resulten serlo por el ejercicio del poder testatorio o usufructo poderoso, o por las demás causas de extinción del mismo.

IX. ZERGA KUDEATZEA

IX. GESTIÓN DEL IMPUESTO

14. Artikulua. Zerga kudeatzeko sistema.

Artículo 15. Sistema de gestión del Impuesto.

Zerga kudeatzeko Udal honek aitortzen du, honako atal hauetan xedatutakoaren arabera:

Este ayuntamiento establece para la gestión del impuesto el sistema de declaración, de acuerdo con lo dispuesto en los siguientes apartados:

1.- Subjektu pasiboek aitortpena aurkeztu behar diote Udalari, beronek ezarritako ereduaren arabera egina. Eredu horretan likidazioa egiteko behar diren zerga-elementuak eta gainerako datuak agertuko dira.

1. Los sujetos pasivos estarán obligados a presentar ante este ayuntamiento, la declaración correspondiente por el Impuesto según el modelo oficial que se facilitará y que contendrá los elementos de la relación tributaria y demás datos necesarios e imprescindibles para practicar la liquidación correspondiente.

Adierazpenarekin batera, agiri hauek aurkeztu beharko dira:

A la declaración se acompañarán los siguientes documentos:

- a) Bizien arteko egintzei buruzko eskualdaketak: zergak ordaintzeko betebeharra sortu duen egintza edo kontratua formalizatu duen dokumentuaren kopia, publikoa zein pribatua.
- b) Heriotzaren kausazko eskualdaketak, jaraunspena esleitu duen eskrituraren kopia edo halakorik ezean:

- a) Transmisiones inter vivos: copia del documento, público o privado, que formalice el acto o contrato que origina la obligación de tributar.
- b) Transmisiones mortis causa, copia de la escritura de adjudicación de herencia o, en su defecto:

- Zatiketa-koaderno pribatua, halakorik balego.
- Azken borondatearen ziurtagiria.
- Testamentua edo, hala badagokio, jaraunsean abintestatuko adierazpena.
- Cuaderno particional privado si lo hubiera.
- Certificado de actos de última voluntad.
- Testamento o, en su caso, declaración de herederos abintestato.

- c) Eskualdatutako higiezin eskuraketaren tituluen kopia. Bi eskualdatze-motetarako eta, gainera, dohainik bada, ondasunen balorazioa jasotzen duen Oinordetza eta Dohaintzen gaineko Zergaren autolikidazioaren/aitorpenaren kopia.
- c) Copia de los títulos de adquisición de los inmuebles objeto de la transmisión. Para los dos tipos de transmisión y, además, para el supuesto de ser a título gratuito copia de la autoliquidación/declaración del Impuesto de Sucesiones y Donaciones en la que conste la valoración de los bienes.

2.- Ordenantza honetako 4. artikuluko 3. paragrafoan xedatutakoa aplikatzearen ondorioz loturarik ez badago, beren beregi jasoko da hori adierazpenean.

2. En el caso de no sujeción, por aplicación de lo dispuesto en el apartado 3 del artículo 4 de esta ordenanza, se hará constar expresamente esta circunstancia en la declaración.

3.- Subjektu pasiboak ordenantza honen 7. artikuluan 3. atalean xedatutakoarekin bat etorri erabakitzen badu zerga-oinarria, beren beregi jasoko da aitorpenean. Hautatutako aukera ezin izango da aldatu zerga-administrazioak zerga-betebeharraren elementu guztiak edo batzuk aintzateste, erregularizatzeko, egiaztezeko, ikuskatzeko, segurtatzeko edo likidatzeko edozein ekintza egin badu, zergapekoak horren berri formala izanda.

3. En el supuesto de que el sujeto pasivo opte por determinar la base imponible de conformidad con lo dispuesto en el apartado 3 del artículo 7 de esta ordenanza, se hará constar expresamente en la declaración. La opción elegida no podrá ser modificada una vez se haya producido cualquier acción de la Administración tributaria, realizada con conocimiento formal del obligado tributario, conducente al reconocimiento, regularización, comprobación, inspección, aseguramiento o liquidación de todos o parte de los elementos de la obligación tributaria.

4.- Testamentu-ahalmena egikaritu zain dauden jaraunspenetan, aurreko betebeharrak betetzea horien

4. En las herencias que se hallen pendientes del ejercicio de un poder testatorio, el cumplimiento de las

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

administratzaileari dagokio. Administratzaileak aitortzen sinatu beharko du eta dagokion zerga-zorra ordaintzeaz arduratuko da.

obligaciones anteriores corresponderá a la o al administrador de las mismas que deberá suscribir la declaración y se encargará del ingreso de la deuda tributaria correspondiente.

Era berean, zerga ordaintzearen erantzule subsidiarioa izango da testamentu-ahalmena gauzatu zain duen jaraunspenaren administratzailea.

Asimismo, será subsidiariamente responsable del pago del impuesto la o el administrador de la herencia que se halle pendiente del ejercicio de un poder testatorio.

5. Eskatutako salbuespenak edo hobariak agiri bidez justifikatu beharko dira.

5. Las exenciones o bonificaciones que se soliciten deberán justificarse documentalmente.

16. Artikulua. Epeak.

Artículo 16. Plazos.

Aitortzen honako epe hauetan aurkeztu beharko da, zerga sortu den egunetik zenbatzen hasita:

La declaración deberá ser presentada en los siguientes plazos, a contar desde la fecha en que se produzca el devengo del impuesto:

- a) Bizien arteko egintzak direnean, epea hogeita hamar egun baliodunekoa izango da.
- b) Heriotzagatik egintzen kasuan, epea sei hilabetekoa izango da, eta urtebetera arte luzatu ahal izango da subjektu pasiboak hala eskatuz gero.

- a) Cuando se trate de actos intervivos, el plazo será de treinta días hábiles.
- b) Cuando se trate de actos por causa de muerte, el plazo será de seis meses prorrogables hasta un año a solicitud del sujeto pasivo.

17. Artikulua. Dokumentazio gehigarria eskatzea.

Artículo 17. Requerimiento de documentación adicional.

Udalak hogeita hamar eguneko epean zergaren likidazioa gauzatzeko beharrezkotzat jotzen dituen beste agiri batzuk aurkez ditzatela eskatu ahal izango die pertsona edo erakunde interesdunei. Epe hori beste hamabost egunez luzatu ahal izango da, interesdunak hala eskatuta. Gainera, epe horien barruan

El ayuntamiento podrá requerir a las personas o entidades interesadas para que aporten en el plazo de treinta días, prorrogables por otros quince a petición del interesado, otros documentos que estime necesarios para llevar a efecto la liquidación del Impuesto, incurriendo, quienes no atiendan los requerimientos

egindako errekerimenduei erantzuten ez dietenek zerga arloko arau-haustea egin eta horiei dagozkien zehapenak izango dituzte, dokumentu horiek adierazpena egiaztatze beharrezkoak diren heinean. Dokumentu horiek interesdunak bere onerako alegatutako inguruabarrak frogatzeko bidea baino ez badira, errekerimendua ez betetzeak likidazioa egitea ekarriko du, alegatutako eta justifikatu gabeko inguruabarrak alde batera uzteaz gain.

18. Artikulua. Beste pertsona edo erakunde batzuk jakinarazteko duten betebeharra.

15. artikuluan xedatutakoa gorabehera, hurrengo hauek zerga subjektu pasiboan epe berberetan ordaindu dela jakinarazi beharko diote Udal Administrazioari:

- a) Ordenantza Fiskal honetako 6. artikuluan a) letran jasotako kasuetan, bizirik daudenen arteko negozio juridikoan eman badira, emaila edo eskubide erreala eratzten edo eskualdatzen duen pertsona.
- b) Aipatutako 6. artikuluko b) letran jasotako kasuetan, eskuratzaila edo eskubide erreala eratu edo eskualdatu zaion pertsona.

19. artikulua. Notarioen betebeharrak.

Notarioek nahitaez bidali beharko diote udalari, hiruhileko natural bakoitzeko lehenengo hamabostaldian, aurreko

formulados dentro de tales plazos, en las infracciones y sanciones tributarias correspondientes, en cuanto dichos documentos fueran necesarios para comprobar la declaración. Si tales documentos sólo constituyen el medio de probar circunstancias alegadas por el interesado en beneficio exclusivo del mismo, el incumplimiento del requerimiento determinará la práctica de la liquidación haciendo caso omiso de las circunstancias alegadas y no justificadas.

Artículo 18. Obligación de comunicar de otras personas o entidades.

Con independencia de lo dispuesto en el artículo 15, están igualmente obligados a comunicar a la Administración Municipal la realización del hecho imponible en los mismos plazos que los sujetos pasivos:

- a) En los supuestos contemplados en la letra a) del artículo 6.1 de la presente Ordenanza Fiscal, siempre que se hayan producido en negocio jurídico entre vivos, el donante o la persona que constituya o transmita el derecho real de que se trate.
- b) En los supuestos contemplados en la letra b) del artículo 6.1 citado, el adquirente o la persona a cuyo favor se constituya o transmita el derecho real de que se trate.

Artículo 19. Obligaciones de las notarías y notarios.

Las notarías y los notarios estarán obligados a remitir, al ayuntamiento, dentro de la primera quincena de cada

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

hiruhileko naturalean baimendutako agiri guztiak jasotzen dituen zerrenda edo aurkibidea. Zerrenda edo aurkibide horrek, nolanahi ere, esku hartzen duten alderdien datuak jaso beharko ditu: izen-abizenak, NAN-zenbakia eta helbidea. Dokumentu horietan, zerga hau udalerrian ordaindu dela agerian uzten duten egitate, egintza edo negozio juridikoak azalduko dira, azken borondatezko egintzak izan ezik. Halaber, epe beraren barruan, sinadurak ezagutzeko edo legitimatzeko asmoz aurkeztu zaizkien dokumentu pribatuen zerrenda bidali beharko dute. Dokumentu horietan egitate, egintza edo negozio juridiko berberak jasota daude. Artikulu honetan ezarritakoak ez du baztertuko Gipuzkoako Zergen Foru Arau Orokorrean ezarritako lankidetzarako betebeharrak orokorra.

trimestre natural, relación o índice comprensivo de todos los documentos por ellos autorizados en el trimestre natural anterior, que en todo caso contendrá el nombre y apellidos, número de D.N.I. y domicilio de las partes intervinientes, en los que se contengan hechos, actos o negocios jurídicos que pongan de manifiesto la realización del hecho imponible de este impuesto, en el término municipal, con excepción de los actos de última voluntad. También estarán obligados a remitir, dentro del mismo plazo, relación de los documentos privados comprensivos de los mismos hechos, actos o negocios jurídicos, que les hayan sido presentados para conocimiento o legitimación de firmas. Lo prevenido en este artículo se entiende sin perjuicio del deber general de colaboración establecido en la Norma Foral General Tributaria del Territorio Histórico.

20. Artikulua. Aitorpena aurkezteko errekerimendua:

1. Deklaratu ez diren zergapeko egitateen berri duenean udalak, 15. artikuluan adierazitako epeen barruan, deklarazio hori egiteko errekerimendua egingo die interesdunei. Horrek ez du eragotziko zerga arloan egindako arau-hausteengatik dagozkion zehapenak jasotzea.

2. Lehen aipatutako errekerimenduak egin ondoren, interesdunek ez badute kasuan kasuko aitorpena aurkezten, Udalak espedientea ofizioz izapidetuko du, bere esku dauden datuekin, eta dagokion likidazioa egingo du eta, hala badagokio,

Artículo 20. Requerimiento de presentación de declaración.

1. Cuando el ayuntamiento tenga conocimiento de la realización de hechos imponibles que no hubiesen sido objeto de declaración, dentro de los plazos señalados en el artículo 15, requerirá a los interesados para que formulen dicha declaración, sin perjuicio de las infracciones tributarias en que se hubiera incurrido y de las sanciones, en su caso, procedentes.

2. Si cursados por el ayuntamiento los requerimientos anteriormente previstos, los interesados no presentaran la correspondiente declaración, se instruirá el expediente de oficio, con los datos obrantes en su poder, practicando la

sarrera-epeak eta dagozkion errekurtsoen adierazpena adieraziko ditu. Horrek ez du eragotziko zerga arloan egindako arau-hausteengatik dagozkion zehapenak jasotzea.

21. Artikulua.

Ordenantza honetan araututako zerga honen likidazioari, bilketari eta ikuskapenari, zerga-arloko arau-hausteen kalifikazioari eta kasu bakoitzean dagozkion zehapenak zehazteari dagokienez, Zergei buruzko Foru Arau Orokorrean aurreikusitakoa aplikatuko da.

X. XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Indargabetuta geratzen dira ordenantza honetan xedatutakoarekin bat ez datozen xedapen guztiak, eta, bereziki, hiri-lurren balio gehikuntzaren gaineko zergaren inguruko Asteasuko Udaleko Ordenantza Fiskalak.

X. AZKEN XEDAPENA

Ordenantza honek Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik aurrera izango ditu ondorioak eta indarrean jarraituko du hura aldatzea edo indargabetzea erabaki arte.

I. ERANSKINA. KOEFIZIENTEAK ETA KARGA TASAK

Koefiziente aplikagarriak balio-gehikuntza sortu den aldien arabera eta zerga-oinarriari aplikatuko zaion karga-tasa (%), honako hauek izango dira:

liquidación procedente, con indicación, en su caso, de los plazos de ingreso y expresión de los recursos procedentes, sin perjuicio de las infracciones tributarias en que se hubiera incurrido y de las sanciones, en su caso, procedentes.

Artículo 21.

En todo lo relativo a la liquidación, recaudación e inspección de este impuesto regulado en esta Ordenanza, así como la calificación de las infracciones tributarias y determinación de las sanciones que corresponden en cada caso, será de aplicación lo previsto en la Norma Foral General Tributaria.

X. DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Quedan derogadas cuantas disposiciones se opongan a lo dispuesto en la presente ordenanza, y en particular, las normas relativas al impuesto sobre el incremento del valor de los terrenos de naturaleza urbana señaladas en las Ordenanzas Fiscales del Ayuntamiento de Asteasu.

X. DISPOSICION FINAL

La presente Ordenanza surtirá efectos a partir de su publicación en el Boletín Oficial de Gipuzkoa y seguirá en vigor en tanto no se acuerde su modificación o derogación.

ANEXO I. COEFICIENTES Y TIPOS DE GRAVAMEN

Los coeficientes aplicables, según los periodos de generación del incremento de valor y el tipo de gravamen aplicable a la base imponible (%), serán los siguientes:

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

I. ERANSKINA			ANEXO I		
Urteak	Koefizientea	Zerga tipoa	Años	Coeficiente	Tipo de gravamen
Urtebetetik behera	0,14	9%	Inferior a 1 año	0,14	9%
Urte bat	0,13	9%	1 año	0,13	9%
2 urte	0,15	9%	2 años	0,15	9%
3 urte	0,16	9%	3 años	0,16	9%
4 urte	0,17	9%	4 años	0,17	9%
5 urte	0,17	9%	5 años	0,17	9%
6 urte	0,16	9%	6 años	0,16	9%
7 urte	0,12	9%	7 años	0,12	9%
8 urte	0,10	9%	8 años	0,10	9%
9 urte	0,09	15%	9 años	0,09	15%
10 urte	0,08	15%	10 años	0,08	15%
11 urte	0,08	15%	11 años	0,08	15%
12 urte	0,08	15%	12 años	0,08	15%
13 urte	0,08	15%	13 años	0,08	15%
14 urte	0,10	15%	14 años	0,10	15%
15 urte	0,12	15%	15 años	0,12	15%
16 urte	0,16	15%	16 años	0,16	15%
17 urte	0,20	15%	17 años	0,20	15%
18 urte	0,26	10%	18 años	0,26	10%
19 urte	0,36	10%	19 años	0,36	10%
20 urte edo gehiago	0,45	10%	20 años o más	0,45	10%

SEIGARREN PUNTUA

Asteasuko Udaleko langileen ordainsariak %2 igotzea.

2021/12/29an, Estatuko 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 22/2021 Legea argitaratu zen BOEn.

Lege horrek, III. tituluko I. kapituluan, sektore publikoaren zerbitzuko langileen gastuak arautzen ditu, eta, zehazki, 19. artikuluan, 2022ko ekitaldirako ordainsari-igoeren mugei heltzen die, eta honako hau arautzen du:

“(…) Bi. 2022. urtean, sektore publikoaren zerbitzura dauden langileen ordainsariak ezin izango dute ehuneko 2ko igoera baino handiagoa izan 2021eko abenduaren 31n indarrean zeudenekiko, bai langile kopuruari, bai antzinatasunari dagokienez, alderaketaren bi aldietarako homogeneousotasuna mantenduz. Gizarte-ekintzako gastuak, oro har, ezin izango dira handitu 2021ekoan aldean. Horri dagokionez, gizarte-ekintzako gastuak egindako

lanagatiko kontraprestazioez bestelako onurak, osagarriak edo hobekuntzak direla jotzen da, sektore publikoaren zerbitzura dauden langile horien inguruabar pertsonalen ondoriozko premia jakin batzuk asetzea helburu dutenak.”

2022-01-11ko zirkularrean jakinarazi zuenez, EUDELek gomendio hau egin du:

- 22/2021 Legearen 19 Bi artikulua edukiari dagokionez, EUDELek gomendatzen du sektore publikoko langileen ordainsariak handitzea, 2022/01/01etik aurrerako ondorioekin, legez onartutako gehienekoa, hau da, 2021eko abenduaren 31n indarrean zeudenekiko %2, konparazioaren bi aldietarako, bai langile kopuruari, bai antzintasunari dagokionez, homogeneotasuna mantenduz.

Era berean, 2022/03/2ko EHAAean argitaratu da 29/2022 Ebazpena, martxoaren 1ekoa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena, zeinaren bidez argitara ematen baita Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko langileen ordainsarien 2022. urteko gehikuntzak onartzen dituen Erabakia. Ebazpen horren 3. Artikuluan jasotakoarekin bat, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen 79.1.a artikuluaekin bat etorritik, 2022an, lanpostu-maila bakoitzari dagokion destino-osagarria ezarri da.

Aldi berean, Asteasuko Alkate andreak jasotzen dituen ordain sariak % 2ko igoera izatea proposatu da, azaroaren 17ko 13/2014 Arau Foralaren 5. artikuluan eta apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 75 bis artikuluan jasotakoarekin bat.

Toki Jardunbidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 21.1.i) idatz-zatiak ematen dituen ahalmenak erabiliz, Udalbatzarrari dagokio erabakia hartzea.

Bitarteko Idazkariak aurretik txosten-proposamena eman du.

Ogasuna, Kontu Bereziak eta Administrazio Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0

Beraz, Udalbatzarrak

ERABAKIA HARTU DU

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

LEHENA. 2022ko ekitaldian, 2022/01/01etik aurrerako eraginarekin, Asteasuko Udaleko langileen ordainsariak legez onartzen den gehienekora igotzea, hau da, 2021eko abenduaren 31n indarrean zeuden ordainsariekiko % 2a.

BIGARRENA. 2022ko ekitaldian, 2022/01/01etik aurrerako eraginarekin, Asteasuko Alkate andrearen ordainsariek % 2ko igoera izatea, azaroaren 17ko 13/2014 Arau Foralaren 5. artikuluan eta apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 75 bis artikuluan jasotakoarekin bat.

ZAZPIGARREN PUNTUA

2022 Aurrekontu Orokorren 4. Kreditu aldaketa: onespena.

Kreditu gaikuntzaren bidezko kreditu aldaketaren 4/2022 zenbakidun espedientea onartzeko proposamena.

Udal honen aurrekontuko kredituak aldatzeko espedientearen berri eman da, kreditu gaikuntzaren modalitatekoa.

Idazkari-kontuhartzaileak egindako txostena irakurri da. Bertan adierazten da aipatutako espedientea bat datorrela aplikagarria zaien legeriarekin, zehazki 21/2003 Foru Arauak, abenduaren 19koak, Toki Erakundearen Aurrekontuei buruzkoak, 31 artikuluan ezarritakoarekin.

Horrekin bat, Idazkari-Kontuhartzaileak egindako egonkortasunaren eta finantza iraunkortasunaren helburuak eta gastu araua betetzeari buruzko txostena irakurri da.

Ogasuna, Kontu Bereziak eta Administrazio Batzordeak aurretik irizpena eman du.

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0

Gauzak horrela, eta espedientean jasota dauden dokumentuak ikusirik Udalbatzarrak,

ERABAKIA HARTU DU

Lehenengoa.- Onartzea Udal honen aurrekontuko kredituak aldatzeko espedientea, kreditu gehigarrien modalitatekoa, proposamenean ageri den partidakako xehetasunarekin, kapitulukako laburpen honen arabera:

GASTUAK

Kap.	Izena	Euroak
2	GASTUAK ONDASUN ARRUNT ETA ZERBITZUETAN	52.800,32
6	INBERTSIO ERREALAK	60.845,94
GAITUTAKO KREDITUAK GUZTIRA		113.646,26

SARRERAK

Kap.	Izena	Euroak
4 (SARRERAK)	TRANSFERENTZIA ARRUNTAK	113.646,26
FINANTZAKETA GUZTIRA		113.646,26

Bigarrena.- Egintza hau bestelako tramiterik gabe irmo eta exekutiboa denez gero, bidezkoa da Kontuhartzaitza Zerbitzuak berehala kontabilizatzea onartutako kreditu aldaketa.

ZORTZIGARREN PUNTUA

Moziok:

- **2022/04: Duintasun Elkarte. Adinekoek eta pentsiodunek murrizketa eta digitalizazioaren ondoren banku-zerbitzutara jotzeko dituzten arazo larrien inguruko adierazpena.**

1. Abusuzko klausulak eta praktikak.

Hipotekadunari hipoteka eratzean ez zegokion gastu-karguak, horiek irekitzeko gehiegizko komisioekin batera eta abar.

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

2. Diru publikoa behar izan duen bankua

Ikusten diren abusuzko praktikak erabiltzeaz gain, eta hori modu orokorrean, banku-kutxa batzuk intentsitate handiagoarekin, beste batzuk txikiagorekin, gordailuzainak babesteko 65.000 miloi eurokin erreskatatu behar izan dira.

Eta hori gertatu zen bitartean, 2021eko hirugarren hiruhilekoan ekitaldia itxita, Espainiako banku osoak (A.E.B.ko datuen arabera) 11.151m/C irabazi zituen eta kapital etekinak %7,2koaizan zen.

3. Administrazio-prozesuen informatizazioa eta digitalizazioa.

Banku komisio gero eta handiagoak ordaintzen ari gara eta Internet bidez edozein kudeaketa egin behar izatera behartzen gaituzte eta zuzeneko aurrez aurreko arreta pixkanaka kentzea, ordutegiak murriztea, bulegoak kentzea eta langileak gutxitzea ekarri du. Herri txiki askotan, geratzen zen banketxe hura betiko itxi zuten.

4. Nola eragiten dion horrek herritarrari, finantza-bitartekariaren den bankuaren nahitaezkoerabiltzailea baita.

Zalantzarik gabe, herritar guztiei eragiten die. Bankuen eta langileen bulegoak nabarmen murriztea, bai eta jendeari zerbitzua emateko ordutegiak murriztea ere. (Azkeneko notiziak diote ordutegia eta beste bi puntu onartu dituztela bankuek). Banketxe aurrean dauden ilaraklotsa sentiarazten dute.

5. Eta hori gertatu den bitartean, bankuek bere langileekin nola jokatzeko duen eta oligarkiarekin nola jokatzeko duen.

2021ean, EREren bidezko kaleratzeak ez dira eten (BBVA 2.72S kaleratze, CAIXA BANK 6452 kaleratze, BANCO SABADELLe bere plantilen 1.800 langile baino gehiago atera ondoren, urriaren 15ean, aurre akordio bat lortu zuen bere ordezkartza sindikalarekin beste 1.380 langile ateratzeko. Abenduaren 3an, UNICAJA eta Bankuaren gehiengo sindikalaren arteko aurre akordio bat iragarri ziguten, LIBERBANKekin bat egitearen ondoriozko enplegu-erregulazioko espediente baterako, 1.513 langileei eragingo diena.

6. Eta lanen azpiko kontratazioaren eskandalua.

Gainera, ikusten dugu banku handietako batek, gutxienez, jardunean dauden bere langileen lanpostuekin jokatzeko gain, zuzeneko enplegua sortzea saihesten duela, hau da, beste enpresa batzuen bidez bankuko lan berdina egitea bankuan bertan, baina langile horien, Bankuko Hitzarmen barruan izan gabe, eta horrela bere lan baldintzak suntsituz.

7. Galeren aukerak

BANKIAREN erreskateak 22.424 miloi euroko kostua izan zuen, eta horietatik 3.302 miloi euro bakarrik itzuli dizkio Estatuari. 2021eko martxoaren 26an kontsumitu zen BANKIAREN absortzioa eta Estaturako lehenengo akzionista izanik %61,8 partizipazioa zuen eta orain CAIXA BANKEN absortzioarekin %16,11 bakarrik geratu zaio.

8. Zer esan KUTXABANKei buruz

Orain, 2022aren hasieran, Euskal Autonomi Erkidegoko herritarroi eskatuko baligute KUTXABANK banku bat gehiago den hala ez galdetzeko, ziur aski gehienak esango genuke, banku jardunaren arabera, beste banku bat dela. Bat etorri da bankuaren gehiegizko klausulaz betetako banku-praktikekin, neurri batean Europako justiziaren eskakizunak bakarrik zuzendu baititu.

9. Banku publiko baten beharra

Beraz pentsiodunen gehiago handi baten ustez sobera justifikatuta dago Euskal Herriko Pentsiodunen Mugimenduak eta Tolosaldeako Pentsiodunak Udalbatza honetan, mozio hau aurkeztea eta horren bidez adieraztea beharrezkoa dela banku Publiko bat, zelatari ek egingo dituen eta banku pribatuen praktiken eredu konparatiboa izango dena.

Horregatik eskatzen da banku PUBLIKOA bi printzipio hauen arabera:

- ✓ Gehien duenari gehiago kobratzea, eta kudeaketaren kostua zerbitzu horretaz gehienbaliatzen direnei egozte.
- ✓ Behar den arreta presentziala ematea, bezeroek arreta hori jaso dezaten, kontuak eta ordainagiriak kudeatzea sortzen zaizkien arazoei erantzun behar badiete.

Egindako azalpenean azaldutako guztia oinarri hartuta, Udalbatza honen Osoko Bilkuran honako hau onartzea eskatzen dugu:

1. Asteasuko Udalaren Osoko Bilkurak leihatila bat irekitzeko eskatzen die Tolosaldean dauden banketxe guztiei. Leihatila horretan, herritar guztiei, eta 65 urtetik gorakoei lehenatasunez, aurrez aurreko zerbitzua bermatuko zaie lanaldi osoan.
2. Asteasuko Udalbatzaren Osoko Bilkurak Tolosaldean dauden banketxe guztiei eskatzen die lokaletara sartzeko murrizketak dauden bitartean eta/edo pertsonen arteko urruntze-neurriak gorde behar diren bitartean; neurri horiek eta beharrezkoa den beste edozein bete behar direnean, entitatearen sukurtsal bakoitzean ahalik eta edukiera har\dieneko itzarongela bat gaitzea, hori materialki egingarria denean, edo bestela neurri batzuk hartzea, kalera eguraldiaren aire zabalean bezeroen ilarak sortzen saihesteko.
3. Asteasuko Udalaren Osoko Bilkurak eskatzen die Tolosaldean dauden banku-erakunde guztiei, azaroaren 24ko 19/2017 Errege Dekretuan, otsailaren 28ko ECE/228/2019 Aginduan eta martxoaren 22ko 164/2019 Errege xedatutakoa betez — Oinarrizko ordainketa-kontuak arautzen dituztenak-, 1. mailan, hileko komisioa ordainduta eta doakotasunezkoa 2. mailan urrakortasun-egoera kolektiborako eta hedapenerako aukera zabala egin dezatela, eta sinplifikatzea aurkeztu beharreko dokumentazio kontu horiek eskatzen duenari.
4. Asteasuko Udalaren Osoko Bilkurak eskatzen die Tolosaldean dauden banku-erakunde guztiei: 6S urtetik gorako pertsonen, hala eskatzen badute, doako

ASTEASUKO UDALA
(GIPUZKOA)

- zordunketa-txartelak ematea, inolako komisiorik gabe, erabilera-mugen inolako ordainketarik gabe, saldo jakinaren eskakizunik gabe, erabiltzeko gutxieneko zenbatekorik gabe, edo antzeko produktuak eduki gabe.
5. Kontuan hartuta bankuek, bere ohiko jardueran, bezeroekin bat datozen funtzio pribatuak betetzen dituztela, hala nola, pentsio-plan bat, inbertsio fondo bat harpidetzea, akzio pakete bat edukitzea eta kudeatzea, kutxa gotor bat alokatzea. eta bezeroak jarduera hori ez duela nahitaez egin behar. Baina aldi berean, funtzio publikoak betetzen ditu, eta bezeroa ez da eginkizun horietan ituntzen, baizik eta, ezinbestean, bankuaren bitartekaritza onartu behar du beste aukerarik gabe, hala nola gordailugilea, bere dirua kentzea, ezinbesteko horniduraren ordainketa, hala nola, gasa, elektrizitatea, zerga ordainketa eta tasak.
Asteasuko Udalaren Osoko Bilkurak Espainiako Bankuari eskatzen dio bankuenfuntzio pribatu eta publikoak argi eta garbi bereizteko eta azken horien doakotasuna edo, bestela, gutxieneko komisio bat ezartzeko
 6. BANKA PUBLIKOA osa dezatela eskatzen die Asteasuko udalaren Osoko Bilkurak Ekonomia Gaietarako eta Eraldaketa Digitalizazio Ministerioari (Ekonomiako eta Enpresari Laguntzeko Estatu Idazkaritza bai eta Espainiako Bankuari eta euskal instituzioei ere, Banka Pribatuarekin bateragarria izan dadin, Bankuen berezko funtzio publikoak betez eta pertsona fisikoentzako sarbidekoak izanik, honako printzipio hau bete dezaten: Saldorik handiena duenari gehiago kobratzea eta ordainagirian eta gainerako ordainbide- eta kobrantza-bideen kudeaketaren eta beste prestazio batzuen kostua kobratzen, batez ere zerbitzu hori gehienbat baliatzen duten pertsona fisiko edo juridikoei.
 7. Asteasuko Udalbatzako Osoko Bilkurak 1.akurditik 4.era bitartekoak Tolosaldean dauden banketxe guztiei eta 5. Eta 6.erabakietan aipatutako erakundeei helaraziko dizkie

Proposamena bozketara jarri da, ondorengo emaitza eman delarik:

Aldeko botuak: 7 (Legarra, Ayerza, Alkorta, Iturbe, Usandizaga, Otegui, Gómez)

Kontrako botuak: 0

Abstentzioak: 0

Gauzak horrela, Udalbatzak

HAU ERABAKI DU

Lehena. Jasotako adierazpena onartzea.

Bigarrena. Erabaki honen berri ematea interesdunei.

BEDERATZIGARREN PUNTUA

Erregu eta galderak.

Alkate andreak hitza hartu du. Datorren hilean ez ohiko udalbatza egingo da, izan ere, aldi baterako langileak estabilizatzeko arrazionalizazio plana onartu beharko da, eta lan eskaintza publikoa argitaratu behar baita. Tolosaldea Garatzenen bidez formakuntza eman da, eta boletin ofizialetan kolapsoa emango dela adierazi dute.

Idazkariak hitza hartu du. Arrazionalizazio plana idatzi du enpresa aditu batek, eta orain hori negoziatuko da sindikatuekin; era berean, udal langileei entzunaldia emango zaie. Nolanahi ere, lan eskaintza publikoa ekainaren 1 aurretik argitaratuta egon behar da.

Eta beste gairik ez dagoenez, Alkate andreak bilera amaitutzat ematen du arratsaldeko 20:32 orduak direnean, nik Idazkariak, bertan jasotakoaren akta hau luzatzen dudalarik.

Asteasun, 2022ko apirilaren 26an.

Alkate andrea

Bitarteko Idazkari Kontuhartzailea